

9 770353 734051

Intervju s Pedrom Opeko

str. 26-27

Pomoč, pri kateri pozabiš nase

str. 2-3, 16

RADIO CELJE
90,6 95,1 95,9 100,3
NOVI TEDNIK
VSAK ČETRTEK

Št. 43 / Leto 70 / Celje, 29. oktober 2015 / Cena 2,50 EUR / Odgovorna urednica NT mag. Marjetka Raušl Lesjak

novi tednik

70 LET
za Vas!

Domači in »uvoženi« prazniki

Ta konec tedna bomo obeležili dva praznika. V soboto dan reformacije, ki ga povezujemo s Primožem Trubarjem in prvo tiskano knjigo v slovenskem jeziku, in v nedeljo dan spomina na mrtve, ko obiščemo grobove pokojnih. Kot velika oglasna nalepka čez ta praznika pa nas »posiljujejo« podobe čarovnic in mrtvaških glav. Si bodo naši otroci čas jesenskih počitnic res predstavljali zgolj kot noč čarovnic? str. 13

Foto: Grupa

PRILOGA

str. 33-36

Ob dnevu spomina na mrtve

GOSPODARSTVO

Juteks: belgijski recept za hitro rast

str. 4

INTERVJU

Blaž Košorok, generalni direktor HSE

str. 6

DELOŽACIJE

Nujna je sistemska rešitev

str. 7

ŠOŠTANJ

Obnovljen Trg svobode

str. 8

ŠMARJE PRI JELŠAH

Odplake nič več v potok

str. 10

ŠPORT

Apotekarjeva s srebrom iz Abu Dabija

str. 18

AKCIJA

(S)hujšajmo z Novim tednikom in Radiem Celje

str. 37

Bodite na naslovnici Praznične Petice!

str. 29

UVODNIK

Čas za spomine

Jesenska praznična dneva sta čudna kombinacija spominjanja umrlih in soočanja z lastno minljivostjo in na drugi strani nekakšne hvalnice slovenstvu in vsega, kar nas je oblikovalo kot narod. Morda na videz nezdružljivo, a vendar povezano. Tako kot se življenje in smrt izmenjujeta povsod okrog nas, sta tudi ta dva praznika del tega večnega kroga. Prvi sporoča, da so pomembne korenine, zavedanje o tem, kam sodimo, in da se imamo s čim ponašati kot narod. Ni namreč vseeno, kaj v življenju počnemo, kakšno sled pustimo za seboj, tako posamezniki kot narod. O tem lahko razmišljamo ob drugem prazniku. V tem duhu nas navdihujejo tudi reformatorji izpred nekaj stoletij, ki so s knjigami v slovenščini in s prizadevanji za slovensko bogoslužje in šolstvo prosvetljevali ljudi. Kje na drugi strani velike luže bi iz njih zagotovo naredili filmske in še kakšne junake, pri nas gre praznik skorajda neopazno mimo.

A so lahko njihove ideje o prenovi celotne družbe, o nujnosti sprememb, ki so takrat pomembno zaznamovale razvoj in Slovence postavile na zemljevid kulturnih narodov, še danes zelo aktualne. Vendar se zdi, kot da se pri nas večina boji kakršnihkoli sprememb, da je najbolj udobno v stanju, kakršno je. Zato ne čudi, da z odprtimi rokami sprejemamo vse, kar je tuje, in se sramežljivo izogibamo vsega, kar poudarja, da smo

Slovenci. Saj je lepo videti izdolbene in osvetljene buče pred vrati ali na oknih hiš. Noč čarovnic je pač še ena od novodobnih navlak, ki so jo v nenehni potrošniški noriji izkoristili trgovci. Če pri tem uživajo otroci, tudi ni nič narobe. Bi bilo pa prav, da morda skupaj s starši kdaj izobesijo tudi zastavo ob katerem od praznikov, če jih že vse ostale običajne dneve skrivajo v omarah – ali pa jih sploh nimajo.

Kdo bi vedel, zakaj je tako. Eni bodo okrivili šolski sistem, drugi našo stoletno bivanje pod tujimi oblastniki, tretji bodo rekli, da smo pač pišmeuhovski in nas ne gane nič, kar ni neposredno povezano z našim udobjem in ustaljenimi tirnicami, kjer ni velikih presenečenj. Le kaj bi se moralo zgoditi, da bi pri nas spet zavel duh reformatorjev?

Med vsakoletni »železni repertoar« sodi tudi skrb za »parcele« na pokopališčih, za kupe rož, kilograme peska, tone sveč. Tudi to je del naše tradicije – če nič drugega, po številu prižganih sveč smo menda res nekaj posebnega. Kot verjetno tudi po množičnih romanjih na pokopališče. Je pa to tudi čas srečanj, druženja, klepeta, za katerega sicer ni nikoli dovolj časa. Mnogim je verjetno v uteho, ko gredo na grob in prižigajo sveče ter se spominjajo svojih najdražjih. Jaz imam rajše svoje spomine, ki ne potrebujejo materialnih dokazov o obstoju ljudi, ki so šli skozi moje življenje. Na nekatere se spomnim pogosto in se v mislih sprehodim z njimi skozi kakšno lepo skupno dogodivščino. Zaznamovali so moj svet in še katerega. In tako si želim tudi zase.

TATJANA CVIRN

Le kaj bi se moralo zgoditi, da bi pri nas spet zavel duh reformatorjev?

Pomoč, pri kater

Bili smo na terenu s policijo, civilno zaščito in prostovoljci

»Drug brez drugega ne moremo. Naš cilj je pomagati in glede tega smo vsi eno,« pravi vodja nastanitvenega centra za begunce v hali D Celjskega sejma Boštjan Oprenšek iz civilne zaščite o delu policije, civilne zaščite in številnih prostovoljcev humanitarnih organizacij. Za njimi so neprespane noči in dežurstva. Policisti delajo tudi do 22 ur, prostovoljci cele noči, nakar zjutraj odhajajo v svoje službe. V njihovih očeh sta izčrpanost in utrujenost, a pri delu z begunci to ni opazno. »Delaš s srcem in takrat moraš pozabiti nase in na svoje skrbi,« so besede, ki smo jih v teh dneh največkrat slišali.

Njihova doživetja se pogosto razlikujejo od tistega, kar je v teh dneh mogoče brati na socialnih omrežjih, od številnih anonimnih pisanj do teorij zarot. »Verjamemo samo v to, kar vidimo,« so nam dejali, ko smo bili z njimi na mejnem prehodu Dobovec in v celjskem nastanitvenem centru.

Dobra komunikacija

Nedeljsko dogajanje v Dobovcu je povzelo politiko na celi črti. Skupina 300 beguncev je namreč že v nedeljo na mejo prišla napovedano. Ne zaradi političnih dogovorov, ampak izključno na podlagi dobre komunikacije med komandirjem Postaje mejne policije Rogatec Sandijem Kamenškom in komandirjem PP Krapina Ivanom Poljakom. Slednji je namreč Kamenška obvestil, da iz Tovarnika prihajajo štirje avtobusi beguncev, in Kamenšek je na mejnem prehodu begunce sprejel. V vmesnem času so se policisti, civilna zaščita in prostovoljci na prihod pripravili. Policisti, ki so imeli takrat prost dan, so celo sami klicali Kamenška, da bodo prišli delat oziroma da bodo na delo prišli prej, kot morajo.

Enost je beseda, ki se te dni ponavlja med njimi. V teh dneh so nazivi humanitarnih organizacij ali policijskih postaj, s katerih prihajajo tisti, ki pomagajo, nepomembni. Nihče se ne identificira z ustanovo, ampak z nalogo in željo, da bi pomagal. Četudi se pojavljajo kakšni dvomi v to, da vsi begunci niso samo begunci, pri odnosu do dela tega ni mogoče čutiti.

Prstni odtisi in fotografije

Policisti so begunce na meji popisovali, jih usmerjali, kje točno na območju mejnega prehoda lahko počakajo avtobuse za Celje. Dajali so jim vodo in hrano, ki ju je prinašala civilna zaščita. Ves čas je bila na terenu tudi ekipa policijske postaje za izravnalne ukrepe, ki je specializirana za odkrivanje kaznivih dejanj tujcev.

Sprejemni center v hali D Celjskega sejma v noči na torek

Zaradi povečanega števila beguncev so v preteklih dneh morali v halo D pripeljati še nekaj dodatnih postelj.

Pri popisu so beguncem jemali prstne odtise, jih fotografirali in podatke vnašali v računalniški sistem, do katerega imajo dostop tuji varnostni organi. V Rogatcu ni bilo niti ene same težave, ko smo spremljali policijsko delo. Nihče od beguncev ni žalil nikogar, za seboj niso pustili kupov smeti, nihče od moških beguncev ni »čudno« gledal policistke, torej ženske v uniformi, ali izrekel komurkoli kakšno žal besede. Nekaj metrov stran od prostora popisa je bila tudi bolničarka, sicer medicinska sestra. Na srečo bolnih beguncev v Dobovcu ni bilo. Drugače je bilo v noči na torek, ko smo delo prostovoljcev in civilne zaščite spremljali v celjskem nastanitvenem centru v hali D, kjer je bila zdravstvena oskrba nekaterih nujna.

Zaradi usklajenosti brez težav

Skupino približno 530 beguncev so v Celje pripeljali iz Dobove približno ob 22. uri. Tudi v Celju se je pokazalo, da se politika in splet, kjer ljudje vedno bolj verjamejo nezanesljivim virom informacij, razlikujeta od realnosti. Usklajenost dela na terenu se je kazala v delu slehernega policista, predstavnika civilne zaščite in prostovoljca. Begunce so k posteljam v nastanitvenem centru razvrščali po posebnem protokolu, pri tem so skrbeli za varnost in nihče ni ostal prikrajšan za hrano, pijačo, zdravstveno oskrbo, civilna zaščita jim je ponudila tudi možnost polnjenja mobilnih aparatov. Prostovoljci so pomagali materam z otroki, greli čaj za dojenčke, bili pozorni na to, da je vsak dobil toplo odejo.

Ženske in otroci so približno dve uri po prihodu v

center legli k počitku, medtem ko so se moški med seboj še pogovarjali, nekateri so pristopili do nas in nam poskušali razložiti, kakšna je verska in nacionalna sestava v Siriji. Več kot očitno spremljajo evropske medije in socialna omrežja, iz katerih buhti evropski strah pred muslimanskim svetom. Dvo-mljivci so tudi med begunci. Sami opozarjajo, da je med njimi veliko ekonomskih migrantov in tudi takšnih, ki želijo v določeni skupini imeti vodilno vlogo. A ker želi vsak priti čim prej do Nemčije, obljubljene dežele, se zdi, kot da so begunci na določena trenja med seboj enostavno že imuni. Drugače rečeno: vsak gleda nase in na svojo družino.

Vsi smo samo ljudje

»Hudo je, ko vidiš premražene ljudi, ki ne vedo, kaj jih čaka, in ne poznajo našega jezika ali ne govorijo angleško. Vse to vpliva tudi na naše prostovoljce. Človek je prizadet, navsezadnje smo vsi samo ljudje,« nam je dejal sekretar žalskega območnega združenja Rdečega križa Matjaž Črešnovar. Njegova ekipa je bila namreč v Celju dežurna v noči na torek. Osem območnih združenj RK na Celjskem se je organiziralo tako, da vsak dan v celjskem nastanitvenem centru dežura eno. Ob

vsakem prihodu beguncev so na terenu z bolničarjem prostovoljcem. In v noči na torek je bila prostovoljka zdravnica. Oskrbela je več kot 20 beguncev in njihovih otrok.

Humanitarne organizacije zaradi obremenjenosti prostovoljcev iščejo še dodatne ljudi, ki bi jim pomagali na terenu. Vse informacije o tem, kje so možne prijave, kakšno je delo na terenu in na katerem območju najbolj potrebujejo pomoč novih prostovoljcev, so objavljene na spletni strani Slovenske filantropije www.filantropija.org

»Največ je prask, odrgnin in ran na nogah. Več je tudi prehladov in nekaj primerov vročine,« nam je pojasnil Črešnovar, ko se je najprej ob polnoči in nato še približno ob eni uri zjutraj odpravil v dežurno lekarno, da bi dokupil še nekaj lekadola in tablet za lajšanje bolečin, ki so jih razdelili po potrebi. Medtem ko so prostovoljci nadaljevali z zdravstveno oskrbo beguncev, smo se približno ob eni uri ponoči pogovarjali z Bredo Božnik iz Javnega zavoda Socio. To je bilo njenih prvih nekaj minut, ki si jih je vzela zase od prihoda beguncev v center. »Res je hudo. Ko prideš pomagat, moraš izklopiti čustva, ker se drugače lahko zlomiš v sebi.

ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
8	13	5	14
3	14	2	11
PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
2	12	2	13
2	13	2	14

Misel tedna

Ne vprašuj, kako je umrl, temveč, kako je živel.

(Torquato Tasso)

NE PREZRITE

Fotoreportaža iz Dobovca in nastanitvenega centra v Celju

stran 16

i pozabiš nase

Dobovec, 25. oktober

Vidiš izmučene ljudi, poslušaj njihove zgodbe, v očeh jim vidiš hvaležnost. Želim povedati, da v vsem tem času – od prvega begunskega vala do danes – z begunci nisem doživela niti ene same slabe izkušnje,« je dejala.

Mirnost, odločnost in srce

Enako je povedala tudi **Helena Golob** iz Škofijske karitas Celje: »Dotaknejo se te posamezne stiske. Razmišljaš o tem tudi doma, ampak še vedno z veseljem pridemo sem. Vsakogar gledamo kot posameznika in vsak ima pravico do dostojnega življenja. Ne glede na to, kaj ljudje govorijo in kaj nekateri mediji poročajo. Ko pomagamo, imamo pred seboj človeka. In to je

Prevozi z mejnih prehodov v Celje in Šentilj so na našem območju organizirani z Izletnikovimi avtobusi, prevoze pa koordinirajo Slovenske železnice. Kako bodo poplačali stroške prevozov, je dogovor med Izletnikom in železnicami. Kot pravijo v Izletniku, zaradi avtobusov, ki so zdaj namenjeni za prevoz beguncev, niso okrnili rednih javnih linijskih prevozov. Vozniki avtobusov so zaposleni Izletnikovi vozniki, zaradi obremenjenosti pa so za pomoč prosili še nekaj upokojenih voznikov.

pomembno.« Vsi prostovoljci imajo vedno tudi možnost pogovora z vodjo, saj so stvari, ki jih vidijo, tudi stresne. Zato prostovoljec ne more biti vsak.

»Ne moreš biti prostovoljec, če prideš sem iz zanimanja, ampak moraš pomagati iz la-

stnega vzgiba. To je osnova! Miren moraš biti in odločen. Mirno se moraš odzvati v kakšni napeti situaciji in tudi odločno, ko ljudem na primer razložiš, zakaj imajo prednost matere z otroki in zakaj mora kdaj kakšen moški spati na

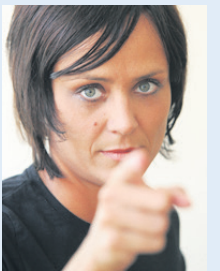
tleh. Odločen moraš biti pri razlagi navodil, pravil. Takrat ni težav. Nenazadnje moraš za delo prostovoljca imeti predvsem srce,« še zaključuje Golobova.

SIMONA ŠOLINIČ
Foto: SHERPA, GrupA

OB ROBU

Ko imaš dovolj nepreverjenih informacij

Jezen si. Ne kot človek in ne kot prostovoljec. Kot novinar. Veš, da vsako informacijo preveriš dvakrat. Ni dovolj. Greš na teren. Ni dovolj. Jezen si, ker vidiš, da masa ljudi verjame nepreverjenim informacijam, hujskaškim sporočilom, anonimnim pisanjem, teorijam zarote, medtem ko ti stojiš za tistim, kar napišeš. Ker verjameš svojim očem, svojim ušesom in ljudem, ki pomagajo.

SIMONA ŠOLINIČ

Čudiš se. Manipulacijam ljudi, ki jih izvajajo tisti, ki sedijo udobno doma v naslonjaču in pametujejo. Njihove zadnjice lahko dobijo samo žulje od sedenja, medtem ko humanitarci pomagajo tistim, ki so jih dobili od večtisočkilometerske poti. Čudiš se politikom in kravatarjem, ki pleteničijo, se dogovarjajo nedogovorljivo, na terenu pa so samo takrat, ko se nastavljajo medijskim bliskavicam. Čudiš se sovražnemu govoru, ki se bliža nerazumnosti. S hujskanjem ljudje postajajo skrajneži. Blago rečeno skrajneži obsojajo skrajneže.

Kot novinar ne verjameš več vsem novinarjem, ampak samo zanesljivim. Ki se prepričajo. In preverijo. Ki k bralcu, poslušalcu, gledalcu domov prinesejo informacijo, ki drži. Ki je objektivna in pri kateri nimaš občutka, da nekaj manjka. Še huje je, ko dobiš občutek, da nekaj v informaciji manjka nalašč, in uvidiš, da bo še pred domnevnim razpadom Evrope razpadlo tisto pravo novinarstvo in z njim verodostojnost, zaupanje in objektivnost. Kdo to dopušča? Vsi mi. Ne samo novinarji.

Ponosen si. Na policiste, humanitarce, pripadnike civilne zaščite. Tiste, ki pomagajo, in na tiste, ki premorejo toliko poguma, da se izpostavijo z imenom in s priimkom, ko bodo javnosti predstavljali, kaj čutijo in doživljajo v stiku z begunci, migranti, s prebežniki ... kakorkoli jih poimenujemo. Vsi so v istem valu.

Sili te k razmisleku, ko do tebe pristopi begunec in reče, da se mora Evropa pripraviti na islam. Ker dojemáš to kot grožnjo. Nato nadaljuje: »Ne bojte se naše vere. Vaša pravi, da morate biti strpní. Tako kot med nami so morilci tudi med vami. Jih vedno prepoznate na prvi pogled?«

Mimogrede, ste vedeli, da se je glede na islamsko kulturo 13. oktobra začelo novo 1437. hidžiretsko leto? Ste vedeli, da je to razlog, da nekateri begunci navedejo leto rojstva 1. 1. 1990 (oziroma ga tako zapišejo naši varnostni organi), ker enostavno skoraj nihče ne zna natančno preračunati datuma rojstva iz svojega v naš koledar? Vam je to sploh kdo razložil ali ste verjeli teorijam zarote in anonimnežem, ki so v tem videli zagotovo nekaj sumljivega?

Osrednja proslava tokrat v Celju

Ali vemo, kaj praznujemo?

V Sloveniji je dan reformacije državni praznik od leta 1992. Ker se osrednja prireditev oziroma proslava po dekretu vlade iz leta 2012 zaradi varčevanja ne izvaja več na državni ravni, je njeno organizacijo prevzelo Slovensko protestantsko društvo Primoža Trubarja. S predsednikom omenjenega društva smo govorili o tem, kako skuša sporočila reformacije približati naslovnikom. Med drugim gre za poudarjanje zgodovinskega vidika reformacije in za njen aktualen pomen, ki je pomemben za današnjo družbo.

V Slovenskem protestantskem društvu so trdno prepričani, da je reformacija ključno gibanje iz začet-

ka slovenske etnogeneze. »Reformatorji so nam dali tiskano besedo, vpeljali so šolstvo, bili so znanstveniki, prvorazredni literati tistega časa. Ti ljudje so nas oslovenili, nas poimenovali za Slovence in Ljubljano razglasili za centralno mesto, kamor na nek način gravitirajo vse druge pokrajine,« je osrednje poudarke zgodovinskega

pomena nanizal predsednik protestantskega društva **Viktor Žakelj**.

Po njegovem prepričanju je danes zelo aktualno mišljenje na protestantski način. Jedro misli, s katero se je začel novi vek, je, da mora sleherni med nami sam določati odnos do posvetnega, do tistega, kar zmore, in do tistega, kar posvetnost presega, torej, kar presega tudi človeka samega. V tem primeru je po besedah Ža-

klja torej človek tisti spiritus agens, tisti akter svojega položaja in družbe, v kateri živi.

Kroženje po državi in pravi govorci

Sogovornik meni, da je društvo pri podajanju sporočila praznika naslovnikom precej uspešno. Proslavo vsako leto pripravlja v različnih gledališčih po državi in skuša predstavljati živo sporočilo reformacije, tisto, kar je da-

NE PREZRITE

V Naši temi pišemo o tem, kako »uvožen« praznik noč čarovnic izpodriva za naš narod zgodovinsko pomemben dan reformacije in tradicionalno močan dan spomina na mrtve.

stran 13

Osrednja proslava ob dnevu reformacije bo v petek, 30. oktobra, v Slovenskem ljudskem gledališču Celje. Režijo proslave je organizator – Slovensko protestantsko društvo Primoža Trubarja – tokrat zaupal Vinku Möderndorferju. Predsednik društva Viktor Žakelj bo imel uvodni nagovor. Slavnostni govornik bo profesor ddr. Igor Grdina. V kulturnem programu bo nastopil Pevski zbor Cantate iz Murske Sobote pod vodstvom dirigenta Dejana Prasla. Recitacije pa pripravljajo Darja Reichman, Matjaž Gruden, Renato Jenček, Saša Pavček in David Čeh. Prireditev bo prenašala Televizija Slovenija.

nes treba vcepiti v slovensko zavest. Ključ do zanimivosti proslav je po besedah Žaklja ustrezna izbira govorcev, pri čemer društvo praviloma ne vabi politikov in tistih, ki nimajo kaj povedati. »Iščemo ljudi, ki imajo neko dodano vrednost. V Celju bo tako na primer govoril dvojni doktor Igor Grdina, ki je v teh krajih domačin. So bili pa kraji na Celjskem tudi sicer zgodovinsko gledano močno povezani s protestantizmom. Na ta način sporočila kultiviramo,

jih ne politiziramo, ampak skušamo pokazati širši družbeni kontekst protestantizma nekoč in danes.«

Žakelj je še dejal, da ima država zdaj več posluha za to, da bi ob dnevu reformacije spet organizirala državno proslavo, kljub temu pa še vedno poudarja, da so njene materialne in kadrovske možnosti omejene. Zato tudi v prihodnje najverjetneje brez sodelovanja protestantskega društva ne bo šlo.

TS

Belgijski recept za hitro rast

Juteks na prvem mestu najuspešnejših podjetij – V prihodnjem letu v podjetju načrtujejo dodatno zaposlovanje

ŽALEC – Revija Manager je sredi oktobra objavila seznam najuspešnejših slovenskih podjetij. Skupina Juteks se je zaradi največje rasti prodaje in dobička s 33. mesta v letu 2013 zavihtela na prvo mesto v letu 2014. Zaradi sinergije z belgijskimi lastniki je lani prodajo talnih oblog povečala za 50 odstotkov. Kljub ruski krizi rastejo tudi letos.

Žalski Juteks, proizvajalec vinilnih talnih oblog, je od leta 2012 v lasti belgijske skupine Beaulieu International Group (B. I. G.), ki je bila pred tem njegov tekmeč. Za Juteks so Belgijci odšteli približno 29 milijonov evrov in ga po nakupu umaknili z borzne kotacije. Predsednik uprave belgijskega Beaulieuja Geert Roelens je takrat obljubil, da bodo menedžment, blagovna

znamka in proizvodnja ostali v Žalcu. Kljub temu so se številni bali, da bo novi lastnik postopno zaprl tovarno v Ložnici pri Žalcu. To se na srečo ni zgodilo. Čeprav je bilo, kot pravi direktor **Dušan Šiherl**, treba v začetku narediti veliko tudi neprijetnih sprememb. Ko so leta 2012 Belgijci kupili Juteks, so najprej nekoliko zmanjšali število zaposlenih. Krčili so predvsem število zaposlenih v režiji. Letos maja so v tovarni v Žalcu uvedli četrto izmeno v proizvodnji in zaposlili dodatnih 36 ljudi. Zdaj tovarna v Žalcu obratuje 24 ur na dan in sedem dni na teden. Proizvodnja je razprodana.

Potrnilo strokovnosti

»Strah pred zaprtjem je prisoten v večini primerov, ko slovensko podjetje kupijo

novi lastniki, še posebej, če gre za nakup znotraj panoge oziroma če gre za podjetja, ki si konkurirajo. Juteks je svoje mesto v skupini B. I. G. dobil na podlagi dejstva, da smo se uspeli stroškovno očistiti in s tem dokazati svojo konkurenčnost,« je prve negotove korake zaposlenih in lokalne skupnosti komentirala **Breda Hladnik**, direktorica za pravno in kadrovsko področje. Ugled znotraj skupine si je podjetje okrepilo zlasti z visoko strokovnostjo in usposobljenostjo tehničnih strokovnjakov. »Na račun tega danes dobivamo v Slovenijo v izdelavo tehnično najzahtevnejše produkte, določeni naši strokovnjaki pa so na ravni skupine prevzeli naloge za celotno skupino,« pravi Hladnikova in dodaja, da s tega vidika o zaprtju kapacitet v

Strah pred tujim lastnikom v tem primeru ni bil upravičen.

Sloveniji nihče ne razmišlja več. »Kaj bo prinesla prihodnost, pa je seveda nemogoče napovedovati,« zaključuje.

Prodaja strmo navzgor

Uspeh podjetja najbolj nazorno prikažejo številke. Skupina Juteks je lani ustvarila približno 110 milijonov evrov prodajnih prihodkov, kar je za 50 odstotkov več kot

leto prej, in skoraj 14 milijonov evrov čistega dobička. Leta 2010 je podjetje beležilo 7,8 milijona evrov izgube in je bilo tudi bistveno bolj zadolženo.

Slovenski trg zanje pomeni približno 1,5 odstotka prodaje, sicer prodajajo po vsem svetu, večinoma v Evropi. Dve tretjini od skupno 110 milijonov evrov prihodkov skupina Juteks ustvari v Rusiji, kjer

ima 235 zaposlenih. Kljub ruski krizi v zadnjem letu so poslovni rezultati vzhodne tovarne dobri. »Matična skupina je tam kupila distributerja talnih oblog, ki je hitro povečeval prodajo naših izdelkov,« je pojasnil Šiherl. V Rusiji letos pričakujejo približno petodstotno rast. Rast prodaje slovenske tovarne bo približno 20-odstotna.

LEA KOMERIČKI

Terme Olimia še vedno med prvaki v svoji kategoriji

V treh letih bodo v Podčetrtku investirali osem milijonov evrov

V Termah Olimia so v tem letu sprejeli že več kot 64 tisoč gostov, zabeležili skoraj 240 tisoč nočitev in ustvarili malo manj kot 13 milijonov evrov prihodkov. Dvoodstotna rast prihodkov in gostov pomeni dobro odskočno desko tudi za nadaljnji razvoj. Z osvežitvijo hotela Sotelia in s temeljito prenovo kopališča v Termaliji v prihodnjih treh letih bodo vsestransko ponudbo v kompleksu dvignili na še višjo raven.

Med gosti je vedno več tujcev. Tako jih je v najbolj prestiznem hotelu Sotelia skoraj tri četrtine in v hotelu Breza več kot polovica. Kot je ob tem povedal direktor Florjan Vasle, se

jim je s sodelovanjem z eno od agencij v zadnjem času odprl francoski trg. »Temu smo se že prilagodili in uvedli tečaje francoščine za zaposlene. Sicer še vedno velja pravilo, da so najboljši domači gostje, večino pa jih je še vedno iz tradicionalnih okolij Avstrije,

Termalni park Aqualuna so letos razglasili za najkopaljšče 2015, Wellness Orhidelia pa že šesto leto zapored nosi naslov naj wellness. Združenje turističnih novinarjev je Termam Olimia podelilo kristalni Triglav za vidne dosežke v slovenskem turizmu.

Italije in Nemčije. V tem letu beležimo tudi porast gostov iz Gruzije, Srbije, s Hrvaške in iz Črne gore.«

Dobrim rezultatom pretekle sezone botruje tudi vroče poletje. Za razliko od leta prej namreč vsa slovenska kopališča beležijo bistveno boljšo statistiko. »Hkrati je že mogoče čutiti tudi gospodarsko okrevanje, kar se kaže v večji potrošnji prebivalstva,« je še dejal Vasle. Kopališča v Aqualuni, Termaliji in Orhideliji je letos obiskalo približno 125 tisoč kopalcev, kar je 13 odstotkov več kot v istem obdobju lani. V štirih dneh brezplačnega kopanja sredi junija jih je prišlo kar 7.500.

V Termah Tuhelj na hrvaški strani, ki sodijo pod isto okrilje, so absolutno številke sicer nižje, število

gostov pa je poraslo za približno pet odstotkov, medtem ko so prihodki višji za 7,5 odstotka.

Ponudba v prihodnosti s poudarjanja razvajanja in užitka – wellness – prehaja na filozofijo selfness. Gre za aktiven pristop za ohranjanje lastnega zdravja in dobrega počutja. Z določenimi programi, s ponudbo prilagojene hrane in aktivnosti želijo goste spodbuditi k spremembam življenjskih navad tudi dolgoročno.

»Selfness pomeni korak naprej od trenutnega sproščanja k trajni notranji spremembi. Selfness preprosto pomeni – stori nekaj dobrega zase!« sporočajo iz Term Olimia.

Wellness hotel Sotelia, ki je javnost navdušil z arhitekturno zasnovo, bo prihodnje leto obeležil desetletnico. Ob tem vodstvo družbe napoveduje obnovo oziroma osvežitev kompleksa. Za investicijo, ki naj bi bila končana do konca prihodnjega leta, bodo namenili milijon evrov. Kar sedem milijonov bo vredna temeljita rekonstrukcija bazenskega kompleksa Termalija. Izvedli jo bodo v dveh delih, končali pa do konca leta 2018. Ponudba bo v tem delu še posebej prilagojena mladim in družinam z otroki.

SAŠKA T. OCVRK
Foto: arhiv NT

Wellness Orhidelia velja zadnja leta za najboljšega v svoji kategoriji. Hotel Sotelia in kompleks Termalija bosta v kratkem deležna večje prenove.

Hotel Sotelia je kot arhitekturni presežek dobil tudi Plečnikovo nagrado. Ob desetletnici delovanja prihodnje leto ga bodo osvežili, investicijo pa ocenjujejo na milijon evrov.

Pogodba z državo za bolj miren jutri

Voc 40 odstotkov prihodkov ustvari z vzdrževanjem državnih in lokalnih cest – Cilj je imeti lastno asfaltno bazo

Po treh letih pogajanj, pregledov in pritožb je končno jasno, da bo v naslednjih sedmih letih za državne ceste v Savinjski regiji še naprej skrbelo celjsko podjetje Voc. Ob podpisu koncesijske pogodbe so si v podjetju oddahnili, saj opravljanje storitev za državo podjetju prinese četrtino vseh prihodkov. Še vedno pa jih skrbi izguba asfaltne baze v Veliki Pirešici. Za zdaj bodo uredili mobilno, v prihodnjih letih želijo postaviti lastno.

Družba za vzdrževanje in regiji skrbela za 744 in na obnovo cest bo v Savinjski Koroškem za 256 kilometrov

državnih cest. Za vzdrževanje cest bo družba od države letno prejela približno 5,5 milijona evrov. Kot je pojasnil vodja vzdrževanja cest Bogdan Kočevar, je znesek pogodbe odvisen od zmožnosti vsakoletnega državnega proračuna: »Koncesijska pogodba je resda podpisana za sedem let, vendar se

finančni del podpisuje vsako leto posebej.« Ne glede na nedorečenost finančnega dela pogodbe so si v podjetju ob podpisu močno oddahnili. Na ta podpis so čakali kar tri leta, kolikor so se vleкли vsi postopki zaradi pritožb ostalih ponudnikov. Medtem je direkcija za infrastrukturo Vocu z aneksi podaljševala koncesijsko pogodbo. Sedemletna pogodba, ki so jo zdaj vendarle podpisali, pomeni pomemben korak pri poslovnih sanaciji podjetja, ki jo je po stečaju CM Celje, ki je bil njegov večinski lastnik, začelo podjetje Ahac NG. »Za podjetje, predvsem pa dvesto zaposlenih, ki dejansko živijo za to vzdrževanje, podpis pomeni 40 odstotkov posla, ki ga podjetje potrebuje za preživetje,« je dejal Kočevar, ki se veseli, da bo prihodnost zaradi podpisane pogodbe bolj mirna in zanesljiva. »Hkrati nam to omogoča tudi bolj smeje naložbe v posodobitev opreme,« še doda Kočevar.

Na terenu pozimi in poleti

»Koncesijska pogodba obsega celotno letno vzdrževanje, kjer so glavne aktivnosti krpanje poškodb, nastalih za-

Voc je lani ustvaril 31,6 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje in 1,3 milijona evrov čistega dobička, kar je najboljši poslovni rezultat v nekaj zadnjih letih.

radi zime, skrb za prometno signalizacijo, urejanje bankin, strojno krpanje ter pomoč pri elementarnih dogodkih, kjer je treba takoj urediti poškodovane ceste. Ob tem je v pogodbi zajeto še celotno zimsko vzdrževanje cest,« razlaga vodja vzdrževanja v Vocu. Poleg tega celjsko podjetje skrbi še za zimsko vzdrževanje številnih lokalnih cest, pločnikov in pešpoti, skupaj jih je tako več kot dva tisoč kilometrov.

Imeli bi svojo

Če so v Vocu s podpisom zaokrožili zgodbo s konce-

sijsko pogodbo, se je zanje precej bolj nesrečno končala zgodba najema in odkupa asfaltne baze v Veliki Pirešici. Za zdaj asfaltno zmes kupujejo pri podjetju Strabag, ki ima v lasti asfaltno bazo v Andražu pri Polzeli. »Želimo postaviti svojo bazo. Sprva mobilno, saj bo to lažje, predvsem zaradi dovoljenj. V prihodnosti pa si seveda želimo zagotoviti lastno stalno proizvodnjo asfaltne zmesi,« je še dejal Kočevar.

LEA KOMERIČKI
Foto: SHERPA

Kot je zatrdil vodja vzdrževanja cest Bogdan Kočevar, so na zimo pripravljeni in tudi morebiten zgodnji novembrski sneg jih ne bo presenetil. Opremo so servisirali, tudi posipnih materialov je za začetek dovolj. »Na zalogi imamo 50 odstotkov letnih potreb,« pravi Kočevar. Posipne materiale bodo sicer dobavljali v drugi polovici novembra.

Aero še vedno brez najemnika

Prejšnji teden je potekel rok, do katerega bi dve podjetji, ki sta se odzvali na poziv stečajne upraviteljice Aera Alenke Gril za najem obrata v Šempetru, morali podpisati pogodbo. Vendar nobeno od njiju pogodbe ni podpisalo.

Gre za nemško podjetje AMC, ki je bilo že v prvem krogu izbrano kot najboljši ponudnik, saj je bilo za najem obrata pripravljeno plačati kar 50 tisoč evrov mesečne najemnine, kar je 20 tisočakov več od pričakovane. Vendar Nemci pogodbe niso podpisali, saj so ob pregledu obrata v Šempetru ugotovili, da eden od dveh strojev, pomembnih za proizvodnjo, ni več del opreme, ki jo je v najem oddajala stečajna upraviteljica. Kaj je razlog, da tudi v drugo pogodbo niso želeli podpisati, Grilova ne ve. Drugo podjetje, ki se je odzvalo na ponovni poziv, je manj znani Arcos iz Slovenskih Konjic. Po podatkih Ajpesa gre za trgovsko in storitveno družbo, ki je imela lani le malo več kot 200 tisoč evrov čistih prihodkov od prodaje.

Upraviteljica Grilova pravi, da je nad takšnim razpletom oddaje obrata v Šempetru v najem razočarana. Čeprav namerava novembra sodišču že predlagati prodajo obrata, bo še enkrat poskusila z vabilom za najem. Poslala ga bo trem podjetjem, ki so se za najem obrata zanimala že prej – gre za dve domači družbi in eno tujo. JJ

Klarič kupuje tudi Avrigo

Večinski lastnik celjskega Izletnika Darko Klarič je potrdil, da je dal ponudbo za odkup lastniškega deleža v novogoriškem avtobusnem prevozniku Avrigo. Avrigo je v lasti Zavarovalnice Triglav oziroma njene družbe Triglav Naložbe in je tudi skoraj polovični lastnik celjske avtobusne družbe.

Darko Klarič je 91 odstotkov Izletnika kupil lani na dražbi od Gorenjske banke, polovico podjetja pa je potem prodal Avrigo. Prepričan je bil, da bo takšna strateška povezava pripomogla k hitrejšemu razvoju

obeh družb, še zlasti Izletnika. Izletnik in novogoriški Avrigo skupaj obvladujeta približno tretjino slovenskega prevozniškega trga. Avrigo je tako po obsegu prihodkov kot po številu zaposlenih nekoliko

manjši od celjskega Izletnika. Novogoričani na leto ustvarijo približno 12 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje in imajo zaposlenih približno 200 ljudi, letni prihodki Celjanov znašajo približno 16 milijonov evrov, zaposlujejo pa malo več kot 300 ljudi.

Po prodaji polovice Izletnika Avrigo so se Triglav Naložbe odločile, da bodo lastniški delež v novogoriški družbi prodale. Ker bi takšne lastniške spremembe vplivale tudi na celjski Izletnik, se je Dar-

ko Klarič odločil, da bo kupil tudi Avrigo. Kakšno ceno je ponudil za podjetje, ne želi govoriti, češ da gre za poslovno skrivnost, upa pa, da bo s svojo ponudbo uspel. Najbolj resen konkurent pri nakupu Avrigo naj bi bile Slovenske železnice. V Zavarovalnici Triglav za zdaj o prodaji Avrigo ne dajejo nobenih informacij, govoriti ne želijo niti o tem, koliko ponudb za nakup so dobili niti o tem, kdaj bo postopek prodaje končan. JJ

Lov na premoženje

CM Celje v stečaju je dobil odškodninsko tožbo proti bivšemu članu upravnega odbora Vojku Stermeckemu, vendar je vprašanje, ali bo izterjava uspešna, saj je Stermecki tako kot mnogi drugi menedžerji v podobnih zgodbah uradno brez premoženja.

Stečajna upraviteljica CM Celje Milena Sisinger je Vojka Stermeckega obdolžila sporne oddaje kamnoloma v Veliki Pirešici v najem enemu od upnikov in tožbo dobila. V skladu s sodbo bi Stermecki v stečajno maso CM Celje moral vplačati malo več kot 155 tisoč evrov, vendar je stečajni upraviteljici doslej od njega uspelo izterjati le malo več kot tisoč evrov. Premoženja oziroma denarja naj uradno ne bi imel. Uradno je zaposlen v podjetju Ahac, kjer prejema minimalno plačo, svojo polovico družinske hiše v Žalcu pa je že decembra 2012, kmalu po razglasitvi stečaja CM Celje, prepisal na življenjsko sopotnico Petro Kamenšek. Nanjo je prenesel tudi svoje podjetje Nove Gradnje iz Celja, ki ima 26 tisoč evrov premoženja.

Upraviteljica Milena Sisinger je zato vložila tožbo za izpodbijanje prenosa premoženja Vojka Stermeckega na bivšo ženo. Prvi narok za glavno obravnavo je že bil. Kot je povedal odvetnik CM Celje Peter Fingušt, je veliko vprašanje, ali bodo v tej tožbi uspešni. Dobro naj bi jim kazalo pri izpodbijanju prenosa premoženja, kaj bo z izpodbijanjem hipotek na premoženje, pa bo morda jasno decembra, ko je razpisan naslednji narok. JJ

Leonardo zapira trgovine

Celjsko podjetje Leonardo, ki se je v preteklem desetletju uveljavilo kot znan slovenski trgovec s potrebščinami za šolo in pisarne ter z darili višjega cenovnega razreda, zapira svoje trgovine.

Kaj je razlog za to, direktor in solastnik Bojan Borštner ne želi govoriti, vendar je na spletni strani Bonitete razvidno, da ima Leonardo že od septembra blokirane vse transakcijske račune. Leonardo je v svojih najboljših časih imel po državi 19 trgovin, trenutno jih ima le še sedem. Največjo trgovino ima v Celju v Gosposki ulici.

JJ
Foto: GrupA

Kupujete ali prodajate nepremičnino? Zaupajte nam.

RE/MAX Premium

Vrunčeva ulica 1
3000 Celje
Tel: +386 3 620 0590
Email: premium@re-max.si
www.re-max.si

Največja ponudba nepremičnin na Celjskem.

RE/MAX
Nepremičnine

»Ukrepi bodo zelo boleči«

Blaž Košorok, generalni direktor HSE

Pred kratkim se je Blaž Košorok, generalni direktor Holdinga Slovenske elektrarne (HSE), z vodstveno ekipo udeležil zbora delavcev v Termoelektrarni Šoštanj (Teš), na katerem so delavci iskali odgovore o prihodnjem delovanju podjetja. Zaskrbljeni so, ker po novem letu zaradi neizpolnjevanja okoljevarstvenih zahtev morda ne bosta več delovala četrti in peti blok, in se bojijo za usodo delovnih mest. To je bila le ena od aktualnih tem, povezanih z dogajanjem v skupini HSE, o katerih smo se pogovarjali z Blažem Košorokom. Sicer pa tudi o problematiki ogrevanja v Šaleški dolini, ugotovitvah računskega sodišča glede šestega bloka, združitvi Teša in Premogovnika Velenje, nezaupanju lokalne skupnosti do HSE ...

Sindikat pravi, da delavcem na zboru niste ponudili pravih odgovorov. Zakaj ne?

Temu, da ni bilo odgovorov, enostavno ne morem pritrditi. S finančnim direktorjem HSE sva bila dve uri na zboru delavcev, na katerem je bilo kup vprašanj, na katera so dobili odgovore. Morda je problem v tem, da na nekatera vprašanja niso dobili takšnih odgovorov, kot so jih želeli slišati.

Kakšno je stanje obeh blokov in kakšno vlogo imata ob šestem bloku?

V skladu z direktivo o industrijskih izpustih po novem letu pogojev za delovanje ne izpolnjujeta omenjena dva bloka. Peti blok potrebuje napravo za zmanjšanje izpustov dušikovih oksidov, transformator in povezovalne vode. To so nujne investicije, ki doslej niso bile izvedene. Zaposlenim smo jasno povedali, da blok pet ne bo obratoval vsaj do jeseni prihodnje leto. Za četrti blok je možnost, da bi deloval tudi po novem letu, a mora naša država pravočasno sprejeti uredbo, s katero bo evropsko direktivo prenesla v slovenski pravni red. S tem bi bila za četrti blok omogočena izjema in bi lahko še nekaj let deloval. To je predvsem pomembno zaradi ogrevanja Šaleške doline. Dobro pa deluje šesti blok, ki zagotavlja dolini in Sloveniji električno energijo, z manj škodljivimi izpusti v okolje pri boljšem izkoristku premoga. V primeru izpada ali zaustavitve šestega bloka nimamo zagotovljenega nadomestnega vira za zagon tega bloka in za zagotavljanje toplotne energije, razen dveh plinskih turbin.

Na novinarski konferenci, ki je sledila tisti odpadli po » aferi antraks«, je Matjaž Eberlinc zagotavljal, da bo do investicij v peti blok prišlo v začetku prihodnjega leta.

Res je. Ampak tega ne bo. Razpis za opremo smo razveljavili in zadevo ponovno finančno ovrednotili. V tem trenutku projekcija poslovanja pri cenah električne energije na trgu kaže, da bi bila ta investicija popolnoma neekonomična. Zakaj bi nekdo kot dober gospodar vložil 20 milijonov evrov v blok, ki bo lahko obratoval deset let, morda še to ne, in še to z izgubo?

Kaj nedelovanje četrtega in petega bloka pomeni za delovna mesta?

Logična posledica je seveda zmanjšanje števila delovnih mest. To je najbrž tisto, česar zaposleni na zboru delavcev niso želeli slišati. Do konca leta se bo število zaposlenih v Tešu zmanjšalo še za 30, in sicer po naravni poti, z upokojevanjem. Sledila bo nova sistematizacija, ki bo omogočala bolj fleksibilen prehod zaposlenih, ki delajo na različnih blokih. Potem bomo morali ugotoviti, kako dolgo bo še trajala konzervacija petega bloka – ali krajši čas ali morda kakšnih pet let. V skladu s tem bomo resno premislili o številu zaposlenih. Vse ob predpostavki, da bo četrti blok deloval.

Kaj če ne bo deloval po novem letu, če država ne bo sprejela uredbe?

To je resno tveganje. Mislim, da si država tega ne bi smela privoščiti, glede na to, kaj vse smo že doživeli ob investiciji v šesti blok. Ne želim

pa si tega, da bi se vlada počutila stisnjeno v kot. Pri projektu šestega bloka je bilo preveč politike izvršenih dejstev v smislu »mi smo to naredili, zdaj pa nam vi pomagajte«. Na to ne pristajam.

Sodišče je Tešu z uredbo odredilo, da je dolžan zagotavljati toplotno energijo Šaleški dolini brez prekinitev. Toda če četrti in peti blok ne delujeta, šesti pa se ustavi, potem to ni mogoče. Ravno na to so opozarjali tudi v Mestni občini Velenje in Komunalnem podjetju Velenje ...

Začasno odredbo spoštujemo, ni pa bilo potrebe, da je do tega prišlo. Vse prevečkrat mediji objavljajo, da je interes Teša, da dvigne ceno toplotnega ogrevanja v Šaleški dolini. Res je, da je ta cena najnižja v Sloveniji, vendar to ni bil ključ-

Blaž Košorok, generalni direktor HSE, pravi, da je računsko sodišče vsem, ki so bili povezani z investicijo v šesti blok Teša, nastavilo ogledalo.

ni namen. S to ceno se ustvarja izguba v Tešu in izguba v Premogovniku Velenje. Slednji ima dve ceni za tono nakopanega premoga. Kako naj rudarju razložimo, da ima tona premoga, ki jo nakoplje, dve različni ceni: eno, ki je cenejša, in eno, ki je dražja. Druga stvar je, če govorimo o dobavi toplotne energije: doslej smo imeli v obratovanju tri bloke. Od 1. januarja 2016 – v najslabšem primeru, če se bodo vsa tveganja izpolnila – bomo imeli samo še en blok in plinske turbine. To stvar postavi na glavo. To so bila Teševa izhodišča za pogajanja z MOV in s KPV.

Ampak in MOV in KPV ne pristajajo na dvig cene, saj ima po njihovih podatkih Teš v zadnjih letih dobiček na področju proizvodnje toplotne energije?

Ni res, da Teš ustvarja dobiček. A tudi če bi ga, ali bi bilo s tem kaj narobe? Tudi KPV ustvarja dobiček.

V MOV in KPV govorijo o pretiranih dobičkih?

Počakajte, počakajte. KPV kupuje toplotno energijo po 11 evrov in jo prebivalcem Šaleške doline prodaja po 30. Saj KPV ni treba dvigniti cene, če prizna dvig cene Tešu. Ker če drugače ne, bo to ceno določila agencija za energijo.

V kateri fazi so pogajanja? Ali je sploh kakšen napredek in kaj je časna odredba pomenila za potek pogajanj?

Začasna odredba je karte premešala in jih postavila na mesto, kjer smo bili med letoma 2008 in 2015, da je torej Teš dolžan zagotavljati toplotno energijo iz bloka tri, štiri in pet, pri čemer se ne upošteva blok šest. Kaj pa zdaj? Seveda bomo zagotavljali toplotno energijo, nikoli ni bilo govora o kakšnem izsiljevanju glede cene. Kolikor sem seznanjen, je do napredka v pogajanjih prišlo pred več kot tednom, ko je direktor Teša predstavil izračun cen iz različnih virov, kaj pomeni cena iz premoga in kaj pomeni cena iz zemeljskega plina.

Ste računskemu sodišču že poslali seznam popravljalnih ukrepov? Kakšni so, da boste investicijo v šesti blok obvladovali, zlasti po ključnih postavkah, ceni premoga in ceni električne energije?

Ugotovitve računskega sodišča so pričakovane, ampak zelo boleče. HSE kot lastnik dolgo časa ni obvladoval te investicije. To je ključni problem. Rok za odzivno poročilo računskemu sodišču, v katerem bodo popravljalni ukrepi, je 18. november. Teh pet, šest ukrepov, ki jih priporoča računsko sodišče, kaže na to, da gre za stvari, ki jih že nekaj časa zagovarjam. Da se mora izboljšati korporativno upravljanje, da se morajo postaviti pravila med obvladujočo in odvisno družbo. Nadalje, da zagotovimo z akcijskim načrtom in ukrepi optimizacije v Tešu in PV, da bo obljubljena lastna cena električne energije v skladu z NIP 6 (iz leta 2015) in da bo lastna cena premoga, kot je navedena v zadnjem noveliranem investicijskem programu, 2,75 EUR/GJ ali nižja. Intenzivno se ukvarjamo tudi z ugotavljanjem odškodninske odgovornosti preteklih poslovodstev; tudi mojega, če želite. In nadzornih svetov v obeh družbah. Z vlado se poskušamo dogovoriti za spremembo Zakona o poročstvu, da Teš ne bi plačeval kazni. Računsko sodišče nam je končno nastavilo ogledalo, da lahko vidimo, kaj vse je pri tem projektu šlo narobe.

Se torej po pripravi popravljalnih ukrepov ne bojite, da bi računsko sodišče zahtevalo razrešitve vodstva HSE?

Kaj bo računsko sodišče zahtevalo, ne vem. Poslovodstvo HSE se trudi, da bi ukrepi v odzivnem poročilu dosegli pričakovanja računskega sodišča. Kot dober in skrben gospodar vemo, kaj skupina potrebuje. Nekateri ukrepi bodo zelo boleči, na žalost za zaposlene. Ker nič več ne bo tako, kot je bilo. To že dve leti napovedu-

»Vedno se govori: HSE tega in tega ne pusti, HSE nagaja, vse se dogaja v Ljubljani, nimamo nobenega vpliva več ...

Vse to je skregano z dejstvi. Lani in letos smo dokapitalizirali Teš z 248 milijoni evrov, to pomeni prevzem vseh dolgov, ki jih je bil Teš dolžan dobaviteljem, 77 milijonov je stala dokapitalizacija Premogovnika Velenje, plus krediti, ki jih dajemo našim odvisnim družbam. O tem se navzven sploh ne govori. Tega denarja je bilo v letu in pol za skoraj 350 milijonov evrov.«

jemo, zdaj imamo zaslombo, dokaz v odločbi računskega sodišča, da smo na pravi poti.

Kako kaže obvladovanje investicije z vidika odplačevanja kreditov?

Usodo nam krojijo trgi z električno energijo. Napovedi za naslednjih tri do pet let so takšne, da Teš brez skupine HSE svojih dolgov ne bo sposoben odplačevati z rednim poslovanjem. To je dejstvo. Kot »mati« se trudimo, da bi izboljšali poslovanje, da bi se lastna cena proizvedene električne energije znižala, in z dokapitalizacijami Tešu pomagamo, da posluje naprej.

Kakšna je izpostavljenost Teša do bank?

Če govorimo o celotni skupini HSE, naši dolgovi znašajo približno milijardo evrov.

Kaj pa sam Teš?

Na koncu dneva vedno gledamo na stanje konsolidirano, kako smo izpostavljeni kot skupina HSE. Če je izpostavljen Teš, so izpostavljeni tudi vsi ostali, kar je zdaj vidno z ukrepi za racionalizacijo v skupini. Gledano z očmi Dravskih elektrarn jih sicer ta investicija bolj zavezuje, kot bi jih odvezovala, oziroma jih vleče nazaj pri lastnih investicijah, ki jih v tem trenutku ne zmorejo.

Ste optimist glede tega, da bo šesti blok zdržal vso svojo predvideno življenjsko dobo, do leta 2054, da ne bo prišlo do kakšne politične odločitve v prihodnosti, zaradi česar bi ga lahko tudi predčasno zaprli?

Že po naravi sem optimist. Ko je treba v Sloveniji neko stvar kritizirati, imamo neverjetne poznavalce. Najsi bo to v nogometu, kjer imamo dva milijona najboljših trenerjev, ali pri šestem bloku, kjer imamo dva milijona energetikov. Vsi vse vedo o bloku šest. Negativna podoba šestega bloka je po svoje upravičena, ker so se dogajale nepravilnosti, tudi sumi storitev kaznivih dejanj. To naj preganjajo preiskovalni organi, sodišča, ljudje naj bodo obsojeni, če so naredili karkoli narobe in če jim bo to dokazano na sodišču. Druga stvar je energetski pomen

Teša: slovenski energetski sistem potrebuje teh inštaliranih 600 megavatov, ki jih ta elektrarna proizvede za varno oskrbo z električno energijo pri nas. Naj bo nekdo toliko heroja in reče, da šestega bloka ne potrebujemo. Tega ne bova dočakala, bova pa milijon razprav o tem, ali potrebujemo pet distribucijskih podjetij in dva energetska stebra. V zvezi s slednjima obstajajo tako zagovorniki kot nasprotniki in te ponavadi predstavljajo lokalne skupnosti. Toda energetski objekti niso last lokalnih skupnosti in jasno je treba povedati, da je to dojemanje končano. Ni samoumevno, da se je HSE samo zato, ker nek objekt stoji na območju neke lokalne skupnosti, dolžan obnašati družbeno odgovorno. To se lahko šele potem, ko poravnava vse obveznosti do zaposlenih, do bank in ostalih ključnih deležnikov.

Če vas prav razumem, se zavzimate, da Teš in Premogovnik Velenje ne bi več plačevala odškodnin lokalnim skupnostim?

Kaj je temelj za plačilo odškodnin? Da je nastala škoda. Ta se v skladu z Zakonom o rudarstvu plačuje s koncesninami. Namenjene so saniranju nastale škode v lokalni skupnosti, kjer rudnik deluje. Vsi ostali dogovori so bili sklenjeni v času, ko so bile finančne likvidnostne razmere drugačne. Tako kot je bilo, ne gre več naprej. Če kdo misli, da mu pripada odškodnina, bo moral to dokazati, tudi s pravnimi sredstvi.

Slišite očitke iz lokalnih skupnosti na račun HSE, da se o vsem odloča v Ljubljani? Očitno obstaja napetost, nezaupanje med HSE in lokalno skupnostjo. Tudi težke besede so padle iz Velenja, da si peljite šesti blok na Tromostovje ...

No ... upokojeanci marsikaj rečejo ... Kar se tiče nas, so komunikacijski kanali odprti, redno se pogovarjamo. Na stališča lokalne skupnosti

vplivajo volitve, HSE pa je gospodarska družba in ravnati moramo gospodarno. Pretok informacij med družbami, kakršen je bil doslej, je bil slab. Sicer še vedno obstajajo »trdnjave«, ki si ne dovolijo »dirigiranja iz Ljubljane«. Toda mi smo lastniki teh »trdnjav« in tudi za njihovo poslovanje nosimo odgovornost. Tega se bodo morali začeti zavedati tudi direktorji družb, njihovi sodelavci in lokalne skupnosti.

Če sem še bolj konkreten glede očitkov v zvezi z nezaupanjem v domače kadre iz Šaleške doline – direktor Teša je prišel iz Ljubljane, iz HSE, od tam so tudi novi nadzorniki v PV? Se obetajo še kakšne kadrovske menjave v tem smislu?

Ne nujno, lahko pa tudi. Ali bi moral biti direktor Teša iz Šaleške doline? Takšno razmišljanje je zelo slabo. Da nekdo na vodstvenem položaju prihaja iz lokalnega okolja, še ne pomeni, da razume probleme določene gospodarske družbe. To je skregano z logiko korporativnega upravljanja.

Slišati je mogoče tudi očitke, da HSE kot krovna družba posluje z visokim dobičkom, Teš in Premogovnik z izgubo.

HSE je, kot pravite, krovna družba. Je obvladujoča družba in je lastnica. Govorjenje, da ima HSE dobiček, pravzaprav očitane teh dobičkov, je milo rečen nespodobno. Poglejte si bilanco. Lani smo poslovali z izgubo, in sicer na račun slabitev. Ampak to se dogaja v vseh energetskih družbah. Naš največji konkurent RWE je imel izgubo prvič v petdesetletni zgodovini. Mi tudi. To so pač razmere, ki vladajo v tem trenutku, in prilagoditi se jim moramo. Govorice in ton, ki ga uporabljajo nekateri socialni partnerji, so smešni. Kam pa gredo ti dobički? Ali jih jaz domov nesem? Sem jaz lastnik HSE? Od mene se zahteva, da HSE posluje pozitivno, v poslovodstvu pa zahtevamo od družb, da se prilagodijo novonastalim tržnim razmeram.

ROBERT GORJANC, foto: GrupA

»Če podjetje nima ustrezne likvidnosti, kako si kdo sploh upa razmišljati, da bomo še naprej veliko vlagali v šport, kulturo, za gasilce ... v lokalni skupnosti.

Seveda, se strinjam, da je to potrebno, da te dejavnosti živijo še naprej. Še bomo podpirali, ampak takšnih zneskov kot doslej ne bomo mogli več izplačevati. Govorim za celo Slovenijo, ne le za Šaleško dolino.«

Prvo stanovanje za prisilno izseljene družine

Prvi korak v vladnem projektu pomoči deložiranim družinam

CELJE – Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Anja Kopač Mrak si je z direktorjem Stanovanjskega sklada RS Črtomirjem Remcem prejšnji teden v Trubarjevi ulici v Celju ogledala prvo stanovanje republiškega stanovanjskega sklada, ki ga je ta namenil reševanju stisk ljudi ob prisilnih izselitvah.

Reševanja težav deložiranih družin so se na pristojnem ministrstvu lotili skupaj s humanitarnimi organizacijami, in sicer z Rdečim križem Slovenije, s Slovensko karitas in z Zvezo prijateljev mladine Slovenije ter s Stanovanjskim skladom RS, ki bo za zdaj v Sloveniji v te namene zagotovil enajst stanovanj. »Naše poslanstvo je, da zagotavljamo stanovanja za vse prebivalce, še posebej za ogrožene skupine, in deložiranci so zagotovo na prednostni listi, je ob obisku v knežjem mestu povedal Črtomir Remec. Opremo za vsa stanovanja bo doniralo podjetje Lesnina.

Nastanitev in strokovna pomoč

Začasna nastanitev in celovita strokovna pomoč družinam, ki so prisilno izseljene iz (ne) profitnih najemnih ali lastnih stanovanj, predstavljata tudi pilotni projekt, na podlagi katerega bo vlada pripravila nabor sistemskih rešitev za pomoč prisilno izseljenim posameznikom in družinam, je med ogledom novoopremlje-

nega stanovanja v Celju povedala ministrica Anja Kopač Mrak.

O tem, kdo bo upravičen do bivanja v tovrstnih stanovanjskih enotah po Sloveniji, bo odločala posebna komisija, ki jo sestavljajo vsi sodelujoči pri projektu, in sicer v sodelovanju s pristojnimi centri za socialno delo. Upravičencem, ki bodo lahko v stanovanju ostali največ dve leti, sprva ne bo treba plačevati najemnine, država jim bo subvencionirala tudi osnovne stroške bivanja, je pojasnila Kopač Mrakova. »V to niso všeti stroški telekomunikacij, RTV- in kabelske naročnine ter podobno,« je še poudarila ministrica.

Veliko primerov rešenih še pred izselitvijo

Na celjskem centru za socialno delo so lani po besedah direktorice Olge Bezenšek Lalič obravnavali 43 primerov. Večino so jih s sodelovanjem vseh pristojnih ustanov in humanitarnih organizacij uspeli rešiti še pred izselitvijo. Osem družin je kljub prizadevanju pristalo na cesti. Bezenšek Laličeva zato pozdravlja vsakršen prispevek države pri reševanju tovrstne problematike, čeprav je stanovanj vedno premalo. Ljudi v takšnih primerih začasno namestijo v bivalne enote oziroma jim poiščejo stanovanje s cenejšo najemnino, samske osebe pa napotijo v zavetišče.

LK, foto: SHERPA

Ministrica Anja Kopač Mrak je na prebeljene stene prvega stanovanja za prisilno izseljene družine simbolno obesila sliko in ob tem dejala, da upa, da se bodo stanovalci v njem dobro počutili in da bodo v najkrajšem možnem času zaživel srečno in brez opominov težke preteklosti.

Potrebna je sistemska rešitev

V Nepremičninah Celje 33 postopkov deložacije, osem ljudi ostalo brez stanovanja

Ob tem, ko si je ministrica za delo Anja Kopač Mrak v Celju v okviru vladnega projekta pomoči socialno najšibkejšim ogledala prvo stanovanje za deložirano družino, nas je zanimalo, kako se s problematiko deložacij soočajo v Nepremičninah Celje, javnem podjetju, ki upravlja z občinskimi stanovanji in uresničuje stanovanjsko politiko v MOC.

Kot je povedal Primož Brvar, direktor Nepremičnin Celje, morajo kot v vsaki drugi gospodarski družbi skrbeti za rentabilnost podjetja. Letos so začeli postopek deložacije pri 33 najemnikih, izvedli pa so jih osem. »Velikokrat se zgodi, da najemniki ne zmorejo plačevati najemnine, a ta predstavlja le en del stroškov. Po stanovanjskem zakonu smo v Nepremičninah Celje odgovorni tudi za ostale stroške svojih najemnikov. Če najemniki teh stroškov ne plačajo dobaviteljem, ti potem račun izstavijo nam,« je povedal Primož Brvar. Po besedah našega sogovornika se poskušajo problematike deložacij lotiti čimbolj tenkočutno in z najemniki poiskati dogovor, da zapadle stroške vendarle odplačajo. Če najemniki dvakrat, trikrat ne plačajo najemnine in ostalih stroškov, jih opomnijo in pokličejo na pogovor. »Če še takrat ne plačajo, če ne uspemo skleniti dogovora, sledi postopek za izpraznitev stanovanja. Ti postopki so kar

dolgotrajni, lahko trajajo tudi do leto ali več, in v tem času se lahko nabere res velik strošek, nekaj tisoč evrov,« je poudaril Primož Brvar.

Za pol milijona evrov dolg

V teh dneh so v Nepremičninah Celje evidentirali dolgove. Samo iz naslova najemnin znaša dolg približno 250 tisoč evrov, stroški ogrevanja na primer 177 tisoč evrov, potem so še stroški upravnika stavb in komunalnih storitev. Električna pri tem ne predstavlja takšnega deleža, ker jo dobavitelj že prej izklopi po treh ali štirih neplačanih računih, zato najemniki ta strošek najprej poravnajo.

Primož Brvar skupni znesek dolgov najemnikov na okrog 500 do 600 tisoč evrov. Pri eni od deložacij v zadnjem času je samo dolg iz najemnine znašal sedem tisoč evrov, pri čemer ostali stroški sploh še niso bili všeti. »Tisti, ki so deložirani, si najdejo prostor pri sorodnikih ali kakšno drugo rešitev. Za takšne primere imamo tudi bivalne enote in lahko ponudimo tudi to rešitev,« je pojasnil Primož Brvar.

»Ko gre najemnik v bivalno enoto, to ne pomeni, da je ta zastonj, ampak so tudi tam stroški. Včasih pač ljudje – ne da bi koga obsojal, saj večina res živi na socialnem robu – ne znajo razporejati svojih stroškov,« je še povedal direktor Nepremičnin Celje.

Dober projekt, a le gasilska akcija

V projektu ministrstva za delo, Stanovanjskega sklada RS in humanitarnih organizacij Nepremičnine Celje ne sodelujejo, ampak to problematiko, kot omenjeno, rešujejo s ponudbo svojih bivalnih enot.

Kot je še dodal, niso toliko težava tisti, ki so na robu socialne revščine, ker imajo že v osnovi subvencionirano najemnino, gre za najemnino približno 20, 30 evrov. V tem smislu najemnina res ne predstavlja takšnega stroška. Večji problem imajo tisti, ki s svojim minimalnim dohodkom presegajo prag revščine, ki ga je določila država, ker imajo manj subvencij. Država tudi poskrbi za neke možnosti, na primer za enkratno socialno pomoč, kar v Nepremičninah Celje tudi razložijo svojim najemnikom, ko še bivajo v stanovanju in iščejo možnosti za rešitev. »Ta projekt vlade je hvalevreden in sočuten do ljudi, vendar če bomo s takšnimi gasilskimi akcijami reševali na dolgi rok, ne bomo rešili nobenega problema. Zato bo država morala najti sistemsko rešitev, da preprečimo ali čimbolj zmanjšamo primere, da bi se ljudje znašli na cesti. Seveda se o tem pogovarjamo in iščemo rešitev tudi v SD,« je še povedal Primož Brvar, tudi strankarski kolega ministrice Anje Kopač Mrak.

ROBERT GORJANC

Smo prava izbira za vas

15 LET HRANILNICE LON V CELJU

Ob praznovanju obletnice smo za vas pripravili posebne ugodnosti, obiščite nas in jih izkoristite.

STANOVANJSKI KREDITI

Ugodni stanovanjski krediti s fiksno ali spremenljivo obrestno mero in ročnostjo do 30 let.

Odločite se za Hranilnico LON!

PE Celje, Krekov trg 7
T: 03 62 05 530
www.lon.si

HRANILNICA LON

Jubilej »hišice na hribčku«

OŠ Frana Kranjca praznovala 60-letnico – Šolski sklad bogatejši za 500 evrov

CELJE – Sredina 50. let preteklega stoletja je bila v Celju pomemben mejnik v razvoju šolstva. Tako so tudi na Polulah v tem času zgradili novo osnovno šolo, ki se vse od odprtja v letu 1955 do danes imenuje po učitelju Franu Kranjcu, ki je tik pred začetkom druge svetovne vojne podaril zemljišče za njeno gradnjo.

Kot pravi ravnateljica **Danica Šalej**, je bila osrednja slovesnost minuli četrtek le vrh praznovanja, na katerega so se v šoli začeli pripravljati že lani. Vodilo praznovanja V objemu preteklosti, z močjo sedanjosti, na krilih prihodnosti je narekovalo, da v pripravo različnih dogodkov vključijo tako sedanje učence in učitelje kot tudi tiste, ki so bili del šolskega življenja leta in desetletja nazaj. Med drugim so pripravili tudi razstavo, ki prikazuje tako zgodovinski razvoj kot današnji šolski utrip, posebno pozornost pa so pri zbiranju gradiva namenili času, ko so

OŠ Frana Kranjca še vedno veliko ljudi ljubkovalno imenuje »hišica na hribčku«. Pa čeprav že dolgo ni več hišica, ampak veliko in sodobno šolsko poslopje s telovadnico, pri čemer – kot je poudaril župan Šrot – se je tudi hribček ob gradnji nove stavbe občutno zmanjšal.

na Polulah gradili novo šolsko poslopje. Začetki OŠ Frana Kranjca koreninijo v letu 1939, ko je učitelj Fran Kranjc podaril zemljišče, na katerem je leta 1955 zrasla štirirazrednica, ki jo je obiskovalo 200 otrok. Ta je hitro postala pretesna in tako kot se je v njej širilo število oddelkov in je postala osemletka, tako je bilo treba z gradnjo prizidka sredi 70. let že poskrbeti tudi za dodatne prostore. Šola se je posodabljala vse do leta 2006, ko so le leto po praznovanju 50-letnice staro poslopje porušili. V šolskem letu 2006/07 in delu šolskega leta 2007/08 so učenci pouk obiskovali v prostorih ob le malo prej ustanovljeni Fakulteti za logistiko na Mariborski cesti 7, v novozgrajeno šolsko poslopje pa so se z učitelji vselili 3. marca pred sedmimi leti.

Vpetost v okolje

Znanje v tej šoli so dobivale številne generacije učencev, med njimi je bil tudi celjski župan **Bojan Šrot**. Svoji nekdanji

šoli se je za dobro popotnico v življenje najprej zahvalil v svojem imenu, nato pa še kot oče in župan, ki je ponosen, da OŠ Frana Kranjca ne izstopa le po svoji lepoti in urejenosti, temveč zlasti po kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela. Pritrdil mu je tudi direktor direktorata za predšolsko vzgojo in osnovne šole **Gregor Mohorčič**, ki je ob tem opozoril, da je še kako pomembna vloga učiteljev v času, ko je po zaslugi sodobnih tehnologij mladim znanje dostopno na vsakem koraku.

Da OŠ Frana Kranjca velja za odlično šolo, je po besedah ravnateljice **Danice Šalej** (levo) tudi zaslug njenih predhodnikov. Šolo je najprej kratek čas vodil ravnatelj **Franjo Čuk**, zatem dolga leta **Milan Gombač** in kasneje **Ivanka Marič**, ki so se ji na osrednji slovesnosti učenci in zdajšnji šolski kolektiv tudi posebej zahvalili.

Jubilantko, ki že nekaj časa deluje v družbi zdravih in eko šol, predlani pa je bila razglašena tudi za kulturno šolo, v tem šolskem letu obiskuje 350 učencev iz domače krajevne skupnosti Pod gradom, nekaj jih prihaja še z Aljaževega hriba in iz mestne četrti Center. Letošnje leto je za KS Pod

gradom leto jubilejev – sama je praznovala 50-letnico delovanja, od ustanovitve PGD Zagrad-Pečovnik je minilo 70 let, do konca leta bo sledilo še praznovanje 55-letnice ustanovitve Župnije sv. Cecilije in 400-letnice, odkar so na Bregu odprli kapucinski samostan – učenci pa bodo prav

na vseh prireditvah nastopali v kulturnem programu. Za to sodelovanje in vpetost šole v lokalno okolje se je učiteljem in učencem zahvalil tudi predsednik sveta KS **Vladimir Ljubek** in obogatil šolski sklad s 500 evri.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: Grupa

Bo treba plačati?

GORNJI GRAD – V kraju je bil pred nekaj dnevi sestanek zgornjesavinjskih županov, kjer so ponovno skušali rešiti problematiko sofinanciranja dokončnega zapiranja nekdanjega skupnega zgornjesavinjskega odlagališča komunalnih odpadkov v Podhodu.

Kot smo že poročali, se občini Mozirje in Rečica ob Savinji sofinanciranju zapiranja odlagališča že dlje časa upirata. To je bilo za celotno dolino

vzpostavljeno leta 1976. Iz občini Mozirje in Rečica ob Savinji so pred več kot desetletjem in pol začeli odvažati smeti v Bukovžlak, zato imata ti dve občini glede sofinanciranja zapiranja odlagališča Podhom pomisleke. Ostalih pet občin je tam odlagalo smeti vse do leta 2010. Te občine se se svojim sofinanciranjem strinjajo. Izračun sofinanciranja je pripravljen tako, da upošteva število let odlaganja posamezne občine v Podhodu.

Neenotnost med sedmimi občinami glede sofinanciranja skušajo odpraviti že kar nekaj časa. »Vsi prisotni župani smo se danes strinjali, da je zadevo treba urediti. Tudi v Mozirju to skušajo razumeti, z Rečico pa se bomo morali še pogovarjati,« je po četrtkovem pogovoru zgornjesavinjskih županov povedal župan Gornjega Grada **Stanko Ogradi**. »Verjamem, da se bomo dogovorili tako, da bo za vse prav,« je po sestanku dejal župan Mozirja **Ivo Suhoversnik**.

Občina Rečica ob Savinji na četrtkov sestanek svojega

predstavnika ni poslala. Tamkajšnji občinski svet je letos spomladi sprejel sklep, da Rečica pri sofinanciranju zapiranja odlagališča Podhom ne bo sodelovala. Na Rečici menijo, da se je po koncu njenega odlaganja odpadkov (od leta 1997) zakonodaja toliko spremenila, da ti stroški takrat ne bi nastali oziroma bi bili v manjši meri. Kot je mogoče slišati, bodo občine Rečico znova opozorile na njeno dolžnost, naj pri odpravljanju te hude ekološke rane finančno sodeluje, saj jo je delno sama povzročila.

BRANE JERANKO

Prostor za druženje

Občina za obnovo Trga svobode namenila 1,1 milijona evrov – Začasno še ostaja nekaj parkirnih mest

ŠOŠTANJ – Le štiri mesece je minilo od podpisa pogodbe med občino in podjetjem Nival iz Vidma pri Ptujju do tega, da so v petek popoldne tudi uradno odprli prenovljeni Trg svobode.

V povsem novi podobi, ki jo je zasnoval arhitekt Rok Poles, je tako zasijal eden od 17 slovenskih trgov s

tem imenom. Da bo Šoštanjčanom odslej res služil kot prostor za druženje in tudi kot prireditveni prostor, so dokazali že prvi dan.

Odločitev za približno 1,1 milijona evrov vredno naložbo, ki jo je občina v celoti krila iz lastnega proračuna, je bila več kot nujna. Kot je ob odprtju trga poudaril župan **Darko Menih**, je bilo razlogov več in ob tem Šoštanjčane spomnil na

parkirni nered na tem območju ter dotrajane komunalne vode, ki jih je bilo nujno treba zamenjati. Na trgu so delavci podjetja Nival, ki je po uspešno končani obnovi občini podarilo donacijo 5 tisoč evrov za pomoč eni od socialno ogroženih družin, obnovitvena dela opravljali postopoma. Obnovo so izvedli v sedmih delih, da bi tako čim manj motili utrip v najožjem občinskem središču in zagotavljali dostop do vseh pomembnejših objektov. Na tem območju imata namreč svoje prostore občinska uprava in banka, tam so tudi lokali in stanovanjske hiše, le streljaj stran je trgovina. Kot je ob odprtju poudaril župan Menih, je bilo le povsem na začetku obnove mogoče slišati nekaj pritožb občanov, potem pa so vsi spoznali, da se splača potpeti, saj bo po opravljenih delih življenje veliko prijetnejše. Nenazadnje je tudi občina prisluhnila in poskrbela za odškodnino tistim, ki so med obnovo trga utrpeli izpad prihodkov.

Koristno in prijetno

Celovita obnova Trga svobode in neposredne okolice je vključevala prenovno kanalizacijskega omrežja in javne razsvetljave. Ob tem je trg zasijal v novi ozelenitvi in tlakovanju. Oporni zid pred občinsko stavbo je nadomestilo široko stopnišče s tribuno, ki bo služilo za prireditveno pri-

zorišče. Ob banki je urejena klančina za dostop invalidov do občinske stavbe. Osrednji del trga je tlakovan s kamnitimi ploščami, saj Šoštanjčani pravijo, da »če je trg dnevna soba mesta, je tlak preproga v dnevni sobi«. Obrobo trga so delavci tlakovali z granitnimi kockami, okoliške predele, namenjene pešcem, z betonskimi tlakovci, povozne površine in parkirne prostore pa so preplastili z asfaltom. Podobo trga dopolnjuje še drevored topolov na severni strani, del zasaditve so še nižje rastoči cvetoči glogi in stebrasti gabri, osrednji zeleni poudarek trga pa ostaja stari ginko, pod katerim je postavljena okrogla klop.

Na Trgu svobode so namestili nove klopi, stojala za kolesa, koše in korita z grmovnicami, piko na i pa zagotovo predstavlja obnovljen približno 200 let star vodnjak, ki so ga odkrili med obnovitvenimi deli. Končanov štepih, kot vodnjaku pravijo domačini, je zdaj obrobjen s ploščadjo, ki je izdelana iz kamnov, pobranih s stare ceste proti usnjarni. Šoštanjčani že radi posedajo na klopcih ob njem – otroci zlezajo kar nanj – in tako kažejo, da bo trg res prostor druženja. In tudi zato bodo sčasoma z njega umaknili še nekaj parkirnih mest, ki so zdaj začasno še ostala.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: Grupa

Pogled na povsem prenovljen Trg svobode

Težko pričakovan sestanek. Na sestanku z ministrico za okolje in prostor so sodelovali vsi zgornjesavinjski župani, predstavniki spodnjesevinjskih županov in dveh civilnih iniciativ ...

Od ogorčenja do zmernega zadovoljstva

Na težko pričakovanem sestanku je ministrica uspela Savinjščane nekoliko pomiriti

LJUBLJANA – Ministrstvo za okolje in prostor namerava protipoplavne ukrepe v Zgornji in Spodnji Savinjski dolini nadaljevati. O tem so se pred nekaj dnevi pogovarjali na sestanku na ministrstvu, ki so se ga udeležili najvišji predstavniki zgornjesavinjskih občin, predstavniki občin Spodnje Savinjske doline ter zgornje in spodnjesevinjske civilne iniciative. Iz prestolnice so se vrnili zadovoljnejši.

V Zgornji Savinjski dolini so na primer glede protipoplavne plati z državo že kar nekaj časa izrazito nezadovoljni. Februarja so javno izražali nezadovoljstvo na delovnem srečanju v Juvanju pri Ljubnem, kamor so pova-

bili najširšo javnost in predstavnike države. Slednjih ni bilo, od najširše javnosti se je posveta udeležilo približno štirideset predstavnikov gozdarjev, županov, ribičev, turističnih delavcev in drugih, ki jim za protipoplavno zaščito Zgornje Savinjske doline ni vseeno. Omenjali so, da se zavedajo, da bodo glede zahtev, ki jih naslavlja na državo, veliko bolj uspešni, če bodo nastopali enotno.

O zgornjesavinjskem nezadovoljstvu z državnim (ne)ukrepanjem je bilo ponovno mogoče slišati na polletnem srečanju z naslovom Kako živeti s poplavami, ki ga je pripravilo ministrstvo za okolje in prostor. Razpravljavce je motilo marsikaj, vendar ni bilo na srečanju

nobenega predstavnika ministrstva, ki bi jim lahko odgovoril. Nezadovoljstva v Zgornji Savinjski dolini je še veliko, ne manjka ga niti v Spodnji Savinjski dolini.

V pričakovanju študije

Končno je prišlo pred nekaj dnevi do dolgo načrtovanega sestanka na ministrstvu, in sicer z ministrico Ireno Majcen. Tema je bila celostna ureditev protipoplavne varnosti porečja Savinje. »Ministrstvo je pred načrtovanjem protipoplavnih ukrepov naročilo izdelavo hidrološko hidravlične študije, ki zajema preveritev že izvedenih ukrepov in možne scenarije zadrževanja vode,« so sporočili z mini-

strstva po sestanku, zaprtem za javnost. »Na podlagi rezultatov se bo prihodnje leto začelo načrtovanje ter izvedba nadaljnjih protipoplavnih ukrepov,« obju-

bljajo na ministrstvu. Na sestanku so se dogovorili, da bo ministrstvo načrtovane ukrepe, ki bodo jasnejši s pomočjo omenjene študije, javno predstavili. Študija naj bi bila izdelana do sredine prihodnjega leta.

Ministrstvo je na sestanku povabilo tudi Spodnjesevinjčane. »Po sestanku sem zadovoljen, da se vsaj nakazujejo premiki v pozitivno smer,« je povedal župan Polzele **Jože Kužnik**. Na njem je zastopal spodnjesevinjske župane. »Dejstvo je, da v Spodnji Savinjski dolini zagovarjamo reševanje protipoplavne problematike celovito. To pomeni, da se ne smemo deliti na Spodnjo in Zgornjo Savinjsko dolino, na Celje in Laško,« je dodal Kužnik. O celovitem reševanju v celotnem porečju Savinje so se na sestanku pri ministrici strinjali vsi prisotni Savinjščani. »Nenazadnje ne smemo pozabiti, da moramo v Spodnji Savinjski dolini zagotoviti poleg poplavne varnosti sisteme namakanja za sušna obdobja,« je na ministrstvu opozoril župan Polzele.

Vključevanje občin

Na sestanku je sodeloval predstavnik spodnjesevinjske civilne iniciative **Vinko Drča**. »Glede na delovanje predhodnih ministrov smo s tem sestankom zelo zado-

voljni. Problem je v sistemu, kako upravljati z vodami, čemur v zadnjih dveh desetletjih ni bilo namenjene dovolj pozornosti,« je povedal Drča in opozoril na nujno vključevanje lokalnih skupnosti, kmetov, ribičev, naravovarstvenikov in še drugih. Sedanja ministrica naj bi to po njegovem opažanju dovela. Tako naj bi vodo zadrževali že v zgornjem delu vodotoka in jo nadzorovano spuščali naprej. Ministrica namreč na področju upravljanja voda napoveduje reorganizacijo. Nova Direkcija RS za vode, javno službo in investicijske projekte, ki bi začela delovati prihodnje leto, naj bi tako z lokalnimi skupnostmi precej bolj sodelovala.

Po sestanku so prav tako zadovoljnejši v Zgornji Savinjski dolini, od koder zahtevajo urejanje protipoplavne varnosti že v zgornjem toku Savinje, in sicer od bližine izvira. To se v preteklosti namreč ni dogajalo. »Moram reči, da smo tokrat dobili zelo pozitiven vtis. Ministrica in njeni sodelavci opažajo, zakaj ni premika v pravo smer. Seveda moramo počakati na konkretna dejanja,« je zadovoljnejši vodja zgornjesavinjske civilne iniciative **Lojze Gluk**. »Besede so vendar le besede,« je previden.

BRANE JERANKO
Foto: arhiv MOP

Tretji del kanalizacije pod zemljo

ŠENJTUR – Prejšnji konec tedna se je končal tretji del projekta Dograditev kanalizacijskega omrežja na čistilno napravo Šentjur. S slovesnostjo v Stopčah so namenu predali kanalizacijsko infrastrukturo na območju naselij Stopče, Pešnica in Nova vas.

Občina je investicijo uspešno prijavila na osmi javni poziv v okviru razpisov Razvoj regij. Pridobila je nepovratna evropska sredstva v višini 85 odstotkov upravičenih sredstev. To pomeni, da je zanjo pridobila 675 tisoč evrov, celotna vrednost pa znaša približno 800 tisoč evrov. Skupno so v tem delu zgradili poltretji kilometer različnih kanalov za fekalije in meteorne vode. V naslednjih dveh letih bo na omrežje priključenih 126 novih objektov, centralna čistilna naprava pa bo delovala za dodatnih približno 400 populacijskih enot. Z urejanjem sistema čiščenja in odvajanja odpadnih voda občina uspešno sledi slovenski zavezi, ki predvideva, da bodo do konca leta 2017 za primerno ureditev svojega kanalizacijskega sistema poskrbela vsa gospodinjstva.

StO

Ogromen plaz še grozi Solčavi

Denarja za Macesnikov plaz je zmanjkalo, ga bo več v prihodnje?

SOLČAVA – Država bo morala posvetiti Macesnikovemu plazu, ki je med največjimi v Sloveniji, več pozornosti. Za plaz nad središčem Solčave namreč ni bilo zadnja leta niti dovolj denarja za vzdrževalna dela.

Ministrica za okolje in prostor Irena Majcen, ki si ga je ogledala pred nekaj dnevi, je ob obisku omenila, da je treba zagotoviti denar za vzdrževalna dela v proračunu za prihodnje leto.

Plaz je dolg približno dva tisoč štiristo metrov, širok osemdeset metrov in globok od šest do trideset metrov. Nastal je po obilnih padavinah leta 1991 in je pozneje napredoval tudi s hitrostjo šest metrov na mesec. Po opravljeni delni sanaciji, ki je stala šest milijonov evrov, so

premikanje zemljine upočasnili na do dva centimetra na leto. Zgornja tretjina plazu je precej ustavljena, kar se je zgodilo leta 2011. Država je med nujnimi ustalitenimi deli poskrbela za delno ureditev obodne površinske odvodnje na krakih in za globinsko odvodnjo zgornje tretjine plazu. Nad pontonskim mostom, ki je omogočil prevoz čez Solčavsko panoramsko cesto, je izvedla dva vodnjaka. Poleg tega je bil za naselje Solčava zagotovljen nadomestni vodni vir.

»V zadnjih letih se je pojavila težava, ker se za redna vzdrževalna dela ni našlo sredstev,« opozarja direktorica občinske uprave Solčave **Albina Štifter**. »Ko si je ministrica ogledala Macesnikov plaz, je ugotovila, da bi bilo treba v proračunu za priho-

dnje leto zagotoviti vsaj sredstva za ta dela,« je o obisku Majcenove v Solčavi povedala direktorica občinske uprave.

Bo res kmalu denar vsaj za vzdrževalna dela na enem največjih plazov v državi? Ministrica za okolje in prostor Irena Majcen si je na Solčavskem med drugim ogledala enega od vodnjakov, ki služi za odvodnjavanje vode iz Macesnikovega plazu in tako ustavlja zemljino.

Za sanacijo Macesnikovega plazu je treba še veliko postoriti in zato zagotoviti razmeroma veliko denarja.

»V prihodnje je treba izdelati še posebne strokovne podlage za načrtovanje ustreznih ureditev in objektov za stabilizacijo celotnega vplivnega območja Macesnikovega plazu in izdelati predlog lokacijskega načrta,« se zavedajo v ministrstvu za okolje in prostor. Trajnejša sanacija plazu bi tako stala kar enajst milijono

evrov. »Toliko denarja v enem proračunskem letu ne morejo zagotoviti. Upajo, da bi ga lahko v več letih,« je po obisku ministric in njenih sodelavcev povedala direktorica občinske uprave.

Macesnikov plaz je seveda zelo hud problem Solčave in njenih občanov. Na plazu je kar pet domačij. Sega namreč nič manj kot od nadmorske višine osemsto do 1400 metrov. »Od leta 2002, ko je bil sprejet zakon o ukrepih za odpravo posledic določenih zemeljskih plazov večjega obsega, je tam prepovedan promet z zemljišči, prepovedani sta tudi parcelacija in gradnja na tem območju,« je povedala o nekaterih stiskah občanov direktorica občinske uprave. Prav tako je čez plaz speljana letos urejena turistična Solčavska panoramska cesta, ki jo je na tem mestu mogoče prečkati le z osebnimi avtomobili. Avtobusi in tovornjaki morajo tako po daljši obvozni cesti skozi Logarsko dolino.

BRANE JERANKO
Foto: arhiv občine

Pogodba vendarle podpisana

Spodnjesavinjske občine vendarle uskladile besedilo najemne pogodbe

ŽALEC – Šest Spodnje Savinjskih občin je po večmesečnem usklajevanju vendarle podpisalo najemno pogodbo z Javno komunalnim podjetjem (JKP) Žalec, ki skrbi za vso komunalno infrastrukturo v dolini. Zadnja pogodba je bila podpisana leta 2010 in se je iztekla že konec lanskega leta. Z aneksom so jo nato podaljšali do konca letošnjega decembra. Nova pogodba je bila pripravljena po sprejemu novih odlokov o organizaciji žalske komunale in je usklajena z veljavno zakonodajo s področja komunalnih storitev. Besedilo pogodbe, ki so jo podpisale vse občine ustanoviteljice JKP, je bilo enako. Večina občinskih svetov je besedilo pogodbe obravnavala in potrdila že pred poletnimi počitnicami, kot zadnji so jo sredi oktobra potrdili v Pre-

boldu in v začetku tedna še v Žalcu. Kot je povedal preboldski župan **Vinko Debelak**, so glavne spremembe predvsem uskladitve glede najemnine za infrastrukturo v višini amortizacije in glede načina obračunavanja subvencij za omrežnino. **Zadnjo besedo ima Žalec** Zadnji so dodatne predloge in popravke podali Žalčani. Kot je pojasnil žalski župan **Janko Kos**, je pomembno, da je pogodba sestavljena tako, da so občine kot lastnice komunalne infrastrukture dovolj dobro zaščitene. Nekaj nesoglasij je bilo tudi glede rokov plačila najemnine. Ti so bili sprva predolgi. »Verjamem, da je dandanes težko izterjati denar od neplačnikov, vendar imamo občine veliko potreb

tudi na socialnem področju in si ne moremo privoščiti, da imamo denar zunaj,« je zahtevo po skrajšanju plačilnega odloka komentiral Kos. **Ročno vnašanje parcelnih števil** Se je pa podpis, kot je povedal direktor Matjaž Zakonjšek, zamaknil tudi zaradi zahteve Finančne uprave Republike Slovenije (FURS). Ta je namreč sprva zahtevala, da se v posebno bazo na njeni spletni strani vpišejo vse parcele, ki jih dajejo občine v najem JKP. Teh parcel je 92.400, postopek vnašanja pa je ročen. Po dveh mesecih pregovarjanj je Zakonjšek s finančno upravo vendarle sklenil dogovor, da popis parcel v fizični obliki hranijo na sedežu podjetja in v občinskih arhivih. LEA KOMERIČKI

Lastniška struktura v podjetju JKP Žalec			
Žalec	49 %	Prebold	12 %
Polzela	13 %	Tabor	5 %
Braslovče	13 %	Vransko	8 %
Braslovče			
Dolžina omrežja v javnih vodovodnih sistemih		69.041 m	
Dolžina javnega kanalizacijskega omrežja		22.998 m	
Polzela			
Dolžina omrežja v javnih vodovodnih sistemih		59.293 m	
Dolžina javnega kanalizacijskega omrežja		31.651 m	
Prebold			
Dolžina omrežja v javnih vodovodnih sistemih		37.294 m	
Dolžina javnega kanalizacijskega omrežja		36.032 m	
Tabor			
Dolžina omrežja v javnih vodovodnih sistemih		24.559 m	
Dolžina javnega kanalizacijskega omrežja		3.981 m	
Vransko			
Dolžina omrežja v javnih vodovodnih sistemih		33.122 m	
Dolžina javnega kanalizacijskega omrežja		11.778 m	
Žalec			
Dolžina omrežja v javnih vodovodnih sistemih		185.315 m	
Dolžina javnega kanalizacijskega omrežja		91.666 m	

Načrtujejo humanitarni center

ROGAŠKA SLATINA – Občinska uprava je občinski svet na sredini seji seznanila z načrti za projekt Humanitarni center Rogaška Slatina. Župnijska stavba ob Levstikovi ulici, kjer so v preteklosti med drugim prirejali kulturne prireditve, že več let ni v uporabi. Občina je zaznala potrebo po urejenih prostorih za humanitarna društva, zato je v dogovoru z lastnico, Župnijo Rogaška Slatina, ter z društvoma Karitas in Rdeči križ začela načrtovati celovito obnovo omenjene stavbe. V obnovljenih prostorih naj bi pridobili sprejemni prostor, prostor za izdajo oblačil, sejno sobo, nove sanitarije in tri ločena skladišča za izdajo živil.

TS

S kolesom med občinami

ŠMARJE PRI JELŠAH – V občini so pred dnevi podpisali pogodbo za gradnjo kolesarske steze med Dolom pri Pristavi in Podčetrtkom. Projekt zajema gradnjo kolesarske steze, dolge približno kilometer. Po končani gradnji tega dela kolesarske steze bo vzpostavljena kolesarska povezava med Šmarjem pri Jelšah, Podčetrtkom in Rogaško Slatino. Zaradi ohranjanja dostopa lastnikov do zemljišč ob kolesarski stezi bo ta služila tudi za občasni promet kmetijske mehanizacije. Investicija je vredna skoraj 190 tisoč evrov, denar pa bo občina v celoti zagotovila v proračunu. Kolesarji naj bi se po stezi prvič popeljali maja 2016.

TS

PRAZNJENJA GREZNIC/MKČN PO NASELJIH

VODOVOD - KANALIZACIJA
JAVNO PODJETJE, d.o.o. Lava 2a, 3000 Celje

November - občina Vojnik

IVENCA - DELNO
JANKOVA - DELNO
KOBLEK
LEŠJE
PRISTAVA - DELNO
RAZGOR - DELNO
SOCKA
STRAŽICA
VOJNIK
ZLATEČE

Tel.: (03) 42 50 300

Občina je lani konec septembra z izvajalcem del, podjetjem Esotech iz Velenja, podpisala pogodbo za gradnjo kanalizacije s čistilno napravo v Mestinju. Naprava je bila končana junija, od septembra pa poskusno obratuje.

Odplake nič več v potok

Naprava še ne dela s polno močjo – Prihodnje leto nadaljevanje gradnje kanalizacije

ŠMARJE PRI JELŠAH – V Mestinju, kjer je tudi največja obrtno-poslovna cona v občini, so pred dnevi namenu predali novo čistilno napravo. S tem so v občini uresničili projekt, ki so ga začeli načrtovati že leta 2008 in lani zanj dobili denar Evropske unije. Občina Šmarje pri Jelšah je v sklopu naložbe, vredne skoraj 1,9 milijona evrov, zgradila čistilno napravo, ki ima skoraj dva tisoč populacijskih enot. Kapaciteta naj bi zadoščala za tridesetletno obdobje, napravo pa bo mogoče tudi razširiti, če bo treba. Občina je denar za gradnjo celotne naložbe med drugim pridobila iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Evropska unija je prispevala 1,4 milijona evrov, malo manj kot sto tisoč evrov je za projekt namenila država in preostanek občina.

Manjši porodni krči

Za območje naselij Mestinje, Stranje in Grličje je že zgrajenih več kot štiri tisoč metrov kanalizacijskih vodov. Glede na zgrajeno kanalizacijsko omrežje se

lahko na napravo trenutno priključi 72 gospodinjstev, po gradnji kanalizacijskih vodov prihodnje leto pa bo ustrezno čiščenje odpadnih voda omogočeno še 141 gospodinjstvom. Stroške priključitve gospodinjstev občani krijejo sami, pri čemer so različni glede na razdaljo vodov. Postopoma se na napravo priključujejo tudi družbe, kot so Vital Mestinje, Stramex pet, Mos Servis in druga podjetja. Naprava poskusno obratuje od začetka septembra. Začetne težave njenega obratovanja so po besedah župana **Stanka Šketa** povezane s tem, da je nanjo trenutno priključenih premalo gospodinjstev. Ko bo število večje, bo delovanje lažje in boljše, je dejal župan.

Sodelovanje s sosedi

Čiščenje odpadnih voda je bilo doslej ustrezno urejeno že v Šmarju, medtem ko naj bi se za čiščenje voda v naseljih Šentvid in Grobelno šmarska občina dogovarjala s sosednjo šentjursko občino. »V teh dveh naseljih se bomo po vsej verjetnosti priključili na šentjur-

sko čistilno napravo, saj je to možno glede na proste kapacitete. O tem sva že govorila z županom mag. Markom Diacijem, to idejo pa so uskladile tudi naše tehnične službe,« je dejal Šket.

Hitijo počasi

Načrt o tem, kje naj bi občina uredila čistilne naprave do 50 populacijskih enot, še ni izdelan. Za vgradnjo malih komunalnih čistilnih naprav je občanom že letos na voljo sofinanciranje iz občinskega proračuna, a velikega zanimanja v šmarski občini niso zabeležili. Tamkajšnji župan je potrdil, da zahteva, da naj bi gospodinjstva na razpršenih območjih naprave zgradila do leta 2017, ni realna in da se bo njeno uresničevanje najverjetneje zamaknilo v leti 2021 in 2022. »Verjetno velikega navala ni tudi zaradi tega, ker so individualne čistilne naprave precej drage. Ponudnikov je veliko, a katera naprava je tista prava, ne ve nihče.«

TINA STRMČNIK
Foto: arhiv občine

Rekorden napad podlubnikov

NAZARJE – V gozdovih Zgornje Savinjske in Šaleške doline, ki predstavljata najbolj gozdnato območje na Celjskem, je letošnje leto po obsegu napada podlubnikov rekordno. V zgornjesavinjskih gozdovih je namreč v drevesni sestavi kar osemdeset odstotkov smreke. Območna enota zavoda za gozdove v Nazarjah omenja, da so morali lastniki gozdov letos posekati že približno šestdeset tisoč kubičnih metrov napadenih dreves.

Po Sloveniji je največ dreves ogroženih na območjih, kjer je bilo lani največ zleda. To velja zlasti za postojnsko, ljubljansko, kranjsko in tolminsko območje. Zgornja Savinjska dolina na srečo ni med temi najbolj ogroženimi območji, vendar je treba gozdove zaradi napada podlubnikov nujno takoj ustrezno zaščititi. Če ni žarišče uničeno tako, da je drevo pravočasno posekano in odpeljano iz gozda, napadejo podlubniki še sosednja zdrava drevesa. V primeru močnejšega napada podlubnikov se lahko drevesa posušijo že v dveh ali treh tednih, opozarjajo v nazarski območni enoti zavoda za gozdove. Treba je spomniti, da živi v Sloveniji kar približno devetdeset vrst podlubnikov. Največ škode povzročajo smrekovi, med katerimi je najnevarnejši osmerozobi ali veliki smrekov lubadar.

Za posek napadenih dreves izdaja območna enota v Nazarjah obvezujoče odločbe z razmeroma kratkimi roki izvršitve, saj želi preprečiti širjenje podlubnikov. V toplejšem delu leta je treba napadeno drevo posekati ponavadi v desetih dneh do treh tednih. Zdaj, v jesenskem obdobju, izdaja nazarska enota odločbe za

posek sušic in napadenih dreves z rokom do konca januarja, v izjemnih primerih velja rok do začetka marca. Posekana drevesa morajo lastniki iz gozda čim prej odstraniti.

Večina lastnikov upošteva navodila zavoda že zaradi lastne koristi. Za tiste, ki se zaradi različnih razlogov ne odzovejo, obstajajo različne oblike prisile. Tako lahko enota med drugim obvesti gozdarsko inšpekcijo. »Na posek lahko sami vplivamo tako, da pooblaščenim izvajalcem napadene drevesa posekajo na stroške lastnika. Prav tako obstaja finančna prisila,« razlaga vodja območne enote zavoda za gozdove v Nazarjah **Anton Breznik**.

Zavod za gozdove Slovenije lastnike gozdov poziva, naj v zimskem času pregledajo svoj iglasti gozd vsaj enkrat. V ostalih letnih časih naj to storijo vsaj enkrat na mesec. O napadu podlubnikov morajo takoj obvestiti pristojno krajevno enoto zavoda oziroma krajevnega revirnega gozdarja.

»V jesenskem času se širitev podlubnikov zaradi vremenskih razmer umirja,« omenja Breznik. Pojavljanje podlubnikov pričakujejo v večjem obsegu znova spomladi. »Podlubniki seveda pod lubjem prezimujejo, predvsem tam, kjer so posušena ali sušeca se drevesa,« opozarja. Zato enota poziva, da je treba vsa suha in napadena drevesa posekati v zimskem času, da bo zimo preživel čim manj škodljivcev. »Tako bo škoda v spomladanskem času manjša,« dodaja.

BRANE JERANKO, foto: MARIJAN DENŠA

Na fotografiji je žarišče lubadarja.

Varni na poti v vrtec in šolo

Drugače, bolj nazorno in barvito označena šolska pot

ŽALEC – Pot v vrtec in šolo v Trju bo od prihodnjega meseca še bolj varna. Na javnih površinah, cestah, pločnikih in ob njih bodo uredili nove prometne in neprometne posebej oblikovane znake, ki bodo voznike še dodatno opozarjali na bližino otrok.

Pilotni projekt ureditve varne šolske poti z upoštevanjem človeškega dejavnika bodo žalske občinske službe izvedle na pobudo **Uroša Brumca**, materialna in finančna sredstva pa so donirala številna podjetja. Projekt bo izveden v sklopu magistrskega dela na Fakulteti za pomorstvo in promet Univerze v Ljubljani.

Idejo o nekoliko drugače in še bolj nazorno označeni poti v šolo oziroma vrtec je vodja projekta **Uroš Brumec** oblikoval ob večletnem delu v

različnih mednarodnih vladnih in nevladnih organizacijah. V Sloveniji je želel vpeljati nov koncept varne šolske poti, ki se je v tujini izkazal za izjemno uspešnega. Ker je želel svoje magistrsko delo oplemenititi tudi v praksi, je poiskal podporo v lokalni skupnosti in pri podjetnikih, ki so njegovo idejo podprli.

Pisani stebrički in barvni krožci

V okviru projekta sta bili zasnovani, izdelani in bosta do sredine novembra tudi v celoti nameščeni urbana oprema in prometna signalizacija v skladu s konceptom predvidljivih cest. »Ta pri načrtovanju prometnih ureditev temelji na upoštevanju človeškega dejavnika,« razlaga Brumec. »Gre za zlorabo alkohola ali česa podobnega. Gre

za nevrološke omejitve, ki jih ima vsak voznik ne glede na starost, spol, vero ali raso.

Tako bodo namestili table s prepoznavnimi ilustracijami, talne označbe na pločniku in vozišču ter pisane stebričke. »To ustvarja podoben učinek in občestnega prostora, ki vozniku posreduje jasne informacije in ga opozarja na morebitne nevarnosti ter tako vpliva na njegove odločitve in reakcije med vožnjo,« je še povedal vodja projekta.

Projekt je, kot je zatrdil Brumec, pripravljen tako, da ga je mogoče ob podpori prometnega strokovnjaka preslikati domala na vsako šolsko pot. Dela v Trju se bodo končala predvidoma prihodnji mesec. Takrat bo bolj jasna tudi končna finančna slika projekta.

LK

Pobudnik akcije za ureditev nazorno označene varne šolske poti **Uroš Brumec** se je povezal tako z žalsko občino kot s Podružnično osnovno šolo Trje, kjer so bili predloga izjemno veseli. Predvsem so nad pobudo navdušeni starši. Čeprav ureditev varne poti še ni povsem končana, je že opazna razlika. (Foto: UB)

Zmenek z zdravjem

Sodobno delovno okolje v Evropi in svetu postaja »stresno okolje«

ŽALEC – V praksi je zaživel projekt Zdravju prijazno delovno okolje za zdrave, aktivne in motivirane pisarniške delavce. Partnerji pri projektu načrtujejo, da bodo do konca prihodnjega leta na različnih srečanjih, posvetih, okroglih mizah in razpravah oblikovali smernice za izdelavo programa promocije zdravja pri delu na izbranem delovnem mestu.

Poleg prijaviteljice Razvojne agencije Savinja kot partnerji sodelujejo še Skupnost občin Slovenije, Združenje regionalnih razvojnih agencij Slovenije in Združenje območnih razvojnih agencij Slovenije. Celoten program in cilje je na uvodnem srečanju predstavil vodja projekta in predsednik Razvojne agencije Savinja **Stojan Praprotnik**. Projekt bo v vrednosti sto tisoč evrov financiral Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. To predstavlja 90 odstotkov vrednosti projekta.

Sodelujoči bodo iskali odgovore na vprašanja, kaj lahko delodajalci in zaposleni v pisarniški dejavnosti storijo, da bodo bolj aktivni, motivirani in da bodo prevzeli večjo odgovornost za krepitev svojega zdravja. Tako bodo namreč manj odsotni zaradi bolezni, posledično bo storilnost višja, stroški zdravljenja pa bodo nižji. Dokazano je da sodobno delovno okolje v Evropi in svetu postaja »stresno okolje«.

Izkušnje delovnih organizacij kažejo, da se dolgoročno vlaganje v kakovosten program skrbi za zdravje zaposlenih povrne, zmanjšata se tveganje in stres, ki lahko tudi izgineta, manj je bolniške odsotnosti. Zdravi in zadovoljni delavci so tudi bolj motivirani za dobro delo, v manjši meri imajo željo po menjavi službe. Delovna organizacija, ki skrbi za svoje zaposlene, pridobi tudi ugled in ožjem in širšem okolju.

LK

Podaljšana in varnejša cesta

RIMSKE TOPLICE – Občina Laško že dlje načrtuje gradnjo podaljška Aškerčeve ceste v Rimskih toplicah, ki bo tako postala navezovalna cesta na Zdraviliško cesto.

Zanjo v občini ugotavljajo, da na odseku od križišča v Trubarjevo naselje do Marketa Tuš ne ustreza več prometnim standardom in je nevarna za vse udeležence v prometu. »Letos je občina odkupila zemljišče, ki omogoča to gradnjo, naredili smo projekt, v naslednjih dneh pričakujemo gradbeno dovoljenje, začetek gradnje pa je predviden v naslednjem letu,« je povedal **Franc Zdolšek**, župan Občine Laško.

Ob podaljšanju Aškerčeve ceste bodo uredili tudi pločnik na mestu za vzdolžno parkiranje, v občini načrtujejo tudi gradnjo krožišča pri osnovni šoli, tako da bodo šolski avtobusi lahko šolarje pobrali na točki, ki je varnejša. Župan Občine Laško **Franc Zdolšek** ocenjuje, da je naložba vredna 350 tisoč evrov, financirati pa jo nameravajo delno iz občinskega proračuna, v občini pa upajo, da bo del denarja prispevala tudi država. Kdaj bodo končana dela, **Franc Zdolšek** še ne more napovedati, upa pa, da če bo šlo vse po sreči, da do začetka novega šolskega leta.

RG

Uporabniki so na odru Ipavčevega kulturnega centra pripravili zabavno in ganljivo predstavo.

Dve desetletji dela in zabave

ŠENTJUR – Enota regijskega varstveno-delovnega centra v Šentjurju je obeležila 20-letnico delovanja. Na odru so uporabniki – trenutno jih je v enoti 26 – simpatično predstavili svoje aktivnosti. Skrbijo namreč tako za delo, rekreacijo kot izobraževanje. Izvrstno sodelujejo tudi s starši v društvu Sožitje.

Skupno ima regijski center v enotah Šentjur, Šmarje pri

Jelšah, Slovenske Konjice in v bivalni enoti na Podplatu 82 uporabnikov. Zanje skrbi 24 uslužbencev, ki jih vodi direktor Leon Štemberger. Kot je dejal, imajo trenutno še osem prostih mest, ki jih bodo predvidoma zapolnili v naslednjih mesecih. Enota VDC v Šentjurju je nove prostore dobila pred devetimi leti. Pred tem so bili v precej manj primernih objektih delno v Zgornjem trgu del-

no na Grobelnem. Kot pravi vodja enote Mojca Vidic, se z uporabniki vsako leto udeležijo številnih športnih tekmovanj, izletov in tudi letovanj. Za dobro sodelovanje in predano delo se je v imenu staršev zaposlenim zahvalila Elizabeta Tučič, nastopajoči pa so s pesmijo in plesom obiskovalce povabili že na naslednjo obletnico čez deset let.

StO

Arclinski fantje nastopajo ob različnih priložnostih. Sodobna okna podokničarjem in njihovi ljudski pesmi niso najbolj naklonjena.

Ljudska pesem iz Arclina

VOJNIK – V kulturnem domu je bil v soboto koncert skupine Arclinski fantje, ki se poseveča ohranjanju ljudske pesmi. Gre za skupino pevcev iz Arclina in njegove okolice, ki nastopajo skupaj več kot tri desetletja. Na koncertu so predstavili svojo prvo zgoščenko.

Skupina je nastala potem, ko so fantje leta 1984 nastopili na neki svatbi kot tako imenovani podoglarji. V začetku so se imenovali Vaški fantje, nato so jih kar domačini sami prekrstili v Arclinske fante. »Druži nas prijateljstvo. Petje nam vsem pomeni zelo veliko,« je o štiričlanski skupini povedal njen pevec Peter Marguč. Nastopajo na različnih prireditvah, srečanjih ljudskih pevcev, občnih zborih ...

Poleg tega v Arclinu ohranjajo običaj florjevanja, ko se s Florjanovo pesmijo in še drugimi pesmimi napotijo od hiše do hiše. »To je zaradi sodobnih oken čedalje težje, saj nas ljudje, ko pridemo pred hišo, marsikdaj niti ne slišijo,« je povedal o sodobni zadregi florjevanja Marguč. Kljub temu pred hišnimi vhodi ne zvonijo.

BJ

Čakajo na zadnje soglasje

VOJNIK – V središču kraja vedno bolj pogrešajo pločnik ob glavni cesti, in sicer med starim trškim jedrom in pokopališčem. Občina se je odločila, da bo gradnja pločnika njena letošnja prednostna naloga, vendar čaka na soglasje direkcije za ceste.

Gre za približno pol kilometra pločnika in kolesarske steze, ki bosta med križiščem pri pokopališču ter uvozom za avtohišo Hotko. Občinska uprava predvideva, da bo zadnje soglasje pridobila novembra. Izvajalec je že izbran. »Če bodo ugodne vremenske razmere, se bo gradnja začela še letos, v nasprotnem primeru prihodnje leto,« je povedal Boštjan Švab, ki dela v občinski upravi na področju javnih naročil in komunale. Naložbo, vredno 60 tisoč evrov, bodo plačali z občinskim denarjem.

Gre za pločnik ob zelo prometni cesti, kjer je veliko pešcev. Nanjo je občasno, ob izrednih dogodkih, celo preusmerjen promet z avtoceste.

BJ

Prostori pošte še naprej v najemu

Pošta v občini Tabor zagotovo ostaja – Občina bo za prostore še naprej plačevala najemnino

TABOR – Taborski občinski svetniki in svetnice so na deveti redni seji v tem mandatu odločili, da v naslednjih dveh letih še ne bodo odkupili prostorov v občinski stavbi, kjer od julija 2013 deluje pogodbeni pošta. Župan Anton Grobner se bo s Pošto Slovenije še naprej pogajal za znižanje prodajne cene.

Občina Tabor je prostore v pritličju občinske stavbe leta 2004 prodala Pošti Slovenije in jih devet let kasneje spet vzela v najem. Leta 2013 je namreč v Taboru začela pod okriljem občine delovati pogodbeni pošta. V okviru režijskega obrata v teh prostorih deluje tudi turistični informacijski center. Najemna pogodba se bo iztekla konec leta. Pošta Slovenije, ki se želi zaradi racionalizacije poslovanja čim bolj razdolžiti, je te prostore že lani neuspešno prodajala na dražbi. Župan Tabora Anton Grobler je prepričan, da bi bilo dobro, če bi občina prostore znova odkupila. Kot pravi, so občani s poštnimi in z bančnimi storitvami zadovoljni. »To, da je pošta v občinski zgradbi, je še dodatna prednost,« je prepričan Grobner. Čeprav se zaveda, da je pred občino še kar nekaj težkih let, da bo

uspela sanirati finančno luknjo, ki je nastala v preteklih mandatih, je svetnikom kljub temu nakup predlagal že zdaj. Njihova mnenja glede nakupa so deljena, večina pa je glasovala proti nakupu.

Pogajanja se bodo nadaljevala

Cena, ki so jo trenutno uspeli izpogajati v taborski občini, je 46 tisoč evrov. Ob tem bi morala občina plačati še dvoodstotni davek na nepremičnine. Grobler je pogajalcem nasprotne strani sicer ponudil precej nižjo ceno, približno 37 tisoč evrov, a je niso sprejeli. Vsekakor se bodo o morebitnem nakupu in ceni še pogovarjali. »Verjamem, da bomo uspeli zblížiti stališča,« pravi župan in ob tem poudarja, da nepremičnine, predvsem na podeželju, v teh časih nimajo prave tržne vrednosti. Do takrat pa bo občina Pošti Slovenije plačevala najemnino. »Ki je za zdaj znosna,« so enotni svetniki. Mesečno občina za najem teh prostorov odšteje 287 evrov. Ker bo najemna pogodba konec leta potekla, se bo moral župan za novo, enako ali še bolj ugodno ceno še pogajati.

LK

Občani so lahko povsem brez skrbi, zatrjuje župan Anton Grobler. »V mojem mandatu bo v občini pošta poslovala,« zatrjuje. Si pa župan prizadeva, da bi v najkrajšem možnem času v občini spet postavili bankomat. Tega je Banka Celje zaradi neekonomičnosti pred časom »pospravila«. (Foto: Občina Tabor)

Skupina Ave razgrela rojake

Turneja velenjske glasbene skupine Ave, ki nastopa v Južni Ameriki, se je prevesila v drugo polovico.

Skupaj z gosti, s Celjanko Tejo Leskovšek, ki je zamenjala obolelo Heleno Blagne, z Robertom Goterjem in Vinkom Šimkom, so člani skupine doslej nastopili v Buenos Airesu, Mendoza, Barilocheju v Argentini, urugvajskem Montevideu in brazilskem Sao Paulu. Skupina nastopa predvsem po slovenskih kulturnih domovih, kjer obiskovalci napolnijo dvorano, saj so željni vsake pesmi in besede, ki jo prinesejo gostje iz domovine. Nastopi se zaradi razgretosti občinstva tako zavlečejo pozno v noč. Sicer naporna, a zanimiva turneja našim rojakom prinaša lep delček domovine, iz Južne Amerike poroča Vlado Vrbič.

RG, foto: VV

Z nastopa skupine Ave in Roberta Goterja med rojaki v Južni Ameriki

Prazniki in slovenstvo

Etnolog Rok Komel o »prevladi« dneva reformacije in noči čarovnic

V teh predprazničnih dneh se zdi, da se noč čarovnic med Slovenci veliko bolj omenja kot dan reformacije, čeprav gre pri slednjem za zelo pomemben praznik, s katerim se spominjamo temeljev slovenskega jezika. Zakaj? O tem smo spraševali Roka Komela, profesorja etnologije in zgodovine, tudi pesnika, slikarja in popotnika, ki je iz prve roke marsikje po svetu spoznaval, kakšen odnos imajo ljudje do narodne zgodovine, običajev in nenazadnje tudi praznikov.

»Gre za dve skrajnosti: na eni strani za izjemno zgodovinsko dejstvo, da smo Slovenci med prvimi v času reformacije dobili biblijo v slovenskem jeziku. Na drugi strani za nek novodobni praznik, ki nima s slovensko tradicijo ničesar skupnega. Ob vsej tej današnji potrošniški družbi zmaguje noč čarovnic.«

Ste tudi etnologi, jezikoslovci in še kdo premalo slišni ali morda premalo prodorni pri opozarjanju na pomen takšnih narodnobuditeljskih praznikov, da potem prevladajo globalizirani, skomercializirani prazniki, kot je noč čarovnic?

Etnologi, takšni in drugačni, smo, lahko rečem, pogosto povsem neslišani. Vsa potrošniška »mašinerija«, sistem trgovskih centrov in velike ponudbe spodrivajo tradicijo in zgodovino, besede strokovnjakov se v poplavi informacij dostikrat izgubijo. Ljudje si tudi niso pripravljene vzeti časa in razmisliti o teh dejstvih.

Ali je k temu pripomoglo tudi nesrečno

Rok Komel je tudi eden redkih predstavnikov tradicionalnega lončarstva pri nas, svojo spretnost demonstrira v Žički kartuziji, kjer ima lončarski in slikarski atelje.

javih padamo v skrajnosti. Valentinovo je bilo že po nekaj letih pri nas povsem sprejeto, gregorjevo kot praznik pomladi pa je pozabljeno oziroma je v senci valentinovega. Tudi ta praznik zaljubljenec je pri nas postal del potrošniške mašinerije.

Kako torej med Slovenci bolj ozavestiti dan reformacije? Je komercializacija res edina pot in ali je takšen praznik, kot je dan reformacije, sploh primeren za komercialno obdelavo?

Dan reformacije ni najbolj primeren za komercialnost. Gre namreč za veliko tradicijo, od Dalmatina, Trubarja in ostalih protestantov, pri čemer gre bolj za vprašanje narodne zavesti kot za potrošništvo. V današnjem času si pač mora vsak sam odgovoriti, koliko mu slovenstvo pomeni.

ROBERT GORJANC, foto: RG

O tem, kako je Primož Trubar utonil med bučami in čarovnicami, smo kramljali z ljudmi po celjskih ulicah.

ANKETA

Nekritično kupujemo, ker sami ne znamo prodajati

Eva Kovač, Šentjur: »Razlog, da je noč čarovnic zasenčila dan reformacije, je v tem, da smo premalo samozavestni, zavedni, da ne vidimo sebe, svoje kulture, svoje zgodovine, da smo pač hlapčki. Kar pa se samih čarovnic in buč tiče, se mi zdijo zabava za otroke. Nič me ne motijo, saj so lepe.«

Nenad Firšt, Celje: »Noč čarovnic se mi zdi neposreden prenos nekega praznika iz neke druge kulture k nam. Kar se tiče popularizacije naše kulture, je nekaj primerov dobrih praks, v osnovni pa je očitno veliko lažje nekritično sprejeti nekaj tujega kot ustvariti kaj lastnega.«

Tatjana Žavski, Štore: »To je pač prišlo iz Amerike. Iz svoje mladosti se česa takšnega ne spomnim. Kopiramo in to ni dobro. Bolj bi morali biti pozorni do svojih praznikov. Mi bomo praznovali, ker ima prav na ta dan sin rojstni dan. Sicer pa bomo obiskovali grobove.«

Franjo Jurovič, Velenje: »Naš problem je v tem, da smo pozabili, da imamo tudi sami podobne praznike. Tu in tam sicer slišim, da se znova pogovarjamo o staroslovenskih božanstvih, kot so Svarun in druga. Očitno komaj čakamo, da v trgovinah nekaj kupujemo, čeprav je razlog »halloween«. Ampak Američani tako in tako poskrbijo, da je »halloween« celo leto, če mene vprašate. Nobene potrebe ni, da bi svojo kulturo skomercializirali. Dovolj je, če se njene vrednosti zavedamo v sebi. Samo pogledjte, kaj smo naredili iz božiča in novega leta. Čudim se, da še ni drevesc in lučk. No, saj čez nekaj dni že bodo. Komercializacija je ubila ves čar.«

»Ljudje kupujejo doživetja.«

Ne manjka zgodb in izdelkov, manjka povezanost med njimi

31. oktobra v Sloveniji praznujemo dan reformacije, 1. novembra pa dan spomina na mrtve. V zadnjih letih oba državna praznika, ki sta ob tem še dela prosta dneva, izpodriva ameriška različica pusta ali noč čarovnic. Zakaj Slovenci tako težko ponotranjimo lastno zgodovino in tujcem prodamo svoje zgodbe? In na drugi strani brez vidnih zadržkov sprejemamo, kar nam, čeprav brez prave teže, ponudi tujina? Ines Drame, strokovnjakinja na področju marketinga in tržnega komuniciranja, je prepričana, da imamo Slovenci veliko dobrih zgodb z možnostjo prodaje. Prav tako ne manjka že izoblikovanih izdelkov, ki jih tujci radi kupijo. A manjka povezanost med njimi.

V teh dneh Slovenci slavimo rojstvo slovenskega knjižnega jezika in se spominjamo pokojnih prednikov. Toda tega v našem vsakdanu ni mogoče opaziti. Od povsod nas pozdravljajo in nagovarjajo smejoče in grozeče sijoče izrezljane buče ter čarovnice. Čeprav v Sloveniji nimajo zgodovine in korenin. A smo noč, ko praznujejo čarovnice, uspešno uvozili. Ines Drame, kreativna direktorica oglaševalskih projektov, je prepričana, da tuje vsebine hitro ponotranjimo predvsem zato, ker so kljub vsakoletnemu ponavljanju vselej zapakirane v celoto, in sicer z lepo in enotno podobo: »Prav to v Sloveniji manjka. Veliko je že izdelanih »produktov«, ki jih tujci radi kupijo. Še več je dobrih zgodb, ki veliko obetajo. Nam pa nikakor ne uspe tega povezati v celoto.«

Ines Drame je soavtorica Zgodbarskega priročnika – Zgodb v slovenskem turizmu. Kot pravi, v turizmu oblikovanje in pripovedovanje zgodb postajata učinkovito orodje v pomoč razvoju in trženju turističnih destinacij, produktov, znamenitosti in ponudnikov. Slovenija je sicer bogata z zgodbami, ki imajo tudi trženski potencial, vendar še niso v zadovoljivi meri vpete v produkte.

Prodaja se doživetja

Vsaka zgodba mora posamezniku predstavljati doživetje. Vsi želimo na svoji poti življenja doživeti nekaj novega, je prepričana Drametova. »V Celju se zelo radi pohvalimo z zgodbami o Celjskih grofih, Veroniki in Frideriku, o Barbari Celjski in številnih drugih likih. Radi se pohvalimo s Starim gradom. Ampak kje lahko to zgodbo kupimo, jo otipamo in doživimo?« se sprašuje sogovornica. In enako je ob vseh državnih in za narod zgodovinsko gledano pomembnih praznikih. »V tem potrošniškem času je pomembno, da gostu ponudimo nekaj, kar lahko kupi.« Kot pravi, imajo vsi državni prazniki »zgodbarski« potencial, vendar samo to ni dovolj. Ni

dovolj zgolj spominek. »Ljudje kupujejo doživetja.«

Kot primer dobre prakse je Drametova navedla Salzburg. »Ko prideš v Salzburg takoj veš, da je to mesto kulture, Mozarta in soli. Ne zato, ker bi ti to kdo povedal, ampak ker se to čuti. To je primer, kako je dobra zgodba povezala številne proizvode, ki se dopolnjujejo.«

Premiki na bolje

Promocija slovenske kulture, zgodovine in naravnih danosti gre z roko v roki s promocijo in prodajo Slovenije kot turistične destinacije. Drametova je prepričana, da se v zadnjih letih tudi na tem področju stvari premikajo na bolje. »Mislim, da je Žalec s svojimi hmeljarskimi zgodbami lep primer, kako je treba ponudbo in predstavitev graditi in razvijati celovito.« Tudi to, da so se posamezne regije povezale in skupno nastopajo na trgu, na primer Dežela Celjska, je po mnenju strokovnjakinje za tržno komuniciranje korak v pravo smer.

Ob tem Drametova opozarja, da je gradnja mednarodno prepoznavnega kulturnega, zgodovinskega ali pokrajinskega »produkta« tek na dolge proge. »Nič se ne da narediti čez noč. Pri nas številni tako ponudniki kot uporabniki ponavadi obupajo, še preden informacija doseže širše množice ali tuje goste.« In to bi lahko bil tudi odgovor na vprašanje, zakaj »kupujemo« tuje. Ker nismo dovolj potrpežljivi, da bi lastne »produkte« razvili do točke, ko vanje ne bi bilo treba več vlagati, ampak bi lahko opazovali sadove preteklega dela.

LK

Ilustracija: AB

Spomin na boj »puntarjev« za staro pravdo

Tabla pri Vodnem stolpu opozarja na 500 let od kmečkega upora

Letos mineva 500 let od slovenskega kmečkega upora, ki je zajel večino današnjega slovenskega ozemlja. Na to obdobje zgodovine, ko je bila v Celju tudi odločila bitka, je Pokrajinski muzej Celje opozoril z namestitvijo plošče pri Vodnem stolpu. Muzej je dogodkom izpred pol tisočletja posvetil še razstavo Kri bo tekla za svobodo zlato, ki bo na ogled še vse do februarja prihodnje leto.

Leta 1515 je kmečki upor zajel večino današnjega slovenskega ozemlja, razširil se je tako po Štajerski, Kranjski kot Koroški. Kmetje so se upirali pet mesecev, na vrhuncu moči je bilo v njihovih vrstah približno 80 tisoč članov kmečke zveze. Kustos Pokrajinskega muzeja Celje mag. Damir Žerič je

pojasnil, da je bila odločilna bitka v Celju. V začetku julija so namreč »puntarji« zavzeli Stari grad, na svojo stran so neuspešno skušali pridobiti tudi meščane. Nato so napadli mesto, pred celjskim mestnim obzidjem pa je upornike strahovito in odločilno porazila plemiška vojska in zapečatila usodo kmečkega upora.

Slovenske besede na letaku

Tabla na obzidju pri Vodnem stolpu spominja še na en pomemben dogodek, povezan s kmečkim uporom, in sicer na prve natisnjene slovenske besede. Vest o dogodku pred celjskim mestnim obzidjem se je namreč razširila s pesmijo nemških vojaških najemnikov. Pesem so na Dunaju natisnili na po-

seben novičarski letak. Gre za ustaljen način, s katerim so takrat sporočali novice. »Prvič natisnjene slovenske besede se pojavijo kot »puntarsko« geslo »Stara prauda« in bojni klic »Levkhup levkhup levkhup levkhup woga gma-ina«,« je pojasnil Žerič.

Ohranjena sta le dva izvoda letaka, enega hranijo na Dunaju in drugega v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Po besedah Žeriča pa letak ni samo najpomembnejši zgodovinski vir za takratne dogodke v Celju, temveč je tudi eden temeljnih kulturnih spomenikov slovenstva.

Skrb za obzidje

Matija Plevnik iz celjske območne enote zavoda za varstvo kulturne dediščine je poudaril, da je bilo sodelovanje zavoda in muzeja pri postavitvi obeležja zgledno. Muzej je namreč tako v pripravljalni kot izvedbeni fazi spoštoval vse zahteve zavoda. Plevnik je še posebej pozdravil, da je tabla postavljena na kraju dogodka. »Namestitev table v časih, ki kulturi niso najbolj naklonjeni, je dodana vrednost. Gre za pameten prikaz tega, kar

Na krvavi boj »puntarjev« za staro pravdo spominja tabla, ki jo je Pokrajinski muzej Celje v sodelovanju s celjsko območno enoto zavoda za varstvo kulturne dediščine namestil na obzidju ob Vodnem stolpu.

se je v preteklosti dogajalo v Celju. Vidimo, da muzej vizi je nima le za lastno hišo, ampak da skuša na pomembne dogodke opozoriti v samem mestnem jedru.«

Direktor Pokrajinskega muzeja Celje **Stane Rozman** je opozoril na to, da bi tudi staro obzidje po-

trebovalo upravljavca in posebno skrb. »Menim, da bo tabla opozarjala tudi na potrebo po skrbi za obzidje in za trg med špitalom in Vodnim stolpom, ki je eden lepših trgov starega mestnega jedra. Ne bi bilo prav, da bi bilo obzidje poligon za prosto plezanje, kar

se je že dogajalo. Želim si tudi, da bi trg obiskalo čim več obiskovalcev, ki pridejo v Celje, in da bi ta prostor zaživel. Živahnejši utrip je tu vsaj poleti, ko se vrstijo prireditve v sklopu Poletja v Celju, knežjem mestu.«

TINA STRMČNIK

Foto: GrupA

Jubilejni abonma velenjskih godbenikov

Za začetek Pihalni orkester Premogovnika Velenje v družbi Pihalnega orkestra Orchestra di Fiati Val Isonzo

Jubilejna deseta sezona abonmajskega cikla Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje se bo začela 28. novembra. Tudi za to so velenjski godbeniki pripravili zanimiv, raznovrsten in zlasti kakovosten program, ki temelji na glasbenem potovanju, sestavljenem iz petih vrhunskih koncertnih večerov. Na odru se jim bodo najprej, zadnjo soboto v novembru, pridružili člani Pihalnega orkestra Orchestra di Fiati Val Isonzo, zatem bosta gosta še Mladinski simfonični orkester Glasbene šole Celje in vokalna skupina Katrinas.

Pihalni orkester Premogovnika Velenje deluje že častitljivih devet desetletij in pol, a ima kljub temu mladost, energijo in značaj. Več kot sto glasbenikom ni žal prostega časa, ki ga preživijo na vajah, motivacije za delo in želje po ustvarjanju različnih melodij ter harmonij jim zagotovo ne manjka. S svojimi nastopi bogatijo utrip v Velenju, veliko nastopajo tudi drugje po Sloveniji in v tujini. Ko so se v orkestru pred desetletjem odločili za prepis abonmajskega cikla, so na tem področju orali ledino v državi, zdaj je za njimi zavidljivo število abonmajskih koncertov ter

Pihalni orkester Premogovnika Velenje pred velenjskim kulturnim domom

drugih prireditev in dogodkov. Vpis v letošnji abonma bo mogoč med 14. in 28. novembrom, in sicer v prostorih orkestra v Glasbeni šoli Frana Koruna Koželjskega Velenje.

Od oktobra do aprila

Uvodni koncert abonmajskega cikla bodo velenjski godbeniki odigrali v druž-

bi italijanskega pihalnega orkestra Orchestra di Fiati Val Isonzo. Ta orkester združuje študente glasbene akademije, konservatorija in glasbenih šol z območja province Gorica-Udine. Kot solist se jim bo pridružil mednarodno uveljavljen solo klarinetist Orkestra Slovenske filharmonije Massimiliano Miani.

V Velenje bo prišel 19. decembra v goste Mladinski simfonični orkester Glasbene šole Celje. Na tradicionalnem prednovoletnem koncertu bodo zazvene Slike z razstave ruskega skladatelja Modesta Petroviča Musorgskega v orkestraciji Mauricea Ravela. Klavirski koncert norveškega skladatelja Edvarda

Griega bo z orkestrom postavil komaj 12-letni Mak Muni Mihevc, mlad pianist, dobitnik številnih nagrad na mednarodnih pianističnih tekmovanjih, ki je nastopal tudi že v newyorškem Carnegie Hallu.

Manj kot mesec kasneje, 16. januarja, bo v Velenju sledil tradicionalni novoletni koncert. Kot solista se

bosta orkestru pridružila dobitnica lavreata in posebne nagrade mednarodnega tekmovanja Svirel flavtistka Irena Birska in mlad domači klarinetist, dobitnik več nagrad, David Gregorc. Koncertni program bo dopolnil še nastop vokalnega terceta Casta diva, ki ga sestavljajo operne pevke Gordana Hleb, Urška Arlič Gololičič in Martina Burger.

Dan pred praznikom zaljubljenih, 13. februar, v abonmajskem programu pripada koncertu vokalne zasedbe Katrinas. Katarino Habe, Sanjo Mlinar Marin in Nežo Drobnič Bogataj povezujejo skupne glasbene vizije in ustvarjalni zagon ter želja po ustvarjanju kakovostne večglasne vokalne glasbe in prenašanju pozitivnih sporočil ljudem. Glasbenice zase pravijo, da »nenehno klijejo in rastejo, dobivajo nove ideje, ki jih iz njih izvalja želja, zaliva pa strast«.

Zaključek jubilejne abonmajske sezone bo 16. aprila, ko bo Pihalni orkester Premogovnika Velenje na svojem spomladanskem koncertu z gosti popeljal poslušalce na glasbeno popotovanje.

IS

Foto: IVO HANS AVBERŠEK

Moj glas, moja pot

Nova obleka in podoba Lidije Koceli

Na odru Doma II. slovenskega tabora Žalec se je minuli konec tedna v povsem novi luči predstavila ženska, ki zadnjih dvanajst let skrbi, da je kulturno dogajanje v osrčju Spodnje Savinjske doline na zelo visoki ravni. Lidija Koceli, po poklicu profesorica in že nekaj let vodja programa kultura pri žalskem javnem zavodu, je na odru nastopila kot igralka v monodrami, ki jo je spisala sama. Pod dramatisacijo in režijo se je podpisala vsestranska umetnica Maja Gal Štormar.

Gledališče je njena želja in strast od otroških let, vendar ga je doslej spremljala bolj skozi naloge in poslanstva svojega poklica. So pa ostale v živem spominu vloge, ki jih je odigrala v gimnazijskih letih, in tudi pristna želja po igranju. Ta se je z leti krepila, končno stopila na prvo me-

sto želja in se s predstavo Moj glas, moja pot tudi uresničila. »Zdi se, da je s takšnimi življenjskimi projekti tako, da zelo dolgo zorijo v nas. Nato se zdi, da nekdo v enem trenutku pritisne na pravo tipko in se vse kar naenkrat zgodi. Nekako tako je bilo tudi pri pisanju tega avtobiografskega besedila,« je povedala Lidija Koceli, ki je priznala, da je imela pred razprodano premiero in ponovitvijo, ki je sledila naslednji dan, kar nekaj treme. Četudi je bil pozitiven strah, je bil odveč. Koceljeva je na domačem odru navdušila. Navdušeno je bilo občinstvo in po predstavi je bila navdušena tudi sama.

Monodrama za dva

Kot je povedala Koceljeva, je želela zapisati ganljivo zgodbo, razgibano in živahno, prepleteno s humorjem,

optimistično in v bistvu veselo. Zmogla pa je priklicati le žalostne, a ganljive in tudi lepe spomine. Kot pravi, je nastala zgodba, v kateri se lahko prepozna še kdo.

Moj glas, moja pot je monodrama za dva. Je zgodba o deklici in ženski Barbari, ki jo je življenje v najzgodnejšem obdobju navidezno opeharilo, a ji hkrati ponudilo neizmerno bogastvo možnosti kasnejšega soočenja z očetom in njegovo neprisotnostjo. To je tudi zgodba o očetu Georgu, ki je bil sirota, ki ga je Barbara neizmerno ljubila. Ta pa je hčer v lastni nemoči in družinski determiniranosti nehote razočaral. Je zgodba o odrasčanju, ki nima časovnih preprek. In je zgodba o ljubezni. Monodrama sega v del medsebojnih odnosov, o katerem največkrat ne govorimo, v tisti prostor, ki ga pred svetom in seboj raje skrijemo, četudi

»Če bom imela srečo in dolgo življenje, bom pri osemdesetih tam, kjer sem bila ob rojstvu. Pred svetom tisočerihi možnosti, pred potovanji v tisočera mesta.«

nas močno zaznamuje in oblikuje naše poti. Je zelo lepa in ganljiva zgodba, njeno sporočilo pa velja za vse družine: od vsega na svetu je najbolj pomembno, da spoštujemo in sprejemamo sebe ter negujemo odnose z najbližjimi. Vse ostalo je lahko samo dodatek, ki ne vpliva na resnično kvaliteto naših življenj.

LK

S predstavo Moj glas, moja pot je Lidija Koceli uresničila dolgoletno skrito željo, da bi stala na odru. Svojo zgodbo bo obiskovalcem znova zaupala danes ob 19.30 v dvorani Doma II. slovenskega tabora Žalec. (Foto: Gašper Domjan)

Pevci so pred koncertom povedali, da jim je tovrstno komorno muziciranje zelo pri srcu, saj je bolj intimno, bolj so osredotočeni na vsebino in nenazadnje je samospjev higiena za pevski glas, kot je dejal Matjaž Stopinšek (drugi z desne). Ob njem sta Simon Dvoršak in Domen Križaj, na levi pa so Mojca Bitenc, Irena Yebuah Tiran in Gregor Deleja.

Od muk do čistega užitka

Prve Vesperae Mesicae z Brahmsovimi ljubezenskimi valčki

Letoŝnjo serijo večerov komorne glasbe z imenom Vesperae Musicae, ki jih že nekaj sezon zapored pripravlja Hiša kulture Celje, je pred tednom otvoril nastop štirih odličnih vokalnih solistov, ki so ob klavirski štiroročni spremljavi predstavili cikla ljubezenskih valčkov Johannesa Brahmsa.

Serijo ljubezenskih pesmi (Liebeslieder Walzer, op. 52., in Neue Liebeslieder Walzer, op. 65) je nemški romantični skladatelj Brahms napisal na vrhuncu svoje slave in življenja. Cikla sodita med njegova najzanimivejša dela. Prvi del govori o romantični ljubezni, opeva njeno vedro plat, medtem ko je drugi del bolj realističen, govori o nezaupanju, razočaranju in odrekanju, o koncu ljubezni. Skladbe so zelo kratke, kot nekakšna haiku poezija v seriji samospევov, duetov in kvartetov, kar je bilo ne-

Gregor Deleja: »Ko poslušáš skladbe in gledáš note, se vse zdi neizmerno lahko, ko začneš vaditi, ugotoviš, da je neizmerno težko. Ko se znajde zasedba skupaj in moraš nadzorovati sebe, biti usklajen s kolegom in poslušati pevce, nastane iz teh muk čisti užitek.«

običajno za čas, v katerem so nastale. Šele ko slišiš vse, dobijo vso sporočilno moč. Tudi zasedba, ki jih izvaja, je nevsakdanja. Tako so se kot solisti predstavili odlični slovenski izvajalci: sopranistka Mojca Bitenc, mezzosopranistka Irena Yebuah Tiran, tenorist Matjaž Stopinšek in baritonist Domen Križaj. Spremljala sta jih pianista Simon Dvoršak in Gregor Deleja, ki sta po 15 letih spet nastopila kot klavirski duo. Deleja je pred koncertom tudi tokrat predstavil

program in skladatelja ter v kratkem pogovoru z izvajalci skušal poslušalcem čim bolj približati glasbo večera. Da je takšen pristop vse bolj priljubljen, je pričala številčnost obiskovalcev. Glasbeni gostje so s svojimi duhovitimi izjavami dokazali, da je lahko tudi resna glasba zabavna.

Hiša kulture Celje bo prihodnji večer Vesperae Musicae pripravila 5. novembra, in sicer z vrhunskim avstrijskim Triom Frizzante.

TC, foto: GrupA

»Zahvaljujem se svoji bolezni zaprtega srca, da me je streznila in mi pomagala najti lastno pot. Moraš se zlomiti in raztreščiti na tisoče koscev, se razgraditi in nato spet sestaviti. Drugače. Tako počasi zlagam svoje kosti v novo strukturo. Dobro mi gre in zadovoljna sem. Prihaja čas izpolnjevanja želja. Ne katerih koli, ampak tistih, po katerih kliče srce. Ne bom umrla, če se ne uresničijo, ampak ne želim umreti, ne da bi vsaj za trenutek živela tako, kakor si od nekaj srčno želim.«

Odločilni korak doživel premiero

V Celjski kulturnici so minuli petek premierno prikazali kratek igrani film Odločilni korak. Film je ustvarila na novo ustanovljena ekipa celjskih ljubiteljskih filmarjev NoName Pictures v okviru filmskega maratona Muvit 6x60.

Filmski mataron je bil avgusta v Postojni. Vse prijavljene ekipe so prejele tri usmeritve, ki so jih morale upoštevati pri ustvarjanju filma: akcija, predmet in stavek. Nato so v 60 urah napisale scenarij, posnele 6- do 9-minutni film, ga zmontirale in dostavile na zbirno mesto v Postojni. Film Odločilni korak govori o mladem podjetniku Samu, ki želi trgu predstaviti superge, ki so namenjene tako prostem času kot plezanju. Svojo idejo neuspešno ponuja različnim podjetjem in doživlja zavrnitev za zavrnitvijo. A nič ga en odvrne od načrtane poti. Vse pa se spremeni, ko na predstavitvi superg pred začetkom proizvodnje sreča svojega prijatelja Domna ... Pod režijo Odločilnega koraka sta se podpisala Luka Marcen in Tomaž Krajnc. V filmu, za katerega je moči združila vsa ustvarjalna ekipa, igrajo Nejc Jezernik, Alen Mastnak, Žiga Medvešek, Barbara Gorišek in Neža Strenčan.

TS

Filozofija malo drugače

Osrednja knjižnica Celje v šolskem letu 2015/16 dvakrat mesečno organizira sklop predavanj o filozofiji. Mag. Tatjana Rozman je cikel 15 predavanj naslovila Ali lahko danes še sploh kaj počnemo s filozofijo.

Tatjana Rozman poudarja, da lahko v filozofijo vstopimo na preprost in vznemirljiv način skozi izbrana besedila reprezentativnih filozofskih avtorjev, interpretacij odlomkov iz filmov, leposlovja, glasbe ... Čeprav filozofiji ponavadi pripisujemo strogost, nerazumljivost, skuša predavateljica na svojih predavanjih pokazati, da je lahko ta veđa tudi manj resnobna in bolj sproščena, čeprav nič manj znanstvena. Na oktobrskih predavanjih je govorila o užitku kot ključnemu principu potrošniške družbe in o tem, ali je svobodna družba sploh kdaj obstajala. Na novembrskih predavanjih bo predavala o tem, zakaj se je razsvetljenstvo sprevrglo v barbarstvo, poslušalcem pa bo skušala odgovoriti tudi na vprašanje, ali lahko spro-

gramiramo idealno družbo. Predavanje bo namenjeno razmisleku o tem, zakaj tako idealno zasnovani modeli, kot je na primer parlamentarna demokracija, ne delujejo in zakaj se danes v postmoderni družbi vse bolj oddaljujemo od svobode posameznika, namesto da bi bila svoboda preprosto zgolj izvršeno dejstvo.

Tatjana Rozman je profesorica zgodovine in filozofije na I. gimnaziji v Celju. Ob delu je nadaljevala študij na Fakulteti za humanistične študije v Kopru, kjer je leta 2009 tudi opravila znanstveni magistrski študij s področja filozofije vizualne kulture. Je soavtorica vrste delovnih zvezkov za zgodovino v gimnazijskih programih (Stara doba, Srednji in novi vek, Zgodovina na maturi ...). Svoje prispevke objavlja v Novi reviji in Zgodovini za vse. Njena predelana magistrska naloga je izšla v zbirki Zgodovini.ce z naslovom Pojoči kastrati – zlorabljeno telo na odru.

TS

Policijska avtoriteta. V očeh človeškost.

Izčrpanost, a neizmeren čut do človeka

SIMONA ŠOLINIČ, foto: SHERPA, Grupa

Večino so oskrbeli v improvizirani ambulanti za prvo zdravstveno oskrbo, nekatere tudi ob njihovih posteljah.

Veliko beguncev je prostovoljce spraševalo predvsem, do kdaj bodo ostali v centru.

Evidentiranje prebežnikov poteka z vso resnostjo in pozornostjo. V središču vodja Policijske postaje za izravnalne ukrepe Celje Andrej Debelak.

Komandir Postaja mejne policije Rogatec Sandi Kamenšek in komandir PP Krapina Ivan Poljak. Njuna komunikacija na lokalni in ne državni ravni je dokaz, da se lahko prihod, prevoz in namestitev beguncev organizira brez težav in zapletov.

Med prostovoljci je veliko mladih. Nikoli jim ni težko ostali pokonci vso noč in pomagati.

Civilna zaščita je omogočila tudi polnjenje mobilnih naprav.

Pomembni sta mirnost in odločnost, ki vodita v dobro komunikacijo z begunci, pravi prostovoljka Helena Golob iz Škofijske karitas Celje. Tudi zato ji je marsikdo od njih segel v roko.

Vodja in koordinator v celjskem nastanitvenem centru Boštjan Oprešnik iz celjske civilne zaščite in sekretar OZ Rdečega križa Žalec Matjaž Črešnovar

Previdno pri nakupih preko spletnih trgovin

Goljufi iščejo žrtve tudi v dnevnih sobah

Medtem ko so bili še pred leti goljufi pod pretvezo prijazni in uglajeni in so prežali na ljudi v okolju, so danes pravzaprav že v dnevnih sobah in spalnicah. Tam pač, kjer njihovo orožje predstavlja računalnik. Na drugi strani je sodobna tehnologija ljudi polenila. Lažje je kakšno stvar kupiti v spletni trgovini kot se odpraviti od doma po nakupih. A spletne trgovine so lahko tudi past in domovanje goljufov.

V Sloveniji, tudi na Celjskem, se je v zadnjih letih nekoliko povečalo število tovrstnih prevar, pri katerih se kupec po spletnem nakupu nekega izdelka lahko obriše pod nosom za denar in za kupljeno stvar. Kadar do takšne prijave pride, nastane zagata, ki jo težko rešijo tudi policisti. K njim roma sicer malo prijav takšnih goljufov, saj se večina opetnajsternih kupcev v nekaterih spletnih trgovinah obrne tudi na Si-cert, nacionalni odzivni center za obravnavo incidentov s področja varnosti elektronskih omrežij in informacij. Preiskovanje takšnih primerov ni lahko in storilce je težko izslediti. Ljudje pa so še vedno preveč lahkoverni, pravi **Goran Jusufović**, vodja oddelka za računalniško kriminaliteto na Policijski upravi Celje: »Goljufi namreč izkoriščajo ravno lahkovernost ljudi. Premalo znanja o varni uporabi računalnika in spleta vodi v marsikakšno prehitro odločitev, ki jo nato ljudje obžalujejo.«

Tvegano!

Lažne spletne trgovine imajo z izrazom trgovina le malo skupnega, opozarjajo pri projektu Varno na internetu znotraj centra Si-cert. Pri lažnih spletnih trgovinah gre za spletne strani, za katerimi ne stoji uradno in zanesljivo podjetje. Nakup na takšni spletni strani predstavlja veliko tveganje, saj kupec plačanega blaga ne prejme, lahko pride tudi do zlorabe podatkov kreditne kartice. Lahko se zgodi, da nekdo kupi tudi ponarejen izdelek.

Kadar kupec kupuje od prodajalca v tujini, bi moral vedno nakazati kupnino s sistemom PayPal. V primeru nakupa v Sloveniji pa je pametno izbrati plačilo po povzetju. Nikoli in nikdar ne bi smel kupec pošiljati denarja po pošti.

»Vedno aktualne so lažne spletne trgovine, ki prodajajo priljubljene blagovne znamke, kot so iPhone, iPad, Ugg, fotografsko opremo in podobno. Vsaka goljufi se začne z dobro vabo – z ugodno ceno. »Če naletite na oglas, da dobite štiri najnovejše iPhone za 1.200 evrov, potem ste lahko prepričani, da gre za prevaro,« svari pri Si-certu. Enako dodaja tudi Jusufović, ki svetuje, naj ljudje vsako spletno trgovino pred nameravanim nakupom preverijo. »Na različnih

Goran Jusufović, vodja oddelka za računalniško kriminaliteto na Policijski upravi Celje: »Bodite previdni!«

forumih je možno preveriti, kakšne izkušnje imajo ljudje z določeno spletno trgovino in ali so bili morda že kdaj ogoljufani. To je lahko prvi znak, da takšnim spletnim nakupom ne smejo verjeti,« pojasnjuje.

Kako preverjati?

Ne glede na to, da splet omogoča številne goljufige, je preprosto orodje tudi za zaščito. Kupec lahko na spletu preveri podatke podjetja, ki ima spletno trgovino, naslov in telefonske številke. Proda-

jalca lahko pokliče in preveri, ali se njegovi podatki ujema-jo z objavljenimi. Googlov ulični pogled je lahko dober pripomoček, s katerim lahko kupec preveri tudi fotografijo ulice, kjer naj bi bilo neko podjetje. Če ga na fotografiji ni, je podjetje vprašljivo. Enako tudi to, ali bo kupec dobil plačano blago.

Računalniški zanesenjaki lahko celo preverijo domeno neke spletne trgovine. »Včasih lahko že na podlagi teh podatkov sklepamo, da nekaj ni v redu. Če se neka spletna trgovina hvali z dolgo tradicijo, domena pa je registrirana šele pred mesecem ali je bil pri njeni registraciji uporabljen brezplačen elektronski naslov, potem nekaj pri vsej zadevi ni tako, kot bi moralo biti. Ko spletni trgovec zahteva nakazilo preko sistemov Western Union ali MoneyGram, to pomeni rdeči alarm. Takšni plačilni mehanizmi so namenjeni hitremu prenosu denarja fizičnim osebam, pri čemer sledenje nakazilu ni mogoče, zato so priljubljeno orodje spletnih goljufov,« še dodajajo pri Si-certu.

SŠol

Foto: Arhiv NT (GrupA)

Pri spletnih nakupih je dobro, da smo pozorni na drobni tisk. Treba je prebrati pogoje poslovanja, način plačila, dostave in pogoje vračila blaga. Ob tem moramo tudi presoditi, ali razlika v ceni nakupa pri ponudniku v tujini (predvsem v državah, ki niso članice Evropske unije) odtehta tveganje, ki ga pri tem prevzame kupec. Za spletno nakupovanje oziroma vpisovanje podatkov kreditne kartice ne smemo nikoli uporabljati javno dostopnih računalnikov.

BANKA, KI OSVAJA SLOVENIJO!

PRIDITE V SKB IN IZKORISTITE SUPER UGODNOSTI ZA NOVE STRANKE!

Ob zamenjavi banke vam do 31. 12. 2015 **za dobrodošlico pripadajo ugodnosti**, s katerimi lahko **prihranite do 162 EUR**.

Izkoristite tudi **brezplačno odobritev stanovanjskega ali gotovinskega kredita** (za poplačilo obstoječega kredita pri drugi banki) in **dodatno prihranite do 450 EUR**.

Sodelujte tudi v nagradni igri za glavno nagrado 300 EUR!

Več o ponudbi in nagradni igri: www.skb.si/celje

Ponudba velja za vse nove stranke, ki v SKB še nimajo odprtega osebnega računa ali imajo odprt Osnovni osebni račun. Pogoj za pridobitev ugodnosti iz posebne ponudbe je odprtje Standardnega, Pokojninskega, Zlatega ali Prestige osebnega računa v poslovalnici SKB v Celju, Velenju, Žalcu, Mozirju, Rogaški Slatini ali Slovenj Gradcu.

Izračun prihrankov je pripravljen po veljavnem ceniku SKB na dan 1. 9. 2015.

SKB produkte odobrava skladno s poslovno politiko banke.

SOCIETE GENERALE GROUP

SKUPAJ
DOSEGAMO VEČ

www.BIOMASA-KOSTANJ.si

AUSTRIA
Made in Austria

PELETI PABST AVSTRIJA
PELETI RZ AVSTRIJA

sekanca
peleti
briketi
drva
biomasa

kostanj d.o.o.
ogrevanje z naravo

Zaloška Gorica 9, 3301 Petrovče, Email: kostanj.do@siol.net, www.biomasa-kostanj.si
Email: kostanj.doo@siol.net GSM: 041 639 885, 031 611 722
www.biomasa-kostanj.si Tel./fax: 03 714 00 63 / 64

valher

Specialni peletni kotel Valher PK je vpisan v slovenski in avstrijski eko sklad. Izkoristek Pk20 nad 94%!

MADE IN SLOVENIA

PROIZVODNJA KOTLOV NA BIOMASO
www.VALHER.si

Valher d.o.o., Spodnji Boč 32c
2352 Sečnica ob Dravi,
Tel.: 02 67 40 290

INFO 113

Požig nekdanje sušilnice

Preteklo sredo je požar zajel večji nenaseljeno stavbo nekdanje sušilnice v Konjskem. Kot so sporočili s celjske policije, naj bi večji del stavbe zgorel. Višina škode še ni znana. Kriminalistična preiskava je pokazala, da je šlo za požig. Storilca še iščejo.

Skozi okno in vrata do zlatnine

V zadnjem tednu je bilo na Celjskem ponovno več vlovov v hiše in stanovanja. V Šentjurju je na Cesti na Lipico neznanec v eno od tamkajšnjih hiš vlomil skozi pritlično okno. Odnesel je nekaj zlatnine. Do danes ga še niso našli.

Podobno se je zgodilo tudi v Bučah, kjer je nepridiprav v hišo vstopil skozi terasna vrata in odnesel več zlatega nakita in različnih drugih zlatih izdelkov. Žalski policisti iščejo vlomilca, ki je iz ene od stanovanjskih hiš ukradel 300 evrov. Z večjim izplenom je pobegnil tat, ki je vlomil v počitniško hišo na območju Celja. Poleg umetniške slike in kavnega avtomata je odnesel tudi posteljnino in zavese. Za seboj je pustil škodo v višini dva tisoč evrov. Vlom v počitniško hišo so obravnavali tudi mozirski policisti. Nepridipravi so ukradli dve zračni puški, dve zračni pištoli, akumulatorske škarje in mačeto. V zadnjih dneh je nekdo vlomil tudi v stanovanjsko hišo v Jagočah na območju Laškega. Lastniki pogrešajo več gotovine in zlatnine.

Trčil v mladoletnika in odpeljal

Policisti še vedno niso izsledili neznanega voznika, ki je preteklo sredo zjutraj povzročil hudo prometno nesrečo v križišču Kidričeve, Tomšičeve in Efenkove ulice v Velenju. Povzročitelj je namreč s kraja nesreče pobegnil.

Po do zdaj znanih podatkih je neznan voznik avtomobila neznanne znamke pripeljal iz smeri Šaleške ceste in trčil v mladoletnega pešca, ki je vozišče prečkal na označenem prehodu za pešce. Mladoletnik se je hudo poškodoval in se zdravi v celjski bolnišnici. Policija še vedno naproša vse morebitne očividce, naj zaradi razjasnitve okoliščin pokličejo na številko Policijske postaje Velenje ali na številko 113.

Hudo poškodovan motorist

V Stranju se je v nedeljo popoldne zgodila huda prometna nesreča. 23-letni motorist je vozil proti Belemu, nakar je voznik avtomobila pred njim začel zavirati in zavijati levo. Ker je motorist vozil z neprilagojeno hitrostjo, se ni uspel pravočasno ustaviti in je trčil v zadnji del osebnega vozila. V trčenju se je 23-letnik hudo poškodoval.

»V Tokio tista, ki bo boljša ...«

Ko ti proti vrhunstvu pomagajo predvsem borbe s sestro

Med judoistkama celjskega kluba Z' dežele Sankaku Ano Velenšek in Klaro Apotekar je šest let razlike. Starejša polsestra Ana bo med favoritinjami za olimpijsko odličje prihodnje leto v Riu de Janeiru, mlajša Klara pa odločno stopa po njenih stopinjah. Obe sta tekmovalki v kategoriji do 78 kilogramov in često so borbe na treningih v dvoranici na Lopati bolj zanimive – in srdite – kot na tekmah. Njun razvoj budno spremljata Marjan Fabjan in Urška Žolnir.

Klari Apotekar je na mladinskem svetovnem prvenstvu v Združenih arabskih emiratih spremljal trener Igor Trbovc. Vrnila sta se s srebrno medaljo! Čeprav ne gre za člansko konkurenco, omenjena tekmovalca ponudijo pogled proti bodočim šampionkam.

S kakšnim ciljem sta se odpravila v Abu Dabi?

Vsekakor z željo po uvrstitvi na oder za zmagovalke, obenem pa sem bila dokaj sproščena. V septembru sem namreč na mladinskem evropskem prvenstvu v av-

strijskem Oberwartu izgubila uvodno borbo. Tam so bila pričakovanja visoka, sledilo je precejšnje razočaranje. Bila sem potrta, priznam. Toda ponudili so mi novo priložnost. Ko sem izvedela, da bom potovala na svetovno prvenstvo, se mi je povrnila volja do treningov.

Vam je šlo do finala gladko?

V glavnem. Po dveh minutah sem ujela roko Španke Rodriguez in uspel mi je vzvod za predčasen zaključek. Proti Francozinji Duchene mi je uspel met, vazari, in prednost sem zadržala do izteka štirih minut. Bolj napeto je bilo v polfinalu. Z Nemko Wagner sva imeli po eno kaznen in ko smo pričakovali, da bo sledil podaljšek, je sodnik tekmo dodatno kaznoval za neaktivnost.

Je bila Hrvatica Brigita Matić favoritinja v boju za zlato?

Na nek način da, saj se je na evropskem prvenstvu uvrstila v finale. Tokrat je v četrtfinalu izločila prvo nosilko, evropsko prvakinja iz Nizozemske. V uvodu borbe

Klari Apotekar je bila v finalu mladinskega svetovnega prvenstva povsem dostojna tekunica.

me je sodnik kaznoval zaradi neustreznega prijema. Nato je tekunica uspel juko. Storila sem vse za preobrat, saj nisem imela več česa izgubiti. Nasprotnico so sicer sodniki zaradi neaktivnosti dvakrat kaznovali. Manjkali sta še dve kazni, da bi jo porazila.

Od 2. avgusta ste polnoletni. S sedemnajstimi leti ste

presenetili v Vroclavu in se na evropskem prvenstvu do 23 let dokopali do srebra. Boste to vsaj ponovili naslednji mesec v Bratislavi?

Forma je prava, motiv tudi, napovedovala pa najraje ne bi nič.

Tudi polsestra Ana je bila mladinska svetovna podprvakinja, in sicer pred peti-

mi leti v Agadirju. Odlično ji sledite. Ona bo leta 2020 stara 29 let. Če bosta še v isti kategoriji, katera bo potovala na OI v Tokiu?

Tista, ki bo boljša, močnejša!

Kolikokrat na teden se borita na treningih?

Vsak dan.

Kdaj je šlo zares?

Na letošnjem državnem prvenstvu v januarju. V finalu je Ana gladko zmagala. Mislim, da z iponom.

Drži, tekmo je dobila predčasno. Najbrž se zavedate, kako ogromne koristi imate od »hišne sparing partnerice«.

O, to pa. Odlično je, da sva v isti kategoriji. Veliko si pomagava in precej napredujeva.

Najbrž je Ana »kriva« za vaš športni začetek?

Vsekakor. Mamica jo je vozila na treninge in dostikrat me je vzela zraven. Že pri petih letih sem se priključila Judo malčku.

Izpustili ste maturantski izlet na Krf s sošolci s I. Gimnazije v Celju. Boste tudi maturantski ples?

Žal se plesnih vaj ne bom udeleževala. Enostavno nimam časa. Treningi in potovalja terjajo svoje. Če bom tedaj doma, pa bom odšla na maturantski ples.

Dvakrat ste bili na dolgotrajnih napornih pripravah na Japonskem. Gre v tretje rado?

Tokrat ne. Četrty letnik zahteva svoje, zato bom ostala doma in se posvetila učenju.

DEAN ŠUSTER

Foto: IJF

Polzelani v Laškem za las prekratki

V drugem krogu 1. slovenske lige za košarkarje je šoštanjska Elektra v domači dvorani z 59:98 klonila proti Senčurju. Izjemno izenačeno končnico so pospremili gledalci v dvorani Tri lilije. Domači Zlatorog je po kar dveh podaljških s 106:100 premagal Hopsa s Polzele.

Šoštanjčani in Polzelani so na dveh tekmah doživeli po dva poraza, medtem ko so Laščani vpisali drugo zmago. Znova so do nje prišli na zahteven način. Že dobljeno tekmo so v trenutku postavili na glavo.

Vrnitev odpisanih

Potem ko sta bili ekipi polovico tekme skupaj, sta se v drugi polovici rednega dela tekme zgodila dva izrazita vala, v katerih je ena od ekip povsem prevladovala. Najprej so bili v naletu domači. Po izidu 47:44 na začetku 3. četrtine so goste povsem zaustavili in povedli že za 20 točk (72:52). Zdelo se je, da je tekma odločena. Pred zadnjo četrtino je bilo 72:57. Polzelani se s tem niso strinjali. V zadnjih desetih minutah so uprizorili popoln napad, prednost Laščanov se je hitro topila in v 35. minuti je bilo na semaforju le še 74:73. V razburljivi končnici je gostom podaljšek prinesla trojka Royca

Prizor z lokalnega derbija. Frano Marasović je oviral Dejana Jeftića. Desno sta Žan Kosič in Trey McDonald, levo pa so Nejc Barič, Matej Krušič in Jan Rizman.

Woolbridga. Hopsi bi lahko zatem tako v prvem kot v drugem podaljšku prišli do zmage, vendar je na koncu gostujočo zasedbo na cedilu pustila kratka klop. Pri Zlatorogu je bil najučinkovitejši Miha Vašl, ki je dosegel

21 točk, pri gostih jih je 24 vpisal Amric Fields.

Oboji razočarani

Četudi so Laščani prišli do druge zmage, so bili v strokovnem štabu upravičeno nejevoljni, saj je igra v

zadnji četrtini pod vsako ravno. »Drugo in tretjo četrtino smo odigrali v redu, medtem ko smo v zadnji prikazali pravo antipropagando košarke. Katastrofa. Naši igralci so kar tekmovali, kdo bo naredil večjo neumnost in kdo bo

zgrešil več metov. Še enkrat, podobno kot v uvodnem krogu proti Portorožu, smo imeli srečo. Čestitke Hopsom, ki so igrali srčno, četudi sta jim manjkala dva člana prve peterke,« je jezno dejal trener Zlatoroga Predrag Milović.

Gostujoči trener Boštjan Kuhar je pristavil: »Kljub temu da smo na začetku drugega polčasa zaostajali z ogromno razliko, smo se z borbeno igro uspeli vrniti v igro. Fantom lahko za to le čestitam. Sploh ker so nam manjkali trije igralci, dva tujca pa sta se nam pridružila šele pred tednom, a sta tokrat igrala izvrstno. Bili smo boljši, a smo izgubili. Zakaj? To vedo tisti, ki so bili v dvorani.« Z zadnjim stavkom je Kuhar meril na sodniško trojko Petek-Mlakar-Škrbec.

Po dveh zmagah poraz

Državno prvenstvo se bo nadaljevalo 7. novembra, ko bodo Hopsi gostili Lastovko, Helios pa Zlatorog. Slednji je po zmagi nad Hopsi odpotoval na Nizozemsko, kjer se je v 1. krogu Fibinega pokala pomeril z ekipo SPM Shooters. Nepričakovano je izgubil z 81:73. Nov udarec za trenerja Milovića, ki je že po tekmi s Hopsi dejal, da se bo nekaterim tujcem bržkone zahvalil za sodelovanje. Glede na prikazano bi bilo to tudi najbolje, saj si nekateri mesta v laški ekipi enostavno ne zaslužijo, saj nimajo kvalitete za igranje na ravni Zlatoroga.

MITJA KNEZ
Foto: SHERPA

Celjani (na fotografiji v belih oblačilih) so ob pomoči sreče slavili v Zavrču, Velenjčani, ki letos po daljšem času igrajo v zelenih dresih in črnih hlačkah, pa so razveselili svoje navijače s prav tako minimalno zmago.

Za veselje poskrbela Pajač in Džinič

Celjani končno zapustili rep razpredelnice

Petnajsti krog državnega nogometnega prvenstva je bil uspešen za zasedbi Celja in Rudarja. Celjani so z izjemnim golom Marka Pajača zmagali na gostovanju v Zavrču, za Velenjčane je edini gol Ob jezeru dosegel Elvedin Džinič.

Celjsko moštvo se je vendarle uspelo otresti zadnjega mesta na lestvici. Zdaj je pri enajstih točkah, točko manj ima zadnje Krško. Velenjčani so z osemnajstimi na šestem mestu.

»Bomba« Pajača
Zelenica v Zavrču je bila katastrofalno pripravljena. Domače nogometaše je s tribune opazoval novi trener Milko Đurovski, saj zaradi neurejenih papirjev še ni smel sedeti na klopi. Približno 300 gledalcev je spremljalo »raztrgano« igro. Gostitelji so bili tisti, ki so bili ves čas bliže голу, saj so si ustvarili številne priložnosti,

sti, a jih sreča ni nagradila. Zato pa so se Celjani veselili po fantastičnem голу. V 32. minuti je Ivan Firer 30 metrov stran od gola izsilil prekršek. Imenitno je prosti strel izvedel Marko Pajač, ki je z »bombo« matiral povsem nemočnega vratarja Bajzo.

Nepravična izključitev
Celje bi se lahko v nadaljevanju veselilo še kakšnega gola, vendar je bila igra v zaključkih napadov preslabla. Tudi v drugem polčasu je Zavrč kar nekajkrat imel na nogi izenačenje, a je tokrat sreča v primerjavi z nekaterimi preteklimi tekmami ostala na strani varovancev trenerja Iztoka Kapušina. Slednji je v 86. minuti ostal brez branilca Krajčerja. Sodnik Mitja Žganec ga je nepravilno, z rdečim kartonom, poslal z igrišča. »Mislim sem, da bom počil. Tako me

je razjezilo. Sodniku sem dejal, da sem sprva izbil žogo pred domačim igralcem, ki je zatem obležal. To je bilo povsem normalno, brez prekrška za rumeni karton, kaj šele za rdeči. On pa je razlagal nekakšna svoja pravila,« je po tekmi pojasnjeval Marko Krajcer. Ob njegovi prisotnosti je celjska obramba venomer prava in zbrana. Včeraj je bila brez njega ...

Povrnitev samozavesti
Rumeno-modri so zabeležili šele drugo prvenstveno zmago (obe proti Zavrču). Zdaj so si zagotovo povrnilo samozavest, ki je bila že povsem načeta. Precejšnje število tistih, ki so se v preteklosti radi pohvalili, da stiskajo pesti za celjsko ekipo, ji je zdaj obrnilo hrbet. Resnično smo ostali le tisti, ki bomo verjeli do konca. Zaradi dobrega občutka smo se odpeljali v obmejni Zavrč. Če smo kdaj

Toda v svojih vrstah so imele zelo razpoloženo Marico Gajić, ki je dosegla 25 točk in zbrala 14 skokov.

Tri vodstva premalo
Maribor: Šesti krog 1. slovenske futsal lige je ponudil derbi vodilnih moštev. Dobovec je gostoval v dvorani Tabor, kjer je trikrat vodil. Zaključilo se je s 4:4. Strelci za Dobovec, ki je na lestvici s tekmo manj na drugem mestu, so bili Jure Kordiš, Matjaž Vojsk, Aleš Marot in Uroš Kroflič. Zaradi službenih obveznosti je manjkal trener Zoran Tesko, nadomestil ga je Zvonko Mordej.

Manjka vse manj
Lustenau, Dornbirn: Celjski hokejisti so v ligi INL na šestem mestu med devetimi ekipami. Zadnji tekmi so odigrali v Avstriji. Z vodilnim Lustenauom so izgubili s 3:2. Gola sta dosegla Tomo Hafner in Aljaž Ogrizek. V osmem krogu so po zaostanku z 1:0 Brengenzerwaldu nasuli tri gole zapored (Blaž Knez, Nejc Kastelic, Tomo Hafner), potem pa gostiteljem dopustili enak niz (4:3). (DŠ)

bil nasprotnik zelo dober,« je dejal trener Iztok Kapušin, ki kljub zmagi nad samo igro ni mogel biti zadovoljen.

Slastna zmaga
Kazalo je, da včerajšnja povratna tekma četrtfinala pokalnega NZS z Olimpijo v Celju ne bo odigrana, a je bila. Kljub begunski krizi je bilo na voljo dovolj policistov. »Na obe tekmi z Olimpijo se pripravljamo, kot da bosta odigrani. Verjamem, da smo lahko iz tekme v tekmo boljši, to bo treba zdaj tudi pokazati. Do konca jesenskega dela sezone je na voljo še precej točk. Mi moramo misliti le na naslednjo tekmo in poskušati doseči največ, kar bo v danem trenutku možno,« je dodal Kapušin. Ivan Firer je pristavil: »Zmaga je res zelo pomembna. Lepo je okusiti slast zmage, tokrat na zelo slabi zelenici. A uspelo nam je, čeprav ne z najboljšo igro. Gremo naprej. V sedmih krogih do premora bi si želeli sedem zmag, a gremo tekmo po tekmo.« Celje in Olimpija se bosta v soboto v Areni Petrol udarila še za prvenstvene točke.

Prerojeni Velenjčani
Velenjčani so bili proti Koprčanom pred 800 gledalci boljši nasprotniki. V 86. minuti je Denis Grbič poslal predložek iz kota, najvišje je skočil branilec Elvedin Džinič, ki je natančno meril z glavo in poskrbel za veselje med domačimi privrženci nogometa. »Vemo, kako Koper igra že vrsto let. Ne glede na to, ali so tekme v Kopru ali

Lestvica 1. SNL										
OLIMPIJA	14	10	2	2	38	9	32			
DOMŽALE	15	8	4	3	23	10	28			
GORICA	15	9	1	5	26	23	28			
MARIBOR	14	7	4	3	26	15	25			
ZAVRČ	15	6	4	5	16	15	22			
RUDAR	15	4	6	5	14	16	18			
KRKA	15	4	5	6	13	22	17			
LUKA KOPER	15	3	3	9	18	26	12			
CELJE	15	2	5	8	10	27	11			
KRŠKO	15	2	4	9	6	27	10			

Celje (4-2-3-1): Kotnik – Kous, Klemenčič, Krajcer, Vidmajer – Vrhovec, Miškić – Spremo, Firer, Pajač – Đurković. Igrali so še Ali, Omoregie, Soria.

pri nas, gre vedno za trd boj. Pohvalil bi fante, da so kljub zgolj dvema dnevnoma odmora pokazali pravi pristop, obraz in srce. Zahvalil bi se tudi gledalcem in navijačem, saj nismo vajeni ploskanja ob vsaki prekinitvi. To je res lepa stvar. Ekipa se dviguje, krasi nas dobro vzdušje,« je z zadovoljstvom po četrti letošnji zmagi dejal trener Jernej Javornik. Z moštvom iz kroga v krog dviga raven igre, posledično so tudi rezultati vse boljši. Za razliko od Celja se gledalci številčno vračajo Ob jezero, kjer je znova dobro vzdušje. Rudar je včeraj odigral povratno tekmo četrtfinala pokala. V Ljudskem vrtu je branil gol prednosti iz Velenja.

MITJA KNEZ
Foto: arhiv NT (GrupA)

Panorama

KOŠARKA

1. SL, 2. krog: Zlatorog – Hopsi 106:100; Vašl 21, Jurak 20; Fields 24, Woolridge 19, Elektra – Šenčur 59:98; Kosi 24, Turner 11. **Vrstni red:** Zlatorog 4, Portorož, Helios Suns 3, Šenčur, Škofja Loka, Hopsi, Elektra, Rogaška 2, Lastovka 1.
2. SL, 2. krog: ECE Celje – Branik 60:75; Pungartnik 13, Koštomaj 10; Matijevec 21, Črnomelj – Terme Olimia 78:92; Butala 21; Cerkovnik 21, Strnad 17. **Vrstni red:** Triglav, Terme Olimia 4, Parklji, Branik, Plama Pur, Hrastnik, Kolpa 3, Grosuplje, Celje, Konjice, Slovan, Sežana 2.

1. SL (Ž), 2. krog: Grosuplje – Athlete Celje 56:69; Gjerkeš 14; Gajić 19, Dojkić 15. **Vrstni red:** Maribor, Athlete 4, Grosuplje, Triglav 3, Domžale, Odeja 2.
Fiba cup, 1. krog: Den Bosch – Zlatorog 81:73; Kravić 22; Vujasinović 19, Čebašek 12.
Jadranska liga, 7. krog: Tajfun – Mega Leks 60:64; Čebular 20, Bratož 11; Janković 23. **Vrstni red:** Budućnost 13, Crvena zvezda, Mega Leks 12, Union Olimpija, Igokea, Cedevita, Skopje 11, Zadar, Metalac, Krka 10, Partizan, Sutjeska, Cibona, Tajfun 9.
Jadranska liga (Ž), 3. krog: Athlete – Celik 78:73;

Gajić 25, Dojkić 16; Kapor 31. **Vrstni red:** Budućnost 6, Athlete 4, Kvarner, Celik 3, Trešnjevka 2.

NOGOMET
1. SL, 15. krog: Rudar – Luka Koper 1:0 (0:0); Džinič (86), Zavrč – Celje 0:1 (0:1); Pajač (32), Gorica – Domžale 0:1 (0:0), Krka – Krško 2:0 (1:0).
3. SL –vzhod, 10. krog: Dravinja – Mons Claudius 3:1 (1:0), Lenart – Šmartno 2:0 (2:0), Radlje – Šmarje 0:5 (0:3), Šampion – Maribor B 0:5 (0:3). **Vrstni red:** Maribor B, Brežice 23, Videm 20, Šmarje 18, Šampion 17, Lenart 15, Fužinar, Mons Claudius 13, Dobrovec, Dravinja 12, Šmartno, Dravograd 11, Radlje 7, Podvinci 3.

MALI NOGOMET
1. SFL, 6. krog: Maribor – Dobovec Pivovarna Kozel 4:4 (0:2); Kordiš (8), Vojsk (10), Marot (34-10 m), Kroflič (40). **Vrstni red:** Maribor 12, Dobovec, Litija 11, Oplast, Sevnica 10, Bronx 7, Puntar, Benedikt 3, Ajdovščina 0.

ROKOMET
1. SL, 8. krog: Celje Pivovarna Laško – Dobova 37:23 (17:12); Mlakar 6, Marguč (4); Miklavčič 8, Slovenj Gradec – Gorenje 24:39 (12:20); Malus 6; Medved, Šoštarčič 5. **Vrstni red:** Celje 16, Gorenje, Ormož 14, Koper 12, Krka 11,

Loka 9, Ribnica 8, Maribor, Trimo 7, Izola 4, Slovenj Gradec, Dobova 3, Sevnica 2, Slovan 1.
1. SL (Ž), 5. krog: Velenje – Zelene doline Žalec 29:30 (14:13). **Vrstni red:** Krim Mercator 9, Ajdovščina 8, Zagorje 7, Ljubljana 6, Celje 5, Velenje, Žalec, Koper, Branik 4, Krka 3, Jadran 2, Brežice 0. (MiK)

Športni koledar
Petek, 30. 10.
MALI NOGOMET
1. SFL, 7. krog, Rogaška Slatina: Dobovec Pivovarna Kozel – Oplast (21).
Sobota, 31. 10.

NOGOMET
1. SL, 16. krog: Celje – Olimpija (15.30), Maribor – Rudar (17.45).
3. SL –vzhod, 11. krog: Šmartno – Šampion, Mons Claudius – Podvinci, Dravograd – Dravinja, Šmarje – Brežice (14).
KOŠARKA
1. SL (Ž), 3. krog, Celje: Athlete – Domžale (17).
Sreda, 4. 10.
ROKOMET
1. SL (Ž), 5. krog: Zagorje – Celje Celjske mesnine (19).

NA KRATKO

Blizu senzaciji

Kiel: Rokometaši Celja Pivovarne Laško so zelo slabo odigrali končnico tekme 6. kroga lige prvakov. V 43. minuti so povedli s 25:21. Sledil je vratolomen padec, po katerem so se »pivovarji« znali pobrati in v 53. minuti je Povilas Babarskas povišal na 30:27. Celjani so v prelomnih trenutkih dvoboja povsem popustili in zaključilo se je s 35:32. Najbolj učinkovit je bil Blaž Janc s sedmimi goli, Babarskas in Žiga Mlakar sta jih dosegla po pet. Naslednji mesec bosta sledila obračuna z Veszpremom.

Marica za prvo zmago

Celje: V 3. krogu Jadranske lige so košarkarice Athletea prvič zmagale. V svoji dvorani so, čeprav oslabiljene, ugnale Čelik z 78:73. Do zmage so se dokopale v zadnjih minutah, potem ko so v 2. polčasu zaostajale že za 11 točk. Nikakor niso uspele zavstaviti Tamare Kapor, ki je dosegla 31 točk.

novi tednik

Naročniki Novega tednika boste lahko naročniške ugodnosti za leto 2015 – 4 male oglase v Novem tedniku do 10 besed in 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celju – izkoristili izključno s svojo naročniško kartico ali naročniško položnico in s svojim osebnim dokumentom.

Naročniške bonitete, ki niso prenosljive, lahko koristijo samo naročniki Novega tednika, ki imajo poravnane svoje obveznosti.

Neizkoriščene ugodnosti se v naslednje leto ne prenašajo.

Uredništvo NT&RC

MOTORN VOZILA

PRODAM

HYUNDAI accent 1,3 ls, svetle barve, letnik 1999, prevoženih 164.000 km, prodam. Telefon 030 243-288. 2482

KUPIM

OSEBNO vozilo od letnika 2000 kupim. Telefon 041 708-497. Š 140

VSE IZ INOXA NUDI

Ramainoks d.o.o.,
Kopališka 3, Kidričevo
Ograje, ograjni elementi, okovje
za sanitarne kabine, cevi,
pločevina, vijaki, dimniki.

Obiščite jih!
Tel.: 02/780 99 26
www.ramainox.si

STROJI

PRODAM

DVOBRAZDNI obračalni plug, mehanski, za lažji traktor, prodam. Telefon 070 419-686. 2495

BONAFIN

Gotovinska posojila
do 1000 eur na osnovi
osebnega dohodka in
pokojnine.

PE Celje, Ul. XIV. Divizije 14,
03 / 425 70 00.

Bonafin ena d.o.o., Slovenska 27, 1000 Ljubljana.

ČELNI nakladalec za traktor UTB Newholand, mikser Inox za miksanje krmne hrane, plug Batuje, 12 col in Vogel Noot, 12 do 14 col, prodam. Telefon 041 999-906. 2505

KMET STROJ
Podkrajšek Anton s.p.
Ponikva 12b, 3232 Ponikva

TEL.: 041 693 394
PRODAJA IN SERVIS TRAKTORJEV
LAMBORGHINI IN PASQUALI

KUPIM

TRAKTOR Zetor, Imt, Ursus, Deutz, Štore, Univerzal, Tomo Vinkovič in motokultivator ter ostalo kmetijsko mehanizacijo kupim. Telefon 041 678-130. p

GORDANA
astrolokinja
jasnovidnost
BIOTERAPIJE 041 404 935

Družba Kvantum, Savinova 7, Celje

POSEST

PRODAM

V ŠEMPETRU prodamo stanovanjsko hišo. Cena po dogovoru. Telefon 031 754-156. 2476

ZAIZDLJIVO parcelo, 562 m², na Zgornji Hudinji v Celju, prodam. Telefon 041 968-562. 2479

NUDIM

BREZPLAČNO sobivanje v stanovanjski hiši na podeželju, 15 km južno od Celja nudim ženski ali paru. Pričakujem poštenje, čistočo, sodelovanje pri delu v in ob hiši. Telefon (03) 5733-317. 2365

STANOVANJE

ODDAM

STANOVANJE v Celju, Hudinja, 54 m², oddam. Cena po dogovoru. Telefon 051 666-973. 2403

ENOSOBNO stanovanje v hiši s posebnim vhodom oddam v Mozirju - Ljubija. Telefon 070 777-281. p

DVOSOBNO novo opremljeno stanovanje v zasebni hiši z lastnim vhodom, 5 km od avtoceste, smer Dramlje, oddam vključno z ogrevanjem za 300 EUR. Telefon 041 473-283. 2460

CELJE, Otok. Lepo, svetlo, opremljeno enosobno stanovanje za daljši čas oddam zaposleni osebi ali paru. Telefon 041 515-447. 1697

STANOVANJE in sobo za eno osebo, vselji-vo takoj, oddam. Telefon 041 650-737. 2498

GARAŽA

PRODAM

GARAŽO v garažni hiši Triplex, v Vojkovi ulici, vpisano v ZK, prodam. Telefon 041 351-513. 2503

radio celje

OPREMA

ODDAM

OMARICE za kopalnico, v dobrem stanju, oddamo. Telefon (03) 5452-392 ali 051 303-733. 2472

DOLORES
astrolokinja
090 64 30

NIKI FRANJO KEDER, s.p.
cena pogovora za minuto je 1,99 EUR oz. po ceniku vašega operaterja

Vidim tvoj obraz,
slišim tvoj glas.
Še korak mi je znan,
ko sprašujem se zaman ...
Zakaj te več ni?

IN MEMORIAM

NATAŠI GRACER

(27. 10. 2014 – 27. 10. 2015)

Mineva žalostno leto praznine, kar te več ni.
Čas mineva, rane se celijo, spomin pa ne blede ...
Vedno boš z nami!

Tvoji neutolažljivi

p

AKUSTIKA

PRODAM

OTROŠKO klavirsko harmoniko Hohner prodam za 250 EUR. Telefon 541-4227. 2487

ŽIVALI

PRODAM

PRAŠIČE domače vzreje, težke od 30 do 130 kg, za zakol ali nadaljnjo rejo, domača hrana in dostava, prodam. Telefon 031 524-147. 2401

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo, prodamo. Brezplačna dostava na dom. Perutninarstvo, vzreja nesnic Tibaot, telefon (02) 582-1401. p

PRAŠIČE od 30 do 200 kg, ter brejo mladice, krmiljene z domačo hrano, prodamo. Možna dostava. Telefon 031 311-476. p

PRAŠIČA za zakol, težkega 130 kg, domača hrana, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 7810-536. 2437

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave barve, pred nesnostjo, prodamo, pripeljemo na dom. Telefon 070 545-481. p

DVE telici simentalke, 200 kg in žrebičko, staro 6 mesecev, hladnokrvno, prodam. Telefon 070 419-631. 2477

TELIČKE simentalke, stare 10 in 14 dni, prodam. Telefon 031 840-282. 2453

PRAŠIČE, težke od 130 do 200 kg, prodam. Telefon 041 708-978. 2452

TELIČKE simentalke, 270 kg, pašne, prodam. Telefon 031 423-297. 2453

BIKA, 500 kg in kravo za nadaljnjo rejo ali zakol prodamo. Cena po dogovoru. Telefon (03) 582-1738, 031 330-859. 2474

TELICO, sivo rjavo, težko 350 kg, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 041 831-293. 2478

DVE telički za nadaljnjo rejo prodam. Telefon (03) 5739-408, 070 222-293. L 245

BIKA simentalca, 160 kg, prodam. Telefon 031 641-540. 2492

BIKA simentalca, starega 4 tedne, prodam. Telefon 031 447-195. 2490

TELIČKO simentalke, težko 210 kg, je zelo lepa, prodam. Telefon 041 725-055. 2489

TELIČKO simentalke, staro 10 dni, prodam. Telefon 5738-140. 2502

KUPIM

PITANE krave in telice za zakol kupim po širši Štajerski. Plačilo takoj + davek. Telefon 040 647-223. p

**ODKUP HRASTOVE
HLODOVINE**
041 420 111
AIDA d.o.o., Prekopa 3, Vransko

DEBELE in suhe krave in telice, plačilo takoj, kupim. Telefon 041 653-286. p

KRAVO za zakol ali dopitanje kupim. Telefon 031 743-351. 2453

KMETIJSKI PRIDELKI

PRODAM

JEČMEN, 500 kg (letošnji), prodamo. Telefon 041 759-704. 2414

KONJSKI gnoj, možna dostava, prodam. Telefon 041 515-761. 2463

SENO v kockah, cena 2 EUR, okolica Preboda, prodam. Telefon 051 318-022. 2469

OREHE, neolusčene, posušene na krušni peči, prodam. Cena po dogovoru. Telefon (03) 5774-066. 2480

V OKOLICI Šmarja prodam kakovostni hlevski gnoj. Telefon 031 777-353. 2499

SILAŽNE bale, druga košnja 2015, možna dostava, prodamo. Telefon 041 556-082. p

OSTALO

PRODAM

DRVA, dolga v hlodih ter kratko žagana, z dostavo, prodam. Telefon 040 211-346. p

SUHA bukova drva prodam. Telefon 031 559-820. 2464

DARILO ZA NAROČNIKE

Prednosti posod TO GO:

Moderno oblikovanje, izjemno kakovosten material brez BPA, 100 % zrakotesnost, srajčka iz kakovostnega neoprena, obdrži temperaturo do 3 ure, enostavno shranjevanje hrane, ergonomičen način zapiranja, hitro čiščenje (pomivanje v pomivalnem stroju), velikost prilagojena priporočilu nutricionistov ...

www.zdravo-kosilo.si

Prodajna mesta:

Celje – Danstudio Celje, Teharska cesta 4 in vse trgovine Tuš po Sloveniji.

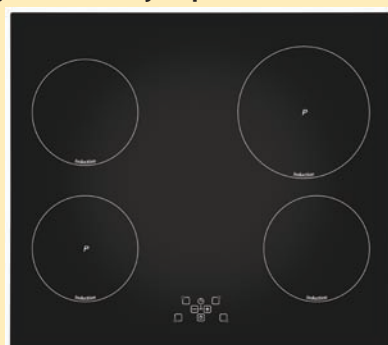
novi tednik
www.novitednik.com tednik@nt-rc.si

Darilo pripada samo novim naročnikom, ki pred tem vsaj 6 mesecev niso bili naročeni na časopis Novi tednik in plačajo naročnino za pol leta oziroma leto dni. Darilo prevzamejo na oglasnem oddelku Novega tednika in Radia Celje.

			
1	2	3	4
Posoda TO GO – za sendvič	Posoda TO GO – steklenička	Posoda TO GO – za kosilo	Posoda TO GO – za solato

Med vsemi naročniki, tako tistimi, ki ste nam zvesti že vrsto let, kot tistimi, ki se nam boste pridružili do konca leta, bomo ob novem letu izžrebali prejemnika čudovite nagrade:

vgradne indukcijske plošče Simfer 6040 DEISP

Indukcijska plošča Simfer s 5-letno garancijo vam nudi 4 indukcijske kuhalne površine: 2 x Ø 16 cm, 1 x Ø 16 cm, s Power Boost funkcijo in 1 x Ø 20 cm s Power Boost funkcijo. Ploščo upravljate na dotik, ima programsko uro/timer ter pokazatelja preostanka toplote. Plošča vam omogoča kakovostno in hitro kuhanje. K plošči pa lahko izberete svoj set gospodinjskih aparatov na www.simfer.si

simfer

NAROČILNICA

☐ Naročam Novi tednik za 6 mesecev in izberem posodo TO GO 1 oz. TO GO 2. ☐ Naročam Novi tednik za 12 mesecev in izberem posodo TO GO 3 oz. TO GO 4.

Ime in priimek:

Naslov, kraj:

E-poštni naslov:

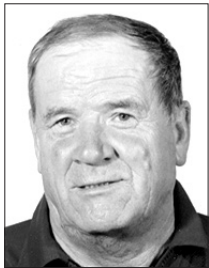
Datum rojstva:

Telefonska številka:

Podpis:

Ostale ugodnosti za naročnike: brezplačno prejemajo vse posebne izdaje Novega tednika, 4 male oglase v Novem tedniku (do 10 besed) in 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje. Izpolnjeno naročilnico pošljite na naslov: Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje.

Udeleženec dovoli organizatorju zbiranje, obdelovanje, uporabo in hranjenje posredovanih podatkov skladno z veljavnim Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih še živiš.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega

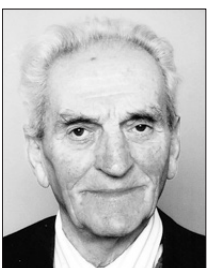
RUDIJA RAKOVNIKA

iz Pečovnika 23
(22. 3. 1941 – 18. 10. 2015)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in sveče in izrazili sožalje. Hvala gospodu Janiju za tako ganljiv govor, gospodu župniku za opravljen obred ter družinama Arnšek in Rozman, ki sta nam v težkih trenutkih tako dolgo stali ob strani.

Žalujemo vsi njegovi

2501

*Ko zaželimo tvoje si bližine,
gremo tja v mirni kraj tišine,
tam srce se tiho zjoče,
saj verjeti noče,
da te več med nami ni.*

V SPOMIN

3. novembra bo minilo
trinajst let, kar nas je zapustil
dragi mož in oče

JANEZ JOHAN SALOBIR

iz Trobnega Dola
(11. 5. 1925 – 3. 11. 2002)

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki se ga spominjate,
obiskujete njegov grob in mu prižigate sveče.

Žena Marija, hčerka Marija z družino in sin
Janko z družino

L 240

*Kot ljubezen, ki objema,
je tvoje življenje bilo.
Zdaj bolečina srce
nam odeva,
vsi pogrešamo te močno.*

V SPOMIN

KATJI KOZOVINC

(27. 8. 1981 – 24. 10. 2014)

Minilo je eno leto, toda bolečina ostaja.
Vse nas, ki smo v mislih z njo in se je spominjamo,
nas njena srčnost in veselje do življenja, ki ga je izžarevala, tolaži v pretežkih trenutkih žalosti.

Hvala vsem, ki prižigate sveče na njenem grobu

Vsi njeni

2507

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage
mame, babice, prababice,
sestre in tašče

ALOJZIJE KUNŠEK

iz Doropolja 31, Planina pri Sevnici
(2. 6. 1928 – 1. 10. 2015)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena ustna in pisna sožalja ter darovane sveče, cvetje in svete maše. Hvala gospodu župniku Jožetu Vengustu, pogrebni službi Žalujka, pevcem za lepo petje, trobentaču in Toniju Španu za besede slovesa. Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, in vsem, ki ste jo imeli radi.

Žalujemo vsi njeni

p

*Ni te več na njivi
ne na vrtu ne v hiši,
nič več se glas tvoj ne sliši.
Če lučko na grobu
upihnil bo vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar.*

ZAHVALA

Ob težki izgubi drage žene,
mame, babice in prababice

MARIJE JAKOP

iz Pristove 2, Dobrna
(14. 8. 1938 – 16. 10. 2015)

se z bolečino v srcu zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste bili z nami. Posebna zahvala dr. Mušiču, sestri Tatjani ter osebju nevrološkega in gastro oddelka. Posebna zahvala dr. Renati Šibli za lajšanje bolečin v zadnjih urah njenega življenja. Zahvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala pevcem za odpete pesmi, praporščakom in zastavonoši. Hvala gospe Herti Rošar za govor in gospodu župniku Milanu Strmšku za lepe molitve na domu in sveto mašo. Hvala snahi Ireni za lepo nego na domu. Hvala pogrebni službi Usar za lepo organizacijo pogreba.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Za njo žalujemo: mož Karli, sinovi Drago, Norbi
in Evgen z družinami, hči Kristina z družino,
trinajst vnukov in štirje pravnuki

2497

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage
žene, mamice, babice,
sestre, tete in tašče

JOŽEFE BRILEJ

rojene Jevšnik
iz Celja

iskrena hvala vsem, ki ste bili del njenega življenja
in jo pospremili na zadnjo pot.
Hvala za izrečena sožalja, spodbudne besede, lepe
spomine, cvetje, sveče in darovane maše.
V naših srcih bo živela večno.

Žalujemo vsi njeni

p

BRIKETE za kurjavo iz energetske rastline
miskantus, lastne pridelave, prodam.
Kmetija Zorko, Babno pri Celju, telefon
041 741-028. 2445

DRVA, suha, trda, pol klafre, na kratko
rezana in sekana, hrastov čeber 100
l in masivno mizo prodam v Žalcu.
Telefon (03) 571-6331. 2488

ODER, premični, 5 m, še zapakiran in
malo krožno žago prodam. Telefon
040 575-924. 2475

POZLAČEN jedilni pribor Solingen, nov, za
12 oseb, prodam za 300 EUR. Telefon
541-4227. 2487

PAŠNO telica simentalko, težka 430 kg
in suha bukova drva, kratko žagana,
prodam. Telefon 041 909-990. 2496

GUME Bridgestone, štiri, s platišči, 195-80-
15, Sava, dve 215-65-16, Platin, štiri
215-60-14 in Nexen, štiri 245-70-16,
prodam. Telefon 031 696-120. 2491

BUKOVE pelete (slovenski proizvod) pro-
damo. Cena za tono je 190 EUR. Možna
dostava. Telefon 041 556-082. p

KUPIM

SILOKOMBAJN SK 80 in staro vino kupim.
Telefon 051 324-461. 2481

ZMENKI

53-letni moški s svojo hišo išče žensko za
skupno življenje. Pisne ponudbe pošljite
na Novi tednik pod šifro SREČA ZA
OBA. 2441

**Ženitna posredovalnica
ZAUPANJE**

ponudbe iz vse države,
različnih starosti

031 836 378

www.zau.si

ZAPOSLOTEV

IŠČEM delo: čiščenje na domu. Telefon
040 412-452. 2413

RAZNO

STARO železo, radiatorje, peči in ostalo
brezplačno odpeljemo. Miladin Golijan, s. p., Kidričeva 3, Velenje, telefon
040 465-214. n

POSJILA za zaposlene in upokoјence!
Izplačilo gotovine takoj. Posajilo lahko
vračate s položnicami (tudi za osebe
z nižjimi dohodki). Info-kredit, d. o. o.,
Mariborska cesta 86, Celje, telefon
059 226-600, 051 886-600. n

GRADITELJI, pozor! Po ugodnih cenah
izdelujem peči in boilerje za central-
no ogrevanje. Garancija za peči je 5
let. Tone Aplenc, s. p., Prekorje 29 a,
telefon 541-5011, 041 531-976.2468

TAKOJ ZAPOSIMO

**MLADEGA
TRAKTORISTA**

ZA DELO V HMELJIŠČIH

Od kandidata pričakujemo
vestnost, prilagodljivost in
poznavanje obdelave in vzgoje
hmelja. Zaposlitev je za nedo-
ločen čas s poskusnim delom
6 mesecev. Vsi zainteresirani
pokličite na tel.: **03 777 14 14**
do 10. 11. 2015

UNIFOREST d. o. o.,
Dobriša vas 14a, 3301 Petrovče

*Vse na svetu mine,
vse se spremeni,
le spomin na tebe, ate,
ostaja in živi,
ker dom je prazen
in molči.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedija,
brata in strica

**JOŽETA
PUŠNIKA**

iz Kuretnega pri Laškem
(11. 8. 1947 – 10. 10. 2015)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijate-
ljem, sosedom in znancem, ki so ga pospremili na
njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče, za maše,
nam pisno ali ustno izrazili sožalje ter sočutno sti-
snili roko.

Zahvaljujemo se dr. Boriču, patronažni sestri Tanji
Novak in negovalki Nedi Lavrinc.

Hvala gospodu župniku za opravljen pogrebni obred
in sveto mašo.

Zahvaljujemo se podjetjem Komunala Laško, Pivovar-
na Laško, Tim Laško in Pošta Slovenije.

Posebna hvala pevcem Eros za odpete pesmi in go-
vorniku gospodu Matjažu Piklu za lepe besede o po-
koјnikovem življenju.

Žalujemo: žena Mici, sin Joži z družino in hči Irma

2493

astro center
vedeževanje in astrologija
090 77 77

Z vami v živo
tudi na vaši
najljubši televiziji

ARŠENAV
RTS
SPONKATV
VESELJAK

**POKLIČITE ZDAJ IN IZVEJTE
SVOJO PRIHODNOST**

Zakupite minute in se
z vedeževalkami pogovarjajte ceneje.

**Brez klica
na 090!**

070 44 44 22

radio celje

TEDENSKI SPORED RADIA CELJE

ČETRTEK, 29. oktober

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 5.40 Domača melodija tedna, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, **6.30 Odkrivamo skrivnostni zvok**, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, **8.00 Poročila**, 8.40 Melodiji tedna (slovenska, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, 10.00 Novice, 12.00 Novice, **12.15 Odmev**, 14.00 Regijske novice, **14.10 Kalejdoskop**, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, **17.00 Kronika**, 17.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), 18.00 Odmev – ponovitev, 19.00 Novice, 19.15 Kalejdoskop – ponovitev, 24.00 SNOP (Radio Murski val)

PETEK, 30. oktober

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 5.40 Domača melodija tedna, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15

20 vročih Radia Celje

TUJA LESTVICA

1. LOCKED AWAY - R.CITY (5)
2. WHAT DO YOU MEAN - JUSTIN BIEBER (6)
3. TODAY'S THE DAY - PINK (4)
4. WRITING'S ON THE WALL - SAM SMITH (3)
5. RUNNIN' (LOSE IT ALL) - NAUGHTY BOY FEAT. BEYONCÉ(1)
6. HERE FOR YOU - KYGO & ELLA HENDERSON (5)
7. HIGHER PLACE - DIMITRI VEGAS & LIKE MIKE FEAT. NE-YO (2)
8. DEMONS - JAMES MORRISON (3)
9. HANDS OF LOVE - MILEY CYRUS (2)
10. TAKE THIS CHANCE - ANASTACIA (1)

DOMAČA LESTVICA

1. PIKNIK - SIDDHARTA (6)
2. KONEC TEDNA - MANOUCHE (3)
3. DOBER DAN - ALYA (5)
4. NAJLJUBŠA NAPAKA - ANJA RUPEL (2)
5. OD TEBE STRAN - KLEMEN BUNDERLA (4)
6. PRAVE TIPKE - 6PACK ČUKUR (3)
7. NA POLJU ZLOMLJENIH BESED - DRUŠTVO MRTVIH PESNIKOV (4)
8. STARA DOBRA - JAN PLESTENJAK (1)
9. TAKI LJUDJE - ANDREJ ŠIFRER & TINA (2)
10. DOM - PATETICO (1)

PREDLOGA ZA TUJO LESTVICO:

DOWNTOWN - MACKLEMORE & RYAN LEWIS
HOTLINE BLING - DRAKE

PREDLOGA ZA DOMAČO LESTVICO:

MOJE MESTO - LEONART
SKUPAJ SAMA - I.C.E.

Lestvico 20 vročih lahko poslušate vsako soboto ob 18. uri. Za svoje najljubše skladbe lahko glasujete na spletni strani www.radiocelje.com.

Časoplov, **6.30 Odkrivamo skrivnostni zvok**, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, **8.00 Poročila**, 8.40 melodiji tedna (slovenska, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, 10.00 Novice, **11.15 Radi ste jih poslušali**, **12.15 Od petka do petka**, 13.00 Kulturni mozaik, 14.00 Regijske novice, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, **17.00 Kronika**, 17.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), **18.00 Poglejte v zvezde z Gordanom in Dolores**, 19.00 Novice, **19.15 Gostimo gostoljubnega glasbenega gurmana**, 24.00 SNOP (Radio Ptuj)

SOBOTA, 31. oktober

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 5.40 Domača melodija tedna, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, **8.00 Poročila**, 8.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), **9.15 Otroški radio**, 10.00 Novice, 11.20 Kuhajmo skupaj, ponovitev, 12.00 Novice, **12.15 Tedenski osir**, 14.00 Regijske novice, 14.15 Gostimo gostoljubnega glasbenega gurmana, ponovitev, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, **17.00 Kronika**, 17.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), **18.00 Lestvica - 20 vročih Radia Celje**, 19.00 Novice, 24.00 SNOP (Radio Ptuj)

NEDELJA, 1. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 5.40 Domača melodija tedna, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, **8.00 Poročila**, 8.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), **9.10 Luč sveti v temi**, 10.00 Novice, **10.10 Znanci pred mikrofonom**, Pedro Opeka,11.15 Tedenski osir – ponovitev, 12.00 Novice, **12.10 Pesem slovenske dežele**, **13.00 Čestitke in pozdravi**, 24.00 SNOP (Radio Ptuj)

PONEDELJEK, 2. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po do-

Po slovensko s Katrco

1. **Ans. Simona Legnarja:** Ne odhajaj
2. **Fantje z vseh vetrov:** Si rekla, da ne smem
3. **Srčni muzikanti:** Gospodar njenega srca
4. **Zaka pa ne:** Jaz hočem blondinko
5. **Igor in Zlati zvoki:** Vse dni, vse noči

mače, 5.30 Horoskop, 5.40 Domača melodija tedna, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, **6.30 Odkrivamo skrivnostni zvok**, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, **8.00 Poročila**, 8.40 Melodiji tedna (slovenska, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, 9.15 Predstavitev skladb za melodije tedna, 10.00 Novice, **10.15 Ponedeljkovo športno dopoldne**, 12.00 Novice, **12.15 Vaš zakaj, naš zato**, 13.00 Kulturni mozaik, **13.15 Izbiramo skladbe tedna**, 14.00 Regijske novice, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, **17.00 Kronika**, 17.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), 18.00 Znanci pred mikrofonom, Pedro Opeka, ponovitev, 19.00 Novice, **19.15 Katrca**, 24.00 SNOP (Radio Celje)

TOREK, 3. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 5.40 Domača melodija tedna, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, **6.30 Odkrivamo skrivnostni zvok**, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, **8.00 Poročila**, 8.40 Melodiji tedna (slovenska, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, **9.15 Stetoskop**, 10.00 Novice, 12.00 Novice, **12.15 Male živali, velike ljubezni**, 13.00 Kulturni mozaik, 14.00 Regijske novice, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, **17.00 Kronika**, 17.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), **18.00 Strokovnjak svetuje**, 19.00 Novice, 19.15 Male živali, velike ljubezni, ponovitev, 24.00 SNOP (Radio Celje)

SREDA, 4. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 5.40 Domača melodija tedna, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, **6.30 Odkrivamo skrivnostni zvok**, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, **8.00 Poročila**, 8.40 Melodiji tedna (slovenska, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, **10.00 Novice**, **10.15 Kuhajmo skupaj**, **11.15 Zeleni val**, 12.00 Novice, **13.00 Kulturni mozaik**, 13.20 Mali O – pošta, 13.30 Mali O – klici, **14.00 Regijske novice**, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, 16.20 Filmsko platno, **17.00 Kronika**, 17.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), 18.00 Pop čvek, **19.00 Novice**, 19.15 Zeleni val, ponovitev, 24.00 SNOP (Radio Celje)

KINO

CINEPLEXX

Spored od 29. 10. do 4. 11.

Kinematografi si pridružujejo pravico do spremembe programa.

Everest – drama
četrtek, petek, nedelja, ponedeljek, torek, sredo: 16.25
Everest – drama, 3D
od četrтка do srede: 20.00
Hotel Transilvanija 2 – animirani
od četrтка do srede: 19.25
Hotel Transilvanija 2 – animirani, sinh.
od četrтка do sobote: 12.30, 14.30, 16.30, 18.30
od nedelje do srede: 16.30, 18.30
Hotel Transilvanija 2 – animirani, sinh. 3D
od četrтка do sobote: 11.30, 13.30, 15.30, 17.30
od nedelje do srede: 15.30, 17.30

Kuhar na robu – komedija, drama
četrtek, petek, nedelja, ponedeljek, torek, sredo: 18.15, 20.15
sobota: 16.40, 20.25

Legenda – triler, kriminalka
od četrтка do srede: 15.40
Ljubezen – drama, romantični
četrtek, nedelja, ponedeljek, torek, sredo: 21.10
petek, sobota: 21.10, 22.25
Marsovec – akcijski. znanstvena fantastika
četrtek, nedelja, ponedeljek, torek, sredo: 20.50
petek: 20.50, 22.20
sobota: 20.50, 22.30

Marsovec – akcijski. znanstvena fantastika, 3D
od četrтка do srede: 17.10
Minioni – animirani, sinh
četrtek, petek: 13.45
sobota: 12.20
Mun: Varuh lune – animirani
od četrтка do srede: 12.00
Ribbit – animirani
od četrтка do sobote: 11.50, 13.50, 14.40
Skavti proti zombijem – grozljivka, komedija
četrtek: 14.00, 16.00, 18.50, 20.40

petek, sobota: 14.00, 16.00, 18.50, 20.20, 22.15
od nedelje do srede: 16.00, 18.50, 20.20
Tannhäuser – opera
sobota: 17.00
Utrip ljubezni – komedija
od četrтка do srede: 15.25
Zadnji lovec na čarovnice – akcijski, fantazijski
od četrтка do sobote: 13.40, 16.10, 18.40, 20.30
od nedelje do srede: 16.10, 18.40, 20.30

Črna maša – kriminalni, triler
četrtek, petek, nedelja, ponedeljek, torek, sredo: 15.50, 21.15
sobota: 14.20, 21.15
Šiška Deluxe – komedija
četrtek: 18.20, 21.00
petek, nedelja, ponedeljek, torek, sredo: 18.20, 20.40
sobota: 18.10, 22.00
Škrlatni vrh – romantični
od četrтка do srede: 18.00

metropol

ČETRTEK
19.00 **Šiška Deluxe** – komedija
PETEK
18.00 **Šiška Deluxe** – komedija
SOBOTA
18.00 **45 let** – drama
20.00 **Šiška Deluxe** – komedija

Knjižnica Celje

SEZNAM DOGODKOV
MED 29. OKTOBROM in 5. NOVOBROM

ČETRTEK, **ODDELEK GLASBA FILM**
29. oktober, Filmska srečanja
ob 17. uri Pogovor z režiserjem Dominikom Mancejem

PONEDELJEK, **UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE**
2. november,
ob 17.30 Pomembnost ukrepov pri bolniku z možgansko kapjo

SREDA, **KNJIŽNICA PRI MIŠKU KNJIŽKU**
4. november, Lutkovna predstava Maša in medo
ob 17. uri V izvedbi Waldorfskega vrtca

ČETRTEK, **ODDELEK GLASBA FILM**
5. november, Ali lahko danes sploh še kaj počnemo s filozofijo?
ob 17. uri Predava mag. Tatjana Rozman

NE 20. november 2015
SPREGLEJTE **Dan slovenskih splošnih knjižnic**
Več o programu na www.knjiznica-celje.si

NE Z branjem do zvezd 2015
SPREGLEJTE Bliža se zaključek bralne značke za odrasle
Zaključna prireditve bo 3. decembra 2015.

NEDELJA
18.00 **45 let** – drama
20.00 **Šiška Deluxe** – komedija
PONEDELJEK
19.00 **Z vzdignjeno glavo** – drama
TOREK
19.00 **Program** – biografska drama
SREDA
19.00 **Program** – biografska drama

KINO VELENJE

PETEK
18.00 **Hotel Transilvanija 2** – animirana pustolovščina, sinh.
19.45 **Idila** – grozljivka
20.30 **Moja sestra suhica** – drama
21.30 **Škrlatni vrh**– grozljivka
SOBOTA
18.00 **Hotel Transilvanija 2** – animirana pustolovščina, sinh., 3D
19.00 **Moja sestra suhica** – drama
19.45 **Škrlatni vrh**– grozljivka
22.00 **Idila** – grozljivka
PONEDELJEK
18.00 **Hotel Transilvanija 2** – animirana pustolovščina, sinh., 3D
20.00 **Šiška Deluxe** – komedija

Počitniški kino (cena vstopnice 3,50EUR)
TOREK
18.00 **Mun: Varuh lune** – animirana pustolovščina, sinh.

20.00 **Moja sestra suhica** – drama
SREDA
18.00 **Hotel Transilvanija 2** – animirana pustolovščina, sinh., 3D
20.00 **Utrip ljubezni** – mladinski hip hop film
ČETRTEK
18.00 **Ribbit** – animirana pustolovščina, sinh.
20.00 **Jem in hologrami** – mladinska glasbena pustolovščina

PIREDITVE

ČETRTEK, 29. 10.

17.00 Pokrajinski muzej Celje

Kulturno zgodovinska zbirka s Celjskim stropom
javno vodstvo po razstavi

17.00 Osrednja knjižnica Celje

Filmska srečanja
pogovor z režiserjem Dominikom Mancejem; pogovor bo vodil Rok Govednik

19.00 Kulturni center Laško

Bralna značka za odrasle
gosta: pravni strokovnjak in esejist dr. Marko Pavliha in pevka Nana Milčinski

19.00 Knjižnica Velenje

Proslava ob dnevu reformacije

PETEK, 30. 10.

19.00 Kulturni dom Šmarje pri Jelšah

Pesem lun'ce

Nostalgija Radia Celje

VSAKO SREDO od 5. do 9. ure

Včeraj najboljše danes najlepše...

**pesmi petdesetih, šestdesetih,
sedemdesetih in osemdesetih let**

www.radiocelje.com **95.1 | 95.9 | MHz
100.3 | 90.6 MHz**

7. 11. 2015 ob 20.00 uri

Informacije in rezervacije na 03 426 90 00 / info@hotel-celeia.si

<i>festival narodnozabavne glasbe</i>
20.00 SLG Celje
Državna proslava ob dnevu reformacije
20.00 Celjski mladinski center
Break The Silence 10 <i>nastopile bodo metal, metalcore in hadrcore skupine</i>
21.00 Terme Olimia Podčetrtek
Z Jasmino in Matejo ob citrah koncert
PONEDELJEK, 2. 11.
16.00 Knjižnica Velenje
Ura pravljic v srbskem jeziku
18.00 Medobčinska splošna knjižnica Žalec
Utrip domoznanstva <i>Medobčinsko društvo invalidov se predstavi</i>
18.00 Terme Olimia Podčetrtek
Mateja Bobek koncert
19.00 Celjski mladinski center
Zaključna razstava del risarskih delavnic
TOREK, 3. 11.
12.00 Hiša sadeži družbe Žalec
Za srečo ni tablet <i>odprte fotografske razstave Petre Kodrič</i>

18.00 Narodni dom Celje
Enost življenja in univerzalno bratstvo <i>predavanje Brede Žagar</i>
19.00 Galerija sodobne umetnosti Celje
Obrazi ... obrazi <i>razstava dijakov Gimnazije Celje – Center</i>
19.00 Savinova hiša Žalec
Narava in vloga ženske <i>pogovor z Zlatko Jambrovič</i>
19.00 Dom sv. Jožefa Celje
O antropologiji in etiki v vsakdanjem življenju <i>predava: dr. Anton Stres</i>
19.00 Ipavčev kulturni center Šentjur
Koncert samospenov Benjamina in Josipa Ipavca <i>v izvedbi mladih pevk in pevcev osnovne in srednje stopnje glasbenih šol Slovenije in Akademije za glasbo v Ljubljani</i>
SREDA, 4. 11.
15.00 Glasbena šola Celje
Javni nastop tekmovalcev
17.00 Knjižnica pri Mišku Knjižku
Maša in medo <i>lutkovna predstava; gostuje Waldorfski vrtec Celje</i>

17.00 Knjižnica Velenje
Ura pravljic <i>namenjena otrokom od 3. leta dalje; pripovedovala bo Metka Pivk Srdič</i>
18.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Večeri v muzejski kavarnici: Moja vojna proti Nemcem <i>predstavitve knjige Berta Savodnika; razgovor bo vodil dr. Tonček Kregar</i>
18.30 Glasbena šola Rista Savina Žalec
2. javna produkcija
19.00 Galerija Kvartirne hiše Celje
Mistični in mitološki svet naših prednikov <i>predava: Matjaž Anžur oz. Volk Turjaški, sodobni vitez in zgodovinar</i>
19.00 Hmeljarski dom Šempeter
Jesen nam je zlata nasula <i>glasbeno-plesna prireditev</i>
19.30 Dom II. slovenskega tabora Žalec
Lidija Koceli: Moj glas, moja pot <i>monodrama za dva</i>

radio celje

Komemoracije ob dnevu spomina na mrtve
ČETRTEK, 29. 10.
18.00 Titov trg, pri spomeniku Onemele puške
PETEK, 30. 10.
11.00 Na dvorišču Starega piskra
13.00 Golovec ob grobnici herojev
16.00 Kompole - Svetina pri spomeniku
SOBOTA, 31. 10.
11.00 Stranice pri Spomeniku

Društva vabijo
ČETRTEK, 29. 10.
9.00 do 11.00 Ekomuzej Žalec
Otroške počitniške ustvarjalnice
PETEK, 30. 10.
9.00 do 11.00 Ekomuzej Žalec
Otroške počitniške ustvarjalnice
SOBOTA, 31. 10.
8.00 Ploščad Centra Nova in Cankarjeva ulica Velenje
Mestna tržnica Velenje
8.00 do 12.00 Žalec
Podeželska tržnica
10.00 Branibor club Celje
Otroške ustvarjalne delavnice
14.00 do 18.00 Celjski mladinski center
Veliko čarovniško rajanje
21.00 Krčma TamKoUčiri Celje
Halloween party
20.00 Havana bar Velenje
Halloween party
PONEDELJEK, 2. 11.
13.00 Mladinski center Velenje
Središče mladih in otrok Velenje <i>od ponedeljka do četrтка: učna pomoč, ustvarjalne in kuharske delavnice ...</i>
17.30 Osrednja knjižnica Celje
Pomembnost uspešnih bolnikov z možgansko kapjo

Četrtek, 5. 11. 2015, ob 19.30

Dom II. slovenskega tabora Žalec

VIKEND, OGNJENI MUZIKANTI in VS SONUS

Koncert za abonma narodno-zabavne glasbe in izven. VSTOPNICE PO 12 EUR V TIC-u ŽALEC.

***** Še je čas, da si zagotovite stalen sedež za 5 nepozabnih večerov ob narodno-zabavni glasbi z nakupom abonmajske vstopnice. Cena abonmaja 50 EUR. Upokojemcem podarimo poseben popust. *****

ZKŠT ŽALEC, Aškerčeva 9 a, www.zkst-zalec.si

<i>predava: Marija Šostarič</i> <i>Podlesnik v okviru univerze za III. življenjsko obdobje</i>
19.00 Narodni dom Celje
Video prireditev o notranjem miru
TOREK, 3. 11.
14.00 Celjski mladinski center
Erasmus za mlade podjetnike <i>predstavitve usposabljanja bodočih in mladih podjetnikov pri izkušenih podjetnikih v tujini</i>
21.00 Terme Olimia Podčetrtek
Noč čarovnic

Razstave

Stara grofija pod Celjskim stropom: razstava Kri bo tekla za svobodo zlato, 500-letnica slovenskega kmečkega upora; *do preklica*

Stari grad Celje, stolp nad Pelikanovo potjo: zvočna instalacija Gašperja Piana Svetlikanje prekletih/ Flickering of the damned, *do nadaljnjega*

Celjska kulturnica: samostojna razstava fotografij Katje Bidovec Odsevi ulic v ženskih očeh, *do 30. 10.*

Galerija Kvartirne hiše Celje: slikarska razstava Red Queen indijske slikarke Sharmile Mohandes, *do 10. 11.*

Muzej novejše zgodovine Celje: razstava nagradencev jubilejnega 20. mednarodnega razpisa revije Likovni svet avtorjev do 20 let na temo Etno oblačila in plesi mojega naroda, *do 29. 11.*

Likovni salon Celje: samostojna razstava Borisa Oblišarja, *do 15. 11.*

Pokrajinski muzej Celje: razstava Vse stvari štejejo (v majhnih količinah) ... *do 31. 12.*

Avla doma sv. Jožefa Celje: slikarska razstava Življenja ne moremo zaobjeti Davida Holzingerja iz Avstrije, *do preklica*

Srednja zdravstvena šola Celje: razstava ob 60-letnici Srednje zdravstvene šole Celje, *do 30. 10.*

Galerija Volk Celje: prodajna razstava likovnih del iz stalne zbirke: olja na platno različnih avtorjev, *do 31. 10.*

Galerija Železarskega muzeja Teharje: fotografska razstava Portreti Biserke Sijarič, <i>do 10. 11.</i>
Galerija Kulturnega centra Laško: fotografska razstava Hermana Čatra, <i>do 4. 12.</i>
Grad Podsreda, galerijski prostori: razstava steklenih mojstrovin Razkošje v steklu – Design studio Gry, <i>do 31. 12.</i>
Dom kulture Slovenske Konjice: umetniška razstava slik, fotografij in kipov avtorjev, ki ustvarjajo na območju Hranic z naslovom Hraniceana 2015, <i>do 26. 10.</i>

Stalne razstave

Pokrajinski muzej Celje – Stara grofija: Etnološka zbirka, Kulturno- in umetnostnozgodovinska razstava, Od gotike do historicizma po korakih (prilagojeno za osebe z motnjami vida), Lapidarij, Alma M. Karlin: Poti

Pokrajinski muzej Celje – Knežji dvorec Celeia – mesto pod mestom, Grofje Celjski

Pokrajinski muzej Celje, Planina pri Sevnici: Etnološka zbirka Šmid

Zgornji trg Šentjur: Rifnik in njegovi zakladi, Pesem južne železnice

Ipavčeva hiša Šentjur: Ipavca – življenje in delo Gustava in Benjamina Ipavca

Pri železniški postaji Šentjur: Muzej Južne železnice

Planina pri Sevnici: Kozjansko žari

Ponikva, Uniše: Slomškova rojstna hiša

Cerkev sv. Leopolda Loka pri Žusmu: Glažute na območju Žusma

Muzej Laško: Laško – potovanje skozi čas; Geologija okolice Laškega; Pivovarstvo in zdraviliški turizem

Muzej novejše zgodovine Celje: Živeti v Celju, Zobozdravstvena zbirka

Otroški muzej Hermanov brlog: Brlog igrač

Fotografski atelje Josipa Pelikana: stalna postavitev

Dvorec Strmol: Kuharica (Pokrajinski muzej Celje); Hetiške tkanine in vezenine (Pokrajinski muzej M. Sobota); Mednarodna zbirka likovne umetnosti

NEDELJA, 1. 11. ob 19.00 Cedevita

SREDA, 4. 11. ob 19.00 Hibernia

DVORANA GOLOVEC CELJE

SKUPAJ SMO ODLIČNA EKIPA

Podjetje NT&RC, d.o.o. opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost
Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje, telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.
Direktorica: Anica Šrot Aužner
Naročnine: Vera Gmajner. Telefon: (03) 4225 171. Sprejem naročnin po e-pošti: vera.gmajner@nt-rc.si
Mesečna naročnina je 9,50 EUR. Za tujino je letna naročnina 228 EUR. Številka transakcijskega računa: 060000 0026781320. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Tisk: Delo, d.d., Tiskarsko središče, Dunajska 5, direktor: Bogdan Romih. Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 9,5% davek na dodano vrednost.
NOVI TEDNIK
Odgovorna urednica: mag. Marjetka Raušl Lesjak
Namestnica odg. ur.: Tatjana Cvirn
Oblikovanje: Minja Bajagič
Računalniški prelom: Igor Šarlah, Andreja Balja
Fotografija: Sherpa, Grupa
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si
E-mail tehničnega uredništva: tehnika.tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE
Odgovorna urednica: Bojana Avguštinčič
Namestnica odg. ur.: Tina Strmčnik
E-mail: radio@nt-rc.si.
E-mail v studiu: info@radiocelje.com
UREDNIŠTVO
Robert Gorjanc, Janja Intihar, Brane Jeranko, Lea Komerički, Saška T. Ocvirk, Špela Ožir, Ivana Stamejčič, Simona Šolnitič, Dean Šuster
Tajnica uredništva: Tea Podpečan
Lektorica: Tanja Drolec

AGENCIJA
Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.
Marketing: Marjan Brečko, Simona Brglez, Vojko Grabar, Eva Javoršek, Vesna Lejič Mlakar, Kristina Suhel
Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03) 54 41 032, (03) 54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si

Medijska pokroviteljica: NOVI TEDNIK in RADIO CELJE

Osebnostna poštna znamka in priložnostni žig letošnje prireditve

Dan za zbiratelje

V dvorani Centra Nova v Velenju so v soboto gostili 6. srečanje Numifil. Numizmatično, filatelistično in kartofilsko srečanje pripravlja Festival Velenje in je del njegove sejemске ponudbe. Letos se je odzvalo 18 razstavljalcev oziroma prodajalcev, ki so izmenjevali oziroma prodajali znamke, kovance in bankovce, zbirateljsko opremo, kot so albumi in ostali pripomočki.

Kot pojasnjuje organizator kulturnih programov v Festivalu Velenje Matjaž Šalej, ob prireditvi vsako leto izdajo tudi osebno poštno znamko in priložnostni poštni žig. »Kar nekaj Velenjčanov srečanje Numifil obišče tudi zaradi tega, da lahko prijateljem pošljejo pismo s tem žigom, ki je bil letos seveda veljaven le 24. oktobra.« Sicer pa je začetek jeseni v

Numifil v Velenju je prijeten zbirateljsko-prodajni dogodek. Vstop je za obiskovalce brezplačen in na srečanju se jih kar precej odloči za nakup osebne znamke, ki si jo nato žigosajo z veljavnim priložnostnim poštним žigom. Precej je tudi takšnih, ki kupujejo kovance ali star denar, pobrskaajo za starimi razglednicami ali zgolj poklepetajo in izmenjajo novosti s tega področja.

Velenju v veliki meri tudi v znamenju filatelije. Tako je bila vse od Pikinega festivala, ko so tudi izdali osebno poštno znamko prireditve, v prostorih pošte na ogled priložnostna razstava, ki so jo v Festivalu Velenje pripravili v sodelovanju s

Pošto Slovenije in Koroškim filatelističnim društvom. Na razstavi so bile med drugim na ogled tudi preostale velenjske osebne znamke, ki so jih izdali od leta 2007. Že v preteklih letih so namreč Velenjčani na znamkah, ki so izšle ob

srečanju Numifil, predstavljali pomembne zgodovinske in arhitekturne stavbe v mestu, kot so Dom kulture Velenje, Velenjski grad, Šaleški grad, Vila Herberstein in Vila Bianca. Letos so tej zbirki dodali še osebno znamko z motivom preno-

vljene Galerije Velenje ob njeni 40-letnici. Kot pravi Šalej, se je Galerija Velenje ob svojem jubileju »kar sama ponujala, da jo ume-stijo tudi na poštno znamko« zaradi letošnje celovite obnove stavbe.

IS, foto: MŠ

FOTO TEDNA

Hotel Transilvanija

Foto: SHERPA

Didaktične srede na celjski tržnici

str. 33

Foto: GrupA

Tvegano reševanje iz globine 300 metrov str. 30

Mihajlo Lišanin, tekač na dolge proge str. 31

Nevenka in Neli – idealen reševalni par str. 43

Spoštovanje človeka je temeljni kamen vsake družbe in vsakega odnosa

Misijonar Pedro Opeka – Človek z veliko začetnico nagovarja ves svet in dela čudeže tam, kjer jih nihče ne pričakuje

Ko s sobratom lazaristom Jožetom Platinškom stopita v uredništvo, je več kot jasno, da sta sredi še enega do zadnje minute zapolnjenega dneva. Ob večni tekmi s časom Opeka skomigne z rameni in navrže, da je res precej divje, a da to ni nič novega. Za trenutek ne more skriti utrujenosti, ki se je nabrala v zadnjih dneh, a vendar mu s prvim stavkom oči zažarijo. Ko spregovori, je človeku takoj jasno, da posluša enega najbolj karizmatičnih ljudi, kar jih lahko v življenju sreča.

Za domovino šteje vsako deželo po svoje – Argentino, Slovenijo in Madagaskar. In čeprav ga v vsaki od njih še najbolj poznajo kot Pedra Opeko, mu tudi ime Peter zveni čisto domače. »Doma sta mi oče in mati pravila Peter, medtem ko smo se med brati in sestrami že klicali po špansko. V Sloveniji mi Peter zveni povsem naravno. Moj oče je Slovenec, moja mama je Slovenka in brez dvoma sem tudi jaz Slovenec. A rojen sem v Argentini. To je moja zgodovina.«

Kako doživljate vsakokratni obisk v Sloveniji, glede na to, da pri tem ni veliko počitniškega? Danes ste že bili v Mariboru, takoj po najinem pogovoru boste šli naprej v Novo mesto, vsak dan nagovarjate ljudi osebno, na koncertih, srečanjih, nenazadnje tudi v medijih ...

Če je takšno zanimanje, je zato, ker to, kar delamo, ljudem nekaj pomeni. Ker se to, kar delamo za otroke, za najbolj uboge, ljudi dotakne. In to vseh ljudi, ne samo vernih. Kdor spoštuje sočloveka, ceni svobodo in dostojanstvo. Milijoni ljudi so to izgubili. Za vse te ljudi, ki so postali odpadki človeštva na smetišču, se borimo že 40 let. Ne štiri mesece ali štiri leta. 40 let! Če ljudem to nekaj pomeni, z veseljem pričujem, stiskam roke ljudem, z veseljem se nasmejem tistim, ki me srečujejo na cesti. Čutim, da so sprejeli mojo vrednoto, moje sporočilo, da smo vsi bratje.

Velikokrat slišimo, da imamo svojih revežev dovolj, in se za tretji svet posledično ne zmenimo zares. Ko gre za vas, pa je koncert na primer v trenutku razprodan.

Zato, ker imajo ljudje srce. Vsak si želi priznanje, vsak si globoko v sebi želi boljši svet, kjer se ljudje spoštujejo, so veseli in srečni. Mi vse to ne samo predstavljamo, ampak tako tudi živimo. Tudi na Madagaskarju naše delo prevzema ljudi, tudi voditelje, politike. Sprašujejo se, kako ta bel človek to dela, kako to zmore. Tolikokrat so ga ogoljufali, ga okradli, a še kar vztraja. Od kod jemlje moč? To je uganka tudi zanje. Moč kot kristjan in duhovnik, a v prvi vrsti kot človek črpam iz tega, da živim za sočloveka. Srečen sem, ko naredim nekaj dobrega za drugega. In sem vesel, ko kdo drug stori kaj dobrega zame. Ljubezen in spoštovanje gresta vedno v obe smeri. Ljudje potrebujejo spodbudo. To imajo že v srcu, vendar tega ne pokažejo. Ob mojem obisku pa je za to priložnost. In zato pridejo.

Vsakič, ko pridete, se ukvarjamo s katero od velikih afer. Od lukenj v bankah, finančnega propada katere od škofij ... Kako te naše »nacionalne katastrofe« gledate od daleč?

S tem nisem zelo podrobno seznanjen. Težave so povsod. Kjer so ljudje, so težave, kjer je denar, so težave, kjer ga ni, so še večje. Sam sem navezan predvsem na Slovenijo in Slovence. Vedno sem jih imel za dobre ljudi in zame so resnično dobri. V dobrem jih želim podpreti. Kar je slabega, pa upam, da boste

razrešili. Tudi tu so sposobni in veliki ljudje, ki to lahko naredijo. Iz vsega srca si želim, da bi Slovenci končno našli spravo. Na Madagaskarju živi samo v glavnem mestu dva milijona ljudi. Za eno samo mesto vas je. Zakaj bi se prepirali? Življenje je lahko za vse lažje. Sicer pa o prepiranju samo slišim. Če bi ga doživel, bi stopil vmes in posredoval – zakaj bi se vendar prepirali, če je mogoče živeti drugače?

Kot ste večkrat povedali, se je vaša življenjska zgodba začela z veliko božje previdnosti. Mnogim, ki so bili kot vaš oče na Teharjah, ni uspelo. Tako ste se vi leta 1948 rodili v Buenos Airesu. Ste kdaj čutili težo begunstva, ste se čutili izključenega?

V Argentini ne. Vedno se bom zahvaljeval tej deželi,

»Med vas prinašam veselje. Dali so mi ga reveži, tisti, ki nimajo nič. Tisti, ki stradajo. Tudi jaz sem bil na tleh, ko sem začel delati na smetišču.

Pa so mi pomagali reveži.

Tudi oni so pomagali meni. Zato prinašam veselje do življenja, do medsebojne povezanosti in preprostosti.«

»Da se po 42 letih življenja na Madagaskarju, po vsem, kar sem tam doživel gorja, smrti in trpljenja, danes še lahko smejem, je dar – karizma, ki mi jo je dal Bog. Deliti jo hočem z vsemi brati in sestrami. To je bilo moje vodilo, ko sem postal misijonar. Vsak človek je moj brat in moja sestra. Vsak.«

Peter (Pedro) Opeka

se je rodil 29. junija 1948 v San Martinu v Buenos Airesu v Argentini. Njegov oče je bil iz Topola v bližini Begunj pri Cerknici, njegova mati pa iz Male Slevce pri Velikih Laščah. Oče se je po vojni, v času množičnih pobojev, leta 1945 čudežno rešil iz Brnice pri Hrastrniku. Zaradi revolucionarnega nasilja je v Avstrijo zbežala tudi mama Marija in tam spoznala bodočega moža Lojzeta. Leta 1947 sta se z več tisoč slovenskimi političnimi begunci preselila v Argentino, kjer se jima je kot drugi od osmih otrok rodil sin Peter. Po študiju bogoslovja na ljubljanski teološki fakulteti in katoliški univerzi v Parizu je bil leta 1975 posvečen za duhovnika. Od tega leta deluje na Madagaskarju. V Atananarivu s smetiščarji in z brezdomci gradi mesto Akamasoa – Dobri prijatelj. Opeka je prejemnik številnih najvišjih priznanj, v Franciji viteza legije časti, Evropska akademija znanosti in umetnosti mu je podelila nagrado za toleranco, Slovenija zlati red za zasluge. Leta 2012 so ga prvič predlagali za Nobelovo nagrado za mir.

ker je z odprtimi rokami sprejela naše starše, Slovence in mnoge druge narode. Oni so temni, jaz pa sem svetlolas z modrimi očmi. Rekli so mi, da sem Poljak. Ampak to ni nič hudega. (smeh) Imeli smo srečo, da v družbi ni bilo rasistične naravnosti. Argentinci so veseli in odprti narod. V glavnem bi samo praznovali. Jaz pa sem bil rojen v slovenski družini, kjer so rekli: »Lepo, da je praznik, ampak je treba tudi delati.« Tako sem zrasel v dveh svetovih. V enem so bili delo, molitev, resnost, poštenje in odgovornost ter na drugi strani veselje, prazniki, igra in nogomet. Vzel sem, kar je dobrega na obeh straneh.

Pred dnevi ste s svojo družinsko izkušnjo nagovorili Slovence, naj v beguncih vidijo predvsem ljudi, ki so pred vsem drugim vredni človeškega dostojanstva. V zadnjih dneh, ko se stvari zaostrojujejo, je to pripravljenih slišati vedno manj ljudi. Ko gre za enega človeka v stiski na našem pragu, je stvar jasna. A ko jih pride na desetisoče na prag vseh nas, lahko stvari uidejo iz rok.

Brez dvoma. To je izjemno težak problem. Tu gre za naval beguncev, ki presega zmoglosti Slovenije. Srbija pravi, da ne more več pomagati, enako Hrvaška, Slovenija tudi. A Evropa je velika, vendar žal ni enotna. Ta problem sem spremljal še na Madagaskarju. Eno so Sirijci, ki bežijo pred bombami, ker želijo rešiti svoje življenje in življenje svojih otrok. A so med njimi tudi emigranti, ki so na poti za boljšim življenjem. Veliko jih prihaja iz Afrike. Za te ljudi se sprašujem, zakaj je Evropa tako počasna s svojo pomočjo. Ko sem sam zaprosil EU za projekt, bi ga lahko začel izvajati čez tri leta. Čez tri leta so lahko vsi ti ljudje že mrtvi! Temu sem se uprl. Šel sem med ljudi, razumeli so me in me podprli. V 25 letih smo rešili več kot 500 tisoč ljudi.

»Če bi bili bolj preprosti, bolj ponižni, bi se z ljudmi hitreje povezali. Včasih gledam ljudi, ki hodijo po cesti, z mrkim in zaskrbljenim obrazom zrejo v tla ali daljavo. Človeka ob sebi sploh ne vidijo. Tako hodimo skupaj, a se ne vidimo in ne slišimo. Jaz pa ponavljam, da smo vsi, prav vsi bratje med seboj.«

»Ne prenesem pogleda na lačne otroke. Vsak otrok ima pravico, da je. Zato grem po svetu. Do konca sveta grem za lačne otroke in njihove matere, ki trdo delajo. V naših kamnolomih na glavah znosijo na tone in tone granita. Ko grem mimo, me pozdravljajo s širokim nasmehom. Ko sem potr, se ob njih vprašam, kakšno pravico imam, da se pritožujem, ko pa je ta mati, ki toliko pretrpi za svoje otroke, dela za en evro na dan, tako srečna. In za te matere grem po celem svetu iskat pravičnost. Ne prosjačim. Iščem pravičnost za tiste, ki delajo.«

Minulo nedeljo je v cerkvi svetega Jožefa v Celju s svojimi besedami navdušil številne, tudi mlajše obiskovalce. (Foto: Lea Lokovšek)

Toliko jih je šlo skozi naš sprejemni center. Mi smo majhna organizacija. Država zmora veliko več. Če mi lahko, zakaj oni ne morejo? Evropa mora hitreje pomagati, da se problemi rešijo pri izvoru. Jaz sem težave reševal tam, kje so revni živeli. Na smetišču. Nisem jih peljal v drugo državo. Na smetišču smo delali šole, bolnice, igrišča, tam smo naredili mesto, nad katerim se danes vsi čudijo. Potem pa slišim, da se bodo evropski ministri nujno sestali čez dva tedna. Čez 14 dni?! Medtem je na mejah že na tisoče ljudi. Ne razumem, zakaj takšna počasnost, ko so ljudje na mrazu, ko

bi. Pomembna je zmernost. Mediji pri vsem skupaj ne igrajo dobre vloge. Nekateri prišleki namreč izrabljajo izpostavljenost. Za strpnost in sožitje ni dobro, da jih poslušamo, kako ne želijo živeti tu, ker ni dovolj lepo ali dovolj bogato. Če si rešujete življenje, ne gledate na bogastvo. Gledate na to, če ste bili sprejeti kot človek, in samo tako se lahko dobro počutite. Tu so še velesile, ki se igrajo z ljudmi. Kdo je sprožil vse te vojne na Bližnjem vzhodu? Prav je, da ljudje zbežijo pred vojno. Ampak pravi krivci za to si umivajo roke.

Mnogi se bojijo, da Evropa prihodnosti ne bo več krščanska, ampak muslimanska. Spet drugi pravijo, da ne sme biti ne eno ne drugo, ker je sekularna. Kakšna bo Evropa prihodnosti po vašem mnenju?

Evropa naj bo od Evropejcev. Vera je nekaj, kar prihaja iz svobode. Brez dvoma, če je Evropa že dva tisoč let krščanska, ne moremo reči, da to ni pomembno. To je zgodovina. To bo težko pozabiti, ker so vrednote, na katerih sloni, krščanske. Evangelij spoštuje človeka, svobodo in dostojanstvo. Krščanska vera je z evangelijem doprinesla k pravičnosti. Evangelij pravi, da ne smemo kopičiti bogastva. Komu boš dal, kar si nabral? Danes te lahko pokliče in boš umrl. Ne živimo, da bi bili bogati. Živimo, da bi bili veseli in srečni – z drugimi! Ker ne moreš biti srečen sam. Tudi če imaš veliko denarja in zlata, gradov in vil, sam ne moreš biti srečen. Srečen si samo s sočlovekom, ki ti je enak. Ko skupaj gradimo boljši svet, smo srečni. Mi smo to naredili na smetišču, zato to lahko govorim. Tam, kjer so vladali anarhija, nasilje, nevoščljivost, je danes skupnost. Ljudje se pozdravljajo, otroci rajajo, turisti so prevzeti. Je mogoče, vam rečem.

Letos ste bili znova predlagani za Nobelovo nagrado. Bi bilo vaše delo občutno lažje, če bi jo končno dobili?

To je v prvi vrsti politična nagrada in močnejše države v ta prestiž vložijo ogromna sredstva. Jaz pa delam v ekonomsko nepo-

membni državi – na Madagaskarju – in izhajam iz majhne države – Slovenije. Ampak enkrat bi jo kljub temu lahko dobili, zakaj pa ne. Naše sporočilo je boj proti revščini, izključenosti in krivicam. In če v tem zmagáš, dosežeš mir. Ne z besedami, z delom. A ne nekaj let, celo življenje. Če bi jo dobili, bi jo v imenu vseh misijonarjev in misijonark, ki so boljši prihodnosti Afrike posvetili svoje življenje. Hkrati pa ne delamo za nobeno priznanje. Nobelovo nagrado mi vedno znova dajo ljudje. Dobil sem jo tudi v hali Tivoli, na vsakem srečanju v teh dneh, kamor grem, mi jo dajo vedno znova.

Na Madagaskar ste stopili že kot bogoslovec in takoj ugotovili, da je vaše mesto tam.

Res je. Ampak moje – ali bolje naše – mesto je ob vsakem revežu, kjerkoli že je. Če imamo srce, moramo nekaj storiti zanje. Slovenci to razumejo. In se jim za to zahvaljujem iz vsega srca. Ko so mi pred petimi leti v evropski skupnosti rekli, da nimajo več denarja za otroke na smetišču, sem poklical v Slovenijo. Danes sedem tisoč otrok je riž, ki ga daruje Slovenija. To z velikim ponosom povem povsod po svetu, predvsem bolj bogatim državam. Ko ljudje vedo, da denar resnično pride do ljudi v stiski, da se ne bo izgubil v administraciji ali kje na poti, z veseljem pomagajo.

Ko danes gledamo naselje Akamasoo, je to cvetoče mesto – zgodba o uspehu, kamor vsak rad prida svoj kamenček. Težko pa si vas predstavljamo pred 40 leti, ko ste prvič stopili na smetišče. Ko so bili tamkajšnji prebivalci bližje živalim kot ljudem. Kako ste zmogli moč za prvi korak pred tako nepopisno težko nalogo?

To je v človeku. To nosim v sebi že leta. Zato sem hotel biti duhovnik misijonar. Ko sem videl tisti pekel na smetišču, sem ostal brez besed. Ko sem videl na tisoče otrok, ki so se med seboj in z živalmi topli za vsak grizljaj, nisem mogel verjeti svojim očem. A se to danes sploh lahko dogaja?! Rekel sem si, da nimam nobene pravice govoriti, pomembna so samo dejanja, akcija, pomagati je treba takoj. Tisti večer nisem mogel spati. Mislim sem na te otroke. Vstal sem, pokleknil ob posteljo, dvignil roke in rekel: »Gospod, pomagaj mi, da bomo nekaj naredili za te otroke, pomagaj, da jih bomo rešili.« Nisem bil znan, nisem imel nobenega denarja, nobenih sredstev. Imel sem samo vero, prepričanje, da Bog nikdar ne zapusti najbolj revnih in ubogih. In samo Bog ve, kaj smo prestali v vseh teh letih. Danes je vse za menoj. Bil sem potr, na tleh, razočaran, bil sem jezen, jokal sem, ampak nikdar nisem bil izgubljen in premagan. To je moč v človeku, ki je ne znam razložiti. Dana mi je bila od zgoraj, jaz rečem od Boga. To je božja ljubezen, ki jo vsakdo nosi v sebi. Tudi jaz se čudim, ko gledam to mesto od daleč. Kdo je to zgradil, se vprašam. Jaz ne. To je zgradil Bog z darovi dobrih ljudi s celega sveta in iz Slovenije.

SAŠKA T. OCVIRK, foto: GrupA

Namig

Intervjuju s Pedrom Opeko prisluhnite to nedeljo, 1. novembra dopoldne na Radiu Celje v oddaji Znanci pred mikrofonom. Na fotografiji s Saško T. Ocvirk.

Z leve: Brane Žiger, Franc Sever Franta in Iztok Podbregar

Transfer idej z gospodarji neba

Brane Žiger, Franc Sever Franta in dr. Iztok Podbregar o dragocenih izkušnjah in prenašanju znanja ter doživetij na mlajše generacije

»Ni velikih in majhnih vlog, so le veliki in majhni igralci,« je prepričan vojaški pilot in operni pevec Brane Žiger. Na Transferju idej, letošnjem mednarodnem simpoziju Civilna družba in šolski sistem, ki ga v Srednji šoli za storitvene dejavnosti in logistiko vsako leto pripravljajo Aktivni šolniki, šolsko športno društvo 4. julij in Šolski center Celje, je s prijateljskima Francem Severjem Franto in dr. Iztokom Podbregarjem obujal spomine na čase, ki so jih »visokoleteči Slovenci oziroma gospodarji neba«, kot jih je poimenovala moderatorka pogovora Jožica Škorja, preživeli visoko na nebu. Na pragu 90. let je vmes z veseljem zapel dve operni ariji. »Bi še kakšno, ni problem, če bi mi le dali malo več časa.«

In prav časovna stiska je bila edino, zaradi česar se je polna predavalnica šolnikov na deževno popoldne malce pritoževala. Kajti pripoved treh sogovornikov bi lahko poslušali ure in ure, a še ne bi bilo dovolj. Duhovite in iskrive domislice je v pogovor vpletal partizanski komandant Franta, ki je pri 22 letih na Menini planini leta 1945 iz okupatorjevega obroča rešil več kot 500 sobork in soborcev, spoštljivo mu je pritrjeval najmlajši, Celjan Iztok Podbregar, letnik 1962, ki je ob osamosvojitvi Slovenije na noge postavljala slovensko letalstvo in bil tudi načelnik Generalštaba Slovenske vojske. Manjkala je le pripoved četrtega vojaškega

pilota Albina Pibernika, ki se je – najmlajši med starejšimi tremi – zaradi težav z zdravjem opravičil. V krogu res velikih ljudi je manjkal najmlajši udeleženec Igmanškega marša, v katerem je kot 11-letni fantič januarja 1942 izgubil mamo, očeta le nekaj mesecev kasneje, nato pa kot otrok vojne, ki ga je pod okrilje vzel celo maršal Tito, po opravljenem šolanju najprej pilotiral vojaška letala in kariero zaključil na civilnem.

»Piloti smo imeli vsake pol leta zelo natančne zdravniške preglede, najbolj so nas »gnjavili« psihiatri, našim potnikom pa je bilo to prihranjeno,« se je pošalil Brane Žiger, ki je vse do leta 1985 enkrat letno hodil tudi v Ameriko na testiranje v simulatorju.

Pilot na opernem odru

Mariborčan Brane Žiger je s staršema odšel v partizane in bil proti koncu vojne izbran v skupino mladeničev, ki so odšli na šolanje v Rusijo. Približno pol leta je trajala pot do Krasnodarja, kjer se je izšolal za vojaškega pilota. »Tega šolanja ne bom nikoli pozabil, kolikokrat smo šli v gledališče, koliko poezije in leposlovja smo prebrali ... in se o tem potem pogovarjali. Toliko tako izobraženih in široko razgledanih ljudi, naklonjenih umetnosti, nikoli več ni-

sem srečal na enem kupu,« je povedal in dodal, da je bilo tudi strokovno šolanje za pilota zelo natančno. Tako pridobljene izkušnje so mu pomagale, ko je po vrnitvi v domovino opravljal odgovorno delo vojaškega pilota in inštruktorja letalstva in še zlasti, ko je letel kot športni in akrobatski pilot. Nenazadnje tudi, ko je z letalom prevažal hrvaško vlado in številne druge jugoslovanske politike. »Na to službo res nisem računal,«

je dejal – in kmalu smo izvedeli, zakaj ne. Leta 1953 se je namreč poslovil od jugoslovanske armade in se vrnil v Ljubljano, saj je prevladala njegova druga ljubezen. Izšolal se je za opernega pevca in se partiji na oblasti prvič zameril, ko je odklonil dogovorjeno avdicijo v ljubljanskem opernem ansamblu. Na isti dan je uspel na avdiciji za člana reškega opernega ansambla in že tri tedne kasneje prepeval Janke v Prodani nevesti, nato je odpel še veliko majhnih in velikih vlog, vmes pa seveda ves čas tudi letel. Par-

tiji se drugič ni več zameril, temveč je ob zapletih na Hrvaškem iz zveze komunistov preprosto izstopil. A zamere gor ali dol, tudi te so bile pozabljene, ko je šlo za znanje in izkušnje, čeprav Žiger partijske izkaznice ni želel več sprejeti nazaj.

Komandant, obrtnik, direktor, pisatelj ...

Komaj 22-letni Franc Sever Franta je kot major JLA ob koncu vojne sodeloval v pogajanjih pri predaji 120 tisoč ustašev v Šentjanžu v Mislinjski dolini, zatem je prav tako kot Žiger odšel v Sovjetsko zvezo na šolanje. »Le da sem letel z letalom, Brane je pa večino poti pešal,« je poskrbel za smeh in že v naslednjem trenutku resno hvalil ruski šolski sistem, ki je vojaški kader šolal tako, da je mladeničem dal izjemno široko razgledanost. »Toliko zgodovine, umetnosti ... ni bilo nikjer več,« je še danes zadovoljen Franta, ki je zatem v Jugoslaviji končal še letalsko akademijo in – ko se je poslovil od vojske – še ekonomsko fakulteto. Kljub temu da je bil nosilec partizanske spomenice številka 425, je imel s takratnim sistemom kar nekaj težav. Bil je načelnik lovske divizije na letališču Batajnica in kasneje komandant te zrakoplovne baze, a je bil hkrati tudi v skupini, ki so jo določili za »informativno birojevce«, čeprav mu nikoli niso ničesar dokazali.

Za izstop iz armade se je na zagrebškem Plesu odločil zaradi značilne slovenske

»fovšije«. Franta si je namreč močno želel takrat izjemno priljubljenega, a nedosegljivega »hrošča« in s pomočjo sorodstva je ta avtomobil tudi dobil. V Ameriki je imel namreč nekaj tet, ekonomskih migrantk po prvi svetovni vojni, ki so z družino ohranile tesne stike in v Grosuplje Frantovemu očetu in soimenjaku pošiljale denar. A to, da je moral okolici in predpostavljenim z njihovim pismom dokazovati, da je avto darilo, je bilo za Franto preveč. Po demobilizaciji se je odločil za študij, a ker je bilo treba preživeti

nadzvočne hitrosti. Če sta Žiger in Franta postavljala temelje letalskega šolanja, je bila Podbregarjeva karijera klasičnega pilota in inštruktorja na lovskih letalih prekinjena. Ob osamosvojitvi Slovenije je namreč postal čez noč šef slovenskega letalstva »z dolgim seznamom pilotov, a brez letala«. »Takrat je bil do razvoja letalstva nek odpor, saj teritorialna obramba ni imela letal in v spominu so nam letala ostala kot napadalci Slovenije,« je povedal in dodal, da je bilo treba orati ledino. Začeli so razvijati helikop-

»Ves čas partizanstva nisem izgubil toliko borcev, kot je bilo žrtev v letalski nesreči nad Korziko. To me je močno prizadelo, preprosto nisem mogel preboleti,« se ob spominih Francu Severju Franti še zdaj zatrese glas.

družino, je najprej izdeloval kovinske objemke in zatem je v kletnih prostorih bloka v Zagrebu gojil šampinjone. »V času enega od športnih prvenstev sem jih v Ljubljano prodajal za med, po 25 kilogramov dnevno,« je opisoval, kako je želel tudi po selitvi v Ljubljano gojiti šampinjone. A se je obrnilo drugače. Kot pilota so ga zvabili, da je »vsaj za številko« kandidiral za direktorja Adrie – a bil je izbran. In na aerodromu vztrajal kljub temu, da politika razvoju letalstva v Sloveniji ni bila naklonjena in je družbo spustila v stečaj ter jo pripojila beograjskemu Inexu. Ob letalski katastrofi nad Korziko je odstopil, se upokojil in le malo kasneje ga je v posteljo položil še infarkt. Po upokojitvi je ostal dejaven na različnih področjih, čas si je vzel tudi za pisanje. In po Pasti na Menini ter Trenutkih odločitev je zdaj tik pred izidom njegova tretja knjiga Lovišče ali letališče, ki govori o tem, kako se je Slovenija odločila, da na Brniku ne bodo več streljali fazanov, temveč bo država vendarle uredila sodobno letališče.

Šef letalstva brez letal

»To je pilot, ki je najhitreje letel,« je vojaškega pilota dr. Iztoka Podbregarja, danes rednega profesorja v kar nekaj študijskih programih Univerze v Mariboru, predstavil Franta. Podbregar je bil v prvi generaciji, ki se je že šolala na letalih

tersko letalstvo in sistem letalskega šolanja. Prav Slovenci, majhna skupina ljudi, so uspeli uvesti tristopenjski študij letalstva, ki ga zdaj posnemajo tudi Američani.

Podbregar si je želel, da bi bila Slovenija prostor za regionalno šolo letalstva, in ta njegova želja se zdaj počasi uresničuje. »Še zdaj me tepe, da sem v hierarhiji takrat zelo hitro napredoval,« je povedal kasnejši načelnik Generalštaba Slovenske vojske in direktor Sove, ki – kljub mamljivim ponudbi – nikakor ni želel postati pilot civilnega letala. »To je tako, kot bi vozil avtobus,« je opisal razliko v načinu letenja pilot, ki je različna in ne le lovska letala vodil v Ameriki, na Nizozemskem, v Rusiji, Franciji, Izraelu, na letalonosilkah ... Kot pripadnik ene zadnjih generacij, ki se je izšolala na jugoslovanski letalski akademiji, ki je takrat že bolj kot na ruskem temeljila na vzhodnonemškem šolskem sistemu, je opisal še eno veliko razliko. »Ameriški sistem temelji na sistemu za skupinsko preživetje, kar pomeni, da obvlada vsak posameznik v skupini le ozko specializirana opravila, naš oziroma prej ruski sistem pa nas je naučil individualnega preživetja,« je opisoval, kako so se kolegi čudili, od kod nekemu pilotu toliko veščin, ko so ga opazovali pri poletu z F-16 in si je z letalom privoščil nekaj akrobacij.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: Grupa

»Ne poznam boljše knjige za učenje tega, kako načrtovati, voditi, odločati in reševati probleme, kot je Past na Menini. Moji študentje jo preberejo za pripravo seminarskih nalog,« dr. Iztok Podbregar opozarja, da zlasti pri študiju menedžmenta preveč nekritično prenašamo vzorce iz drugih okolij in prezremo domače znanje.

Osnovno pripravo, vključno s sestavo jedilnika, so bodoči gostinci pod mentorstvom Srečka Leška opravili že v torek, v sredo zjutraj so že ob 7. uri hiteli pripravljati prigrizke. Polovica dijakov je potem te ponujala obiskovalcem mestne tržnice, z drugo skupino v šoli pa so imeli vzpostavljeno »vročo telefonsko linijo«, da je pravočasno pripravila tisto, česar je v starem mestnem jedru začelo zmanjkovati.

»Učenci Osnovne šole Lava ob pomoči učiteljev skrbimo za tri vrtove, za cvetličnega, zelenjavnega in zeliščnega. Sama imam najraje zeliščnega in tudi vse, kar smo danes razstavili na stojnici, je izdelano iz naših zelišč.« je mimoidočim hitela razlagati zgovorna četrtošolka Pia Pungaršek Štajner in ob tem še svetovala, naj si le privoščijo vsaj zeliščni čaj.

Mestno tržnico so minulo sredo obiskali tudi učenci III. OŠ Celje, ki so ob stojnicah spoznavali sezonsko sadje in zelenjavo, ob tem pa si skrbno zapisovali prodajne cene. Kot je povedala učiteljica Simona Zupančič, tržnico z učenci večkrat obiščejo, v okviru učnega načrta pa so tokrat še ugotavljali, od kod vse prihajata sadje in zelenjava, ki ju kupujejo Celjani.

Po pričesko na mestno tržnico

Didaktične srede ena od novih popestritev dogajanja – Decembra še Festival penin

Že ob prevzemu celjske mestne tržnice v upravljanje so v javnem podjetju Simbio napovedali, da bodo z različnimi prireditvami in dogodki skušali popestriti utrip tržnega prostora in starega mestnega jedra. Odmeven in dobro sprejet je bil njihov dogovor za sobotna gostovanja Odprte

kuhne, ki se bo spomladi spet vrnila v Celje. Sobotni vrvež bodo med tednom dopolnjevale Didaktične srede. Že ime pove, da so k sodelovanju povabili celjske osnovne in srednje šole, ob njih pa še najmlajše iz vrtcev. Za pokušnjo – in to dobesedno – so prvič poskrbeli minulo sredo.

Po novo pričesko kar na mestno tržnico? Odlična rešitev, ki jo je minulo sredo malo kazilo le to, da so dnevi ob koncu oktobra vendarle že nekoliko preveč hladni.

Prvo Didaktično sredo so s prikazom učnega procesa na malo drugačen način sooblikovali učenci OŠ Lava in dijaki Gimnazije Celje – Center, še bolj konkretni so bili dijaki Srednje šole za storitvene dejavnosti in logistiko Šolskega centra Celje in Srednje šole za gostinstvo in turizem Celje. Bodoči avtoserviserji so na mestno tržnico pripeljali svoj električni avtomobil, ki so ga v šolskih delavnicah predelali dijaki sami, in ob tem mimoidočim še svetovali, kako naj se lotijo manjših popravil na svojih kolesih in jeklenih konjičkih. Morda še bolj zanimiv je bil njihov priložnostni frizerski salom v Savinovi ulici, le streljaj stran so bodoči gostinci meščanom ponujali različne manjše prigrizke, člani Turističnega društva Celje pa so obujali spomine na razburljiva potovanja Alme M. Karlin.

V rokavu še nekaj adutov

Didaktične srede bodo redno dopolnjevale tržnično ponudbo prihodnjo pomlad. Kot pojasnjuje vodja mestne tržnice **Boštjan Jelenko**, so v šolah povabilo k sodelovanju lepo sprejeli in zato upa, da bodo spomladi Didaktične srede čim bolj pogoste. Ne upa si napovedati, da vsak teden, a zagotovo jih bodo pripravljali več kot enkrat mesečno. Nekaj šol bo verjetno na prireditvi sodelovalo večkrat, v Simbiu pa verjamejo, da bi učenci in dijaki iz prav vsake someščanom lahko prikazali veliko zanimivega.

A Didaktične srede ne bodo edini dogodek, ki ga Celjani lahko na tržnici pričakujejo. »Še nekaj adutov imamo v rokavu, najprej lahko povabim na Festival penin, ki ga bomo s priznanimi slovenskimi vinarji pripravili od 21. do 24. decembra,« pravi Jelenko in dodaja, da o dru-

gih prireditvah podrobneje še ne želi govoriti. »Zaenkrat naj še ostanejo skrivnost, in to iz dveh razlogov. Da se ne bi vnaprej preveč širokoustili, če nam katere ne bi uspelo izpeljati, po drugi strani pa tudi konkurenca ne spi.«

IVANA STAMEJČIČ
Foto: GrupA

Kdo bo na naslovnici Praznične Petice?

Bodite s svojo družino na naslovnici praznične priloge Novega tednika! Pošljite nam fotografijo svoje družine do 20. 11. 2015 na tednik@nt-rc.si ali na naslov Novi tednik, Prešernova ulica 19, 3000 Celje, s pripisom »Za Praznično Petico«. Na kratko opišite svojo družino in pripišite še tri besede, s katerimi bi opisali svoje doživljanje božično-novoletnih praznikov. Z izbrano družino bomo v zadnjih dneh novembra organizirali fotografiranje za naslovnico in člane družine tudi nagradili.

Za reševalce je izjemnega pomena načrt jame. Vsaka ekipa, ki rešuje, je zadolžena za določen odsek. Preden se reševalci odpravijo v jamo, mora vodja reševanja v štabu, ki ga postavijo v bližini jame, vsakemu pokazati načrt, iz katerega je jasno razvidno, na katerem odseku bo oskrbel poškodovanca oziroma poskrbel za njegov dvig.

Tik pred vstopom v jamo, kjer se jamar poškoduje, je tako imenovana baza. Tam član jamarske reševalne zveze zapiše ime in priimek vsakega reševalca. Seznam vseh v jami je zelo pomemben.

Tvegano reševanje iz globine 300 metrov

V enega največjih brezen v Sloveniji skupaj z jamarskimi reševalci

V Sloveniji je več kot 11.500 jam. Večina je nezavarovana in padci vanje ali poškodbe jamarjev pri raziskovanju so lahko tragični. Majhen kamen, ki pade z višine 70 metrov na jamarja, ki je sicer opremljen s čelado, je lahko zanj usoden. Z Jamarsko reševalno službo smo bili na vaji v jami Klemenškov pekcl v Logarski dolini. Gre za enega najglobljih brezen v Sloveniji.

Predpostavka vaje je bila huda poškodba jamarja, ki je v globini 300 metrov

v jami padel, ker se mu je odlomil oprimek pri prostem plezanju. Vodja intervencije je bil Marko Zakrajšek, sicer podpredsednik Jamarske zveze Slovenije. Reševanje ponesrečenega je potekalo po natančnih

Najpogostejše poškodbe v jamarskih nesrečah so zlomi rok in nog ter poškodbe glave. Najpogostejši vzrok za poškodbe so zdrsi ali padajoče kamenje.

Izkušeni jamarji vedo, da se v brezno nikoli ne smejo spustiti sami, ampak vedno v skupini treh. Če pride do nesreče, mora namreč en jamar ostati s ponesrečenim in mu nuditi prvo oskrbo, medtem ko drugi odide po pomoč.

in jasno določenih pravilih. V štabu mora vodja posredovanja vsem reševalcem pojasniti potek reševanja, v bazi sledi popis vseh, ki se v jamo spustijo. Po posebni telefonski zvezi preko kabla, ki je dolg več sto me-

trov, poteka komunikacija med enotami reševalcev, ki so na posameznih odsekih jame in prenašajo poškodovance iz globine. V jami morajo biti tudi zdravnik in bolničarji. Tudi ti so vsak trenutek v nevarnosti. Padajoče kamenje in morebiten vdor vode predstavlja veliko grožnjo, zato samo usklajenost vseh privede do končne in uspešne rešitve poškodovanega.

SIMONA ŠOLINIČ,
Foto: Matjaž Milharčič,
Bernard Štiglic,
Mateja Mazgan

Čeprav mora akcija reševanja potekati hitro, da poškodovancu v jami nudijo ustrezno pomoč pravočasno in ga tudi pravočasno dvignejo iz jame, je varnost vseh, ki pomagajo, na prvem mestu. A tudi kolegialnost. Medtem ko se reševalec spušča v jamo, mu pri tem vedno pomaga kolega.

Reševalci morajo ob prihodu ponesrečenca takoj oskrbeti in ga premakniti na varno, kjer postavijo bivač. Ker je v jamah oziroma breznihi temperatura približno 10 stopinj, imajo jamarski reševalci poseben grelec telesa, ki mu rečejo »hobotnica«. Grelec nastavi na trup poškodovanca, njegove dele, lovke, pa na roke in noge. Tako poskrbijo za ogrevanje poškodovanca med prenosom na plano. Oskrbijo ga tudi s posebno termično obleko, ki jo pred prenosom s kraja nesreče na plano položijo na spodnji del nosil, nato pa poškodovanega na zgornjem delu ogrnejo.

Najbolj primeren način dviga poškodovanca iz jame je v vodoravnem položaju. A včasih zaradi širine jame to ni mogoče. Takrat je položaj navpičen in je zadeva nekoliko zahtevnejša tudi za reševalce.

Prehajamo na
zimski delovni čas!

RAZSTAVIŠČE STARA GROFIJA

Pokrajinski
muzej
Celje

RAZSTAVIŠČE KNEŽJI DVOR

NOVEMBER - FEBRUAR

Torek - petek od 10. do 16. ure,
sobota od 9.00 do 13.00.

Ob nedeljah, ponedeljkah in praznikih zaprto.

»Mladih ni treba spodbujati le pri likovnem ustvarjanju. Možnost, da odrasli ovrednotijo njihovo delo in ga nagradijo, jim je treba ponuditi tudi pri športu, glasbi, literarnem ustvarjanju in na drugih področjih. Gre za droben vzgib, za kanček tekmovalnosti, ki lahko sčasoma preide v kakovost,« pravi Mihailo Lišanin.

Tekač na dolge proge

Svetovljan, ki ne prenese slovenskega tarnanja – Arhiv galerije hrani kar v domači kleti

Tudi pri 65 letih je eden od njegovih zaščitnih znakov dolg pramen las, ki dela družbo sicer kratki pričeski. Že po tem lahko sklepaš, da gre za svojstveno, svobodno dušo. Morda je to znak kančka »odštekanosti«, ki ga mora imeti strojnik, da se poslovi od varne službe v Železarni Štore in se poda v podjetniške vode. Hkrati pa ustanovi mednarodni razpis za likovne ustvarjalce, na katerem je v 20 letih sodelovalo 130 tisoč mladih iz 110 držav. Glede na zapisano je Mihailo Lišanin zagotovo tekač na dolge proge. Tudi v dobesednem pomenu, saj je iz srbskega Kraljeva v Slovenijo kot dolgoprogaš pred več kot štirimi desetletji prišel na povabilo Atletskega kluba Kladivar.

»Bilo je naporno, zanimivo, delati z mladimi, gledati njihove duše in okolja, v katerem živijo,« govori Mihailo Lišanin, ki so odraz hova likovna dela, ki so odraz

Lišanin o približno dveh desetletjih, odkar je prvič objavil razpis revije Likovni svet. Do leta 1990 je bil v Železarni Štore zaposlen na področju vzdrževanja in investicijskih projektov, svojemu lastnemu podjetju pa je nadel ime Li-mit Štore, skovanko svojega imena, priimka in trgovske dejavnosti. Osnovnim in srednjim šolam je prodajal likovni material. Sodelovanje z likovnimi pedagogi ga je navdalo z začudenjem nad otroško ustvarjalnostjo in z željo, da bi njihova dela lahko primerjali drugega z drugim. Razpis je bil prvi dve leti namenjen le slovenskim mladim likovnikom, po petih letih se je glas o njem razširil na vse celine našega planeta.

Strogi, a pravični

Kako je Lišaninu uspelo doseči množičen odziv, glede na to, da gre za zaseben razpis, ki sodelujočim ne ponuja bajnih nagrad? Po-budnik meni, da je k temu pripomogel ugled strogega natečaja, kjer o priznanjih za mlade odločajo strokovno usposobljeni ljudje. Od začetka žirijo namreč sestavljajo akademiki in likovni pedagogi, katerih učenci na ostalih mednarodnih razpisih posegajo po priznanjih. Žirija vsako leto opravi težko delo. V prvih letih razpisa je morala na primer oceniti

Likovna dela z vsega sveta še vedno romajo v Celje, kljub temu, da ima Lišanin precej težav z zagotavljanjem prostora, kjer dela žirija, in z zagotavljanjem prostora za arhiv. »Dela bi bila lahko bogastvo knežjega mesta, če bi razpis deloval nemoteno naprej in če bi imeli prostore za galerijo in arhiv. Tako pa žalostno propadajo pri meni v kleti.

tudi več kot deset tisoč del, medtem ko si jih je priznanja prislužilo od 150 do 200.

Likovna vzgoja kot izumrla vrsta

Likovna dela, tako iz tujine kot iz Slovenije, mladi največkrat ustvarijo v sistemu likovnega izobraževanja. Izdelki iz tujine večinoma nastanejo kot plod dela v zasebnih umetniških šolah. V Sloveniji pa pri likovnem pouku v osnovni ali srednji šoli. Ur likovnega pouka je na žalost, kot poudarja Lišanin, vedno manj. Enkrat ali dvakrat po 45 minut na teden je zelo malo časa za to, da bi lahko nastalo nekaj konkretnega, meni sogovornik. Ko se mladi pripravijo in začnejo delati, je že skoraj konec ure, še doda. Ne čudi torej, da je delo iz Slovenije, ki so ga letos ocenili kot najboljšega, nastalo popolnoma v lastni režiji. »Ne vem, kam to pelje, glede na to, da človek vizualno dojema do 90 odstotkov svoje okolice. Kasneje se likovna podlaga odraža v kakovosti življenja človeka. Če imaš neko likovno znanje, na primer druga-

ki spremljajo razstave natečaja v tujini, menijo, da si ogledujejo del razstave iz galerije. Vendar žal ni tako,« je razočaran.

A ker se v vsaki slabi stvari skriva nekaj dobrega, ima promotor mladinske ustvarjalnosti zdaj več prostega časa. Ker nima več obveznosti, povezanih z upravljanjem razstavišča, lahko več pozornosti nameni pripravi razstav iz arhiva in njihovi predstavitvi po svetu. Prihodnje leto bo med drugim razstavljal ali žiriral v Hongkongu, Turčiji, Belorusiji, Bolgariji, Srbiji in na Poljskem. Njegov koledar je tako zaseden, da nova povabila sprejema šele za leto 2017.

Povsod je lepo ...

Kljub temu da je dobršen del življenja obkrožen z ustvarjalnostjo, sam ne poprime za čopič. Rad pa fotografira, še posebej med potovanji po svetu. Doslej je obiskal 71 držav, v 33 je pripravil 230 razstav. Kovček je pogosto pripravil tudi v nekdanji Jugoslaviji, ko je kot atlet, natančneje dolgo-

»Kar nekaj tistih, ki so pred leti dobili priznanja, je danes akademskih slikarjev ali profesorjev, ki na razpis zdaj pošiljajo dela svojih učencev, in krog je sklenjen. Zapis o tem, da so bili v svoji mladosti nagrajeni v Celju, v Sloveniji, med drugim zabeležijo tudi v katalogih svojih razstav.«

če opremiš svoje stanovanje, kot če ti znanje na tem področju šepa,« pravi Lišanin.

Spomini na galerijo

Njegovo ime povezujemo tudi s prvo stalno galerijo za likovna dela mladih v Sloveniji, ki jo je pred 15 leti ob pomoči Mestne občine Celje odprl na celjskem Starem gradu, nato jo je preselil v staro mestno jedro. Po 12 letih delovanja je Lišanin razstavno dejavnost zaprl, kar še danes pove z grenkim priokusom. Kot pravi, je v galeriji, ne da bi zato prejemal plačilo, delal od osem do deset ur dnevno, pokrival stroške prehrane in svojega prevoza na delo. Mestna občina je dala v brezplačen najem prostor in zagotavljala razsvetljavo in ogrevanje. Ko je zahtevala plačilo, so se njune poti razšle, saj kot pravi Lišanin, galerijska dejavnost ni prinašala dobička. »Celje je s tem izgubilo prostor, ki je mesto predstavljalo v svetu. Še danes novinarji,

progaš, sodeloval na številnih tekmovanjih. Letos je na svoji domačiji v Srbiji pripravil srečanje tako imenovane zlate atletske generacije Kraljeva. Gostil je namreč prijatelje iz mladih dni, ki so bili med letoma 1968 in 1976 balkanski prvaki in člani jugoslovanske reprezentance.

... a doma je najlepše

Po smrti očeta se še pogosteje vrača v rojstni kraj in skrbi za posest ter hišo, staro več kot tri stoletja. Lišanin tam ureja kulturni center, kjer gosti prijatelje in somišljenike. Kot svetovljan, ki je prepotoval dobršen košček sveta, se jezi na Slovence. Zakaj? Ker kljub temu da nam gre po njegovih opazanjih precej dobro, preveč tarnamo. Ko se v deželico pod Alpami vrača s svojih potovanj po Afriki ali Aziji, se ob prihodu domov počuti kot papež – na letališču bi namreč najraje poljubil tla.

TINA STRMČNIK
Foto: SHERPA

VEČER V MUZEJSKI KAVARNICI

Vabimo vas
v sredo, 4. novembra 2015, ob 18. uri
na predstavitev knjige
Berta Savodnika
Moja vojna proti Nemcem.

O odraščanju v Celju med drugo svetovno vojno in nemško okupacijo se bo z avtorjem spominskega zapisa pogovarjal dr. Tonček Kregar.

Prijazno vabljeni!

museum of recent history | celje

mnzc
muzej novejšezgodovine | celje

Težav s pomlajevanjem nimajo. Skupina Družina Gregorc danes povezuje že tri generacije ljubiteljev ljudske pesmi.

Ko nas prevzame ljudska pesem

Od Gregorčeve pevske skupine petih bratov do njenih treh generacij – Najstarejši član skupine, 83-letni Jože, prepeva v kar štirih zborih

V nekaterih družinah se grdo prepirajo, v drugih veselo prepevajo. Frankolovska pojoča Družina Gregorc je v soboto slovesno praznovala že 25-letnico svojega organiziranega prepevanja. Začela je skupina petih pojočih Bratov Gregorc, danes prepevajo v skupini že dva od njihovih sinov ter vnuk. Letos sta na vaje začela prihajati še dva druga vnuka, srednješolec in osnovnošolec. Prepevajo večinoma ljudske pesmi.

»Pri nas se je vedno pelo. Sploh ko smo imeli kakšen obisk. Peli smo prav tako na praznovanjih rojstnega dne, ob trgatvi in med bdenjem ob pokojnikih, takrat

Iz ljudske zakladnice

»Ko smo leta 2003 prenehali prepevati kot Bratje Gregorc, sem bil zelo vesel, da so se nam pridružili še trije naši sinovi in vnuk. Zato smo delo lahko nadaljevali,« pravi vodja skupine in njen pobudnik **Tone Gregorc** s Frankolovega. Tone je prej prepeval v vokalni skupini Frankolovčani, ki je delovala kar četrto stoletja in je nato prenehala delovati. V jugoslovanskih časih je posnela kar tri glasbene kasete, kar je bilo za tiste čase veliko. Že skupina Frankolovčani je delno pela ljudske pesmi.

»Želel sem si še prepevati. Tako sem se pridružil Ko-

poje v Andražu nad Polzelo. V Andražu so nastopili že dvajsetkrat in prejeli priznanje za največkrat nastopajočo družino.

Posvetili so se prepevanju ljudskih pesmi, znanih v frankolovski okolici, ki so se med ljudmi začele pozabljati. Večkrat so nastopili na Radiu Celje, kamor sta ju povabila radijska voditelja **Tone Vrabl** in **Jože Galič**. Kmalu so zapeli na samostojnem koncertu v Ljubljani, kamor jih je povabila etnomuzikologinja **Jasna Vidakovič**, ki je na nacionalnem radiu predstavljala slovensko ljudsko glasbo. Skupina Bratje Gregorc je v sestavi petih bratov zadnjič javno zapela v ljubljanskem Cankarjevem domu.

Družinsko petje

»Že naša mama je veliko prepevala, tudi med delom v kuhinji,« se spominja sin Tone mladosti na manjši kmetiji v Bezenškovem Bukovju, v najbližji okolici Frankolovega. »Ob večerih, ko so se starejši bratje vrnili z dela, smo vedno kakšno zapeli. Oče je imel čudovit bas, oba z mamo sta bila korovska pevca,« je povedal o koreninah Gregorčevega družinskega petja. Oglasili so se tudi sosedje, nato so vaški moške skupaj zapeli. Bratje Gregorc so včasih skupaj s svojim očetom zapeli tudi na kakšnem pogrebu. Pesem jim je bila položena v zibelko, enako tudi njihovi edini sestri, ki je med drugim pela pri narodnozabavnem an-

Najstarejša, ustanovna člana Družine Gregorc v pokoju nasploh ne počivata. Najstarejši član, 83-letni Jože, ki dela na manjši kmetiji, prepeva v kar štirih zborih. V štirih zborih prepeva tudi mlajši brat, upokojenec Tone.

samblu. To so bili časi brez radia in brez televizorja, saj so v hišo prinesli prvi radio šele sredi šestdesetih let.

»Večinoma prepevamo pesmi, katerih besedila je zapisala moja mama. Zapiske skrbno hranim in veliko pesmi je, ki jih bomo še lahko zapeli,« omenja vodja skupine. Mama, ki je umrla leta 1986, je besedila ljudskih pesmi skrbno zapisovala na liste. Najstarejši Frankolovčani se je spominjajo kot odlične sopranistke, ki bi bila lahko operna pevka. Zapisala je približno sto pesmi, približno četrtino so jih zapeli Bratje Gregorc oziroma Družina Gregorc. Vodja skupine ne pozna vseh melodij zapisanih ljudskih pesmi, zato jih ugotavlja med zelo redkimi posamezniki, ki jih še pomnijo.

lovanje na kulturnem področju. Tone je vodil prosvetno društvo in krajevno skupnost, Jože je prejel priznanje tudi za gasilsko delo. Pokojni brat Rafko je prejel za delovanje na kulturnem področju in kot predsednik gasilcev bronasti grb, njegova sinova, ki prepevata v Družini Gregorc, pa sta bila – za delo v kulturi – že deležna županovih priznanj. Dva od bratov Gregorc sta že pokojna, najstarejši živeči brat ne prepeva več.

Po smrti prvega od bratov Gregorc sta ohranjanje ljudske pesmi takoj nadaljevala njegova sinova. Pridružil se je tudi sin vodje skupine, ki je bil takrat še srednješolec. Skupino so tako morali preimenovati. Vabijo jo na različne prireditve družinskega

Gregorčeva glasbena rodbina je nasploh zelo povezana. Vsaka tri leta pripravljajo svoje rodbinsko srečanje, kjer se zbere okoli štirideset sorodnikov. Doslej so pripravili že štiri takšna srečanja. Gregorčev praded se je na Frankolovo priselil iz Haloz.

Izobilje grbov

Pet bratov Gregorc je bilo nato v različnih službah, od kmetovalca in električarja do pleskarja, vodje nabave in komercialista. Trije so ostali na Frankolovem, dva sta odšla v celjsko okolico, sestra v Velenje.

»Ob nedeljah smo radi prihajali domov skupaj z družinami. To je najbrž vplivalo, da danes sodelujejo pri družinskem petju naši otroci,« meni vodja skupine. Nekateri bratje so na kulturnem področju nasploh zelo dejavni. Skupina Bratje Gregorc je prejela za svoje delovanje vojniški bronasti grb, brata **Jože** in **Tone** vsak zase vojniška zlata grba. Prejela sta ju predvsem za de-

petja, ki jih v Sloveniji že dolgo ni več malo. V naših krajih jih imajo poleg Andraža v Mozirju in Rogatcu, vrstijo se še v drugih slovenskih pokrajinah. Prav tako nastopajo na praznovanjih rojstnega dne, na srečanjih starejših občanov po širši celjski okolici, na občinskih otvoritvah ...

Za 25-letnico Družine Gregorc je izšla že njena tretja zgoščenka, na kateri prevladujejo pesmi iz ljudske zakladnice. »Danes je v javnosti premalo ljudske pesmi. Prevladuje narodnozabavna glasba, kar seveda ni isto,« opazuje Tone Gregorc.

BRANE JERANKO

Foto: BJ in arhiv družine Gregorc

Vodja skupine **Tone Gregorc** (na fotografiji) prepeva v kar štirih zborih. V štirih zborih prepeva tudi njegov 83-letni brat **Jože**.

Pred četrto stoletje je začelo pet Bratov Gregorc. Dva od njih v preimenovani skupini še prepevata.

seveda žalostinke,« se spominja **Elči Gregorc**, pevec Družine Gregorc. Elči je sin pokojnega **Rafka** iz prvotne zasedbe Bratov Gregorc. V današnji skupini Gregorčevih prepeva tudi Elčijev brat **Leon**, pridružujeta se tudi že njuna sinova osnovnošolec **Jan** in srednješolec **Tin**. »Te ljudske pesmi bodo ostale in ne bodo odšle v pozabo,« zagotavlja Elči.

mornemu moškemu zboru Celje, kjer prepevam že dve desetletji in pol,« se spominja Tone. To mu ni zadoštevilo. »Želel sem ohraniti pesmi, ki mi jih je zapisane zapustila mama. Prav tako nas je vseh pet bratov prepevalo v različnih zborih,« se spominja nastanka skupine Bratje Gregorc ustanovitelj skupine. Leta 1990 jih je prijavil na prireditev Družina

Ob dnevu spomina na mrtve

Rušijo tabuje o poslavljanju

Da so človekova umrljivost in smrt ter z njima povezana pogrebna dejavnost močno tabuizirane in o njih le redko, če sploh, spregovorimo, menijo v zavodu Pogreb ni tabu. Omenjeni zavod je nastal z namenom, da bi javnosti približal teme o kakovosti življenja in o neizbežnosti smrti. Tako na spletu kot v tiskani reviji zavod med drugim objavlja prispevke o paliativni oskrbi, pogrebnih običajih, žalovanju in soočanju s smrtjo.

Zavod Pogreb ni tabu je pred petimi leti ustanovila **Elvina Babajić**, direktorica enega od pogrebnih podjetij v Velenju. Opazila je, da se prej omenjenim temam v Sloveniji nihče ni posvetil na enem mestu. Potem ko so ljudje svojega najbližjega pospremili na zadnjo pot in so bile pogrebne storitve končane, jo je marsikdo vprašal za kakšen nasvet. Svoje praktične nasvete je z ljudmi najprej delila sama, sčasoma pa so se zavodu

pridruži tudi različni strokovnjaki. Ti ljudem svetujejo na različnih področjih. Na pravnem področju jih na primer osveščajo glede dedovanje in oporoke. Medtem ko so psihološke vsebine namenjene predvsem tistim, ki po slovesu bližnjih ne najdejo poti naprej.

O tem razmišlja vsak pri sebi

Čeprav je smrt normalen del človekovega življenja, ljudje o tem zelo neradi govorimo, opaža Elvina Babajić. »Ko sem v službi, me kdaj pa kdaj sicer kdo pokliče in vpraša o možnostih pogreba zase. Ker revijo Pogreb ni tabu dostavimo tudi v domove za ostarele, me je zanimal odziv tamkajšnjih stanovalcev. Ti se v skupini o tem ne želijo pogovarjati, marsikdo od njih pa si revijo vseeno vzame in v sobi prebere, kar ga zanima, ter razmisli o teh temah.«

Če Slovenci na smrt še vedno gledamo kot na tabu, sogovornico po drugi strani

»Človek se z odhajanjem najbližjih povprečno sooči dvakrat v življenju, in sicer ko mu umrejo starši. Takrat ljudi bolj zanimajo te teme, načeloma pa zelo malo razmišljamo o tem. Tudi ko je že čas, da bi o tem spregovorili, se želimo temu izogniti, ker nam je težko.«

Elvina Babajić

preseneča, da hitro sprejemamo različne vrste pogrebob, kar za nekatere druge države ne velja. Pri nas so v velikem porastu sploh žarni pogrebi, prav tako imajo ljudje želje po raztrosu pepela, vse bolj si želijo edinstven pogreb, po meri človeka, ki se je poslovil. Da slovo pravzaprav slavi njihovo življenje.

Prostovoljno delo

Sodelujoči pri zavodu delo zanj opravijo prostovoljno, ob službi. Elvina je precej piscev spoznala na svojem delovnem mestu in jih povabila k sodelovanju, oni pa so v tem prepoznali

nekaj dobrega. Vesela je, da redno odgovarjajo na vprašanja bralcev oziroma obiskovalcev spletnega portala. Tematske prispevke pišejo občasno, predvsem pa za revijo, ki jo je zavod zadnja tri leta izdal pred prvim novembrom. Revijo dostavi v upravne enote, na centre za socialno delo, pokopališča, k pogrebnim podjetjem, v domove za ostarele, cvetličarne in drugam. Letos je izid predviden čez nekaj mesecev, takrat, ko bo sprejeta spremenjena pogrebna in pokopališka zakonodaja, ki ji bo namenjen del vsebine.

TINA STRMČNIK
Foto: osebni arhiv

Zavod Pogreb ni tabu je ustvaril tudi spletno stran www.vspomin.com, ki ljudem omogoča, da v treh korakih naredijo spletno stran v spomin pokojniku. Zavod je od ministrstva za kmetijstvo in okolje prevzel vodenje projekta Prižgimo svečo manj, ki ljudi osvešča, naj, če že prižigajo nagrobne sveče, kupujejo takšne, ki jih je možno reciklirati. Letos pa je na noge postavil tudi večji projekt, ki nosi naslov 8.372 živih spominov, in je posvečen žrtvam vojne v Srebrenici.

Se ob smrti zavemo vrednosti življenja?

Za smrt velja, da je edina enakost med ljudmi. Doleti namreč vse, tako bogate, revne, izobražene in neuke, verne in neverne, slavne in anonimne. Je smrt sočloveka za nas tudi opomin, da moramo živeti bolj polno? Ali v bliskovitem tempu življenja, ko tekamo od ene obveznosti k drugi, kdaj pomislimo tudi na lastno minljivost? O tem smo vprašali mimoidoče na celjskih ulicah.

TS, foto: SHERPA

Vera Červan, Celje: »Večkrat razmišljam o minljivosti človekovega življenja in o tem, kako hitro bežijo leta. Odhajanje, umiranje sta temi, ki ju ljudje dojemajo vsak po svoje, nekateri o tem sploh ne želijo govoriti. Jaz se s svojci o tem pogovarjam. Dala sem vlogo za dom in se s svojimi najbližjimi dogovorila, kako naprej, ko sama ne bom več zmogla skrbeti zase. Skušam pa tudi na jesen življenja lepo preživeti vsak trenutek, dneve si med drugim popestrim z obiskovanjem univerze za tretje življenjsko obdobje. Najbolj me muči to, da sem veliko sama, saj je moja družina zaposlena s službo, s treningi, tudi ob koncih tedna ne morem povsod z njimi, saj se težje gibam. Za svoj pogreb ne varčujem, denar dajem na stran na splošno in si pravim, da bodo toliko denarja, da me bodo pokopali, že imeli.«

Rudi Zadobovšek, Braslovce: »Ker sem še mlad, še ne razmišljam o minljivosti življenja. To ni tema, ki bi se me doslej dotaknila. O smrti doma sicer govorimo, otrokom smo pojasnili, da vsak človek enkrat umre. O željah glede pogreba pa pri naši hiši zaenkrat še nismo govorili. Ne pričakujemo namreč, da bi se moral kdo v družini na hitro posloviti. Je pa to povsem normalen del življenja, ki mu je treba posvetiti ustrezno pozornost, ko nastopi takšen trenutek. Tako kot se obdarujemo ob veselih trenutkih, je treba obeležiti tudi zadnje slovo.«

Emil Pukmajster, Celje: »O minljivosti ni dobro razmišljati, vedeti pa moraš, da bo enkrat prišel konec. Smrt je sicer popolnoma normalen del človekovega življenja, a sam lahko rečem, da se s svojci o tem ne pogovarjamo veliko. Včasih so tudi besede odveč, dovolj je že, da to čutiš in da se tega zavedaš. Zase ne morem reči, da me to, ko se kdo poslovi, spomni, da moram živeti bolj polno. Življenje teče naprej in tako bo tudi, ko se bom poslovil sam. Morda bo kdo od svojcev takrat rekel, kako lepo bi bilo, če bi bil Emil zdaj z nami in bi skupaj uživali. Običaji okrog dneva spomina na mrtve pa se mi nasploh zdijo pretirani. Ko človek premine, si zasluži neko obeležje, pretiravati pa zagotovo ni treba.«

Iris Jelen, Frankolovo: »Zdi se mi, da letos še posebej veliko razmišljam o poslavljanju, o minljivosti. V krogu družine smo imeli namreč kar veliko žalostnih dogodkov, a tudi prijatelji so izgubili nekaj svojih bližnjih, še posebej se me je dotaknila smrt majhne deklice. Ob tem sem se sama še bolj zamislila nad vrednostjo življenja, tudi zato, ker imama sama le malce starejšega sina. O odhajanju se prej doma nismo toliko pogovarjali, zdaj pa odpiramo tudi takšne teme. Povsem drugače je, če te nekdo zapusti nenadno ali če je smrt pričakovana in se lahko morda nanjo malce pripraviš. O tem, kako bi bil kdo rad pokopan in kako si predstavlja svoje slovo, doslej še nismo govorili, a verjetno bi bilo prav, da bi. Lepo je namreč, če želje pokojnega spoštujemo.«

POGREBNA SLUŽBA
RAJd.o.o.

ARCLIN 21 A, ARCLIN
3212 VOJNIK

TEL.:

03/781 28 00

041/684 106 // 031/684 106

DEŽURNA ŠT.:
031 648 106

Boj za pokojnike ali možnost izbire?

Komunalna podjetja govorijo o številnih nevarnostih, zasebniki veseli sprememb

Ali pomeni predlog zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti, ki naj bi ga v naslednjih dneh obravnavala vlada, ureditev tega področja, in sicer tako, da bodo imeli naročniki, ki so plačniki storitev, možnost izbire, ali pa bo prosti trg prinesel boj za pokojnike in dobiček? Tako namreč trdita dve nasprotni strani, ki ju zastopata obrtno-podjetniška zbornica na eni in zbornica komunalnega gospodarstva na drugi strani.

Svoje pripombe so poleg omenjenih v času junijske javne razprave posredovali tudi različna podjetja, posamezniki, občine, obe združenji in skupnost občin. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki je pripravilo nov predlog zakona, poudarja, da s tem sistemsko ureja nov pristop pri opravljanju pogrebne in pokopališke dejavnosti. »Predlog sledi izhodiščem, ki jih je sprejela vlada, ter temeljnim načelom zagotavljanja pietete, varovanja zdravja, proste izbire mesta pokopa kot tudi proste izbi-

re izvajalca pogrebnih storitev in njihove enakopravne obravnave ter načelu učinkovitega nadzora.«

Zastarel zakon

Ker je bil dosednji zakon sprejet davnega leta 1984, je zaradi številnih sprememb in novosti v praksi zastarel. Občine so imele doslej pogrebno in pokopališko dejavnost različno urejeno, a tudi številna zasebna pogrebna podjetja naj bi bila v neenakopravnem položaju v primerjavi s komunalni podjetji. Februarja letos je bilo v poslovnem registru Slovenije vpisanih 67 poslovnih subjektov, ki imajo registrirano opravljanje pogrebno-pokopališke dejavnosti. To dejavnost pa izvaja tudi 33 komunalnih podjetij v okviru obvezne gospodarske javne službe.

Predlog zakona tako določa ohranitev 24-urne dežurne službe kot obvezne občinske gospodarske javne službe in ureditev pokopališke dejavnosti kot občinske javne službe. Zakon prepoveda druge pogrebne storitve

trgu, pri čemer bo poenotil pogoje za njihovo izvajanje. Zakon tudi natančneje ureja nadzor nad skladnostjo predpisov občin in nad izvajanjem pogrebne in pokopališke dejavnosti.

Ureditev tistega, kar v praksi že obstaja

V strokovnih sekcijah kamnosekov, cvetličarjev in v odboru pogrebnih dejavnosti Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (OZS) so pozdravili takšen predlog zakona, saj so se več let zavzemali ravno za to, da bi imeli naročniki, ki so plačniki storitev, možnost izbire. »Ves čas trdimo, da le konkurenčnost lahko dviguje kakovost storitev, kar se je pokazalo tudi v praksi,« so zapisali k predlogu. Kot pravi Jožica Coif, predsednica odbora pogrebnih dejavnosti pri OZS, ne gre za to, da bi z zakonom določali neko povsem novo ureditev področja, temveč gre za zakonsko ureditev razmer, kakršne v praksi obstajajo že 25 let. »Toliko časa že namreč delujejo mnoga zasebna podjetja, ki se ukvar-

jajo s pogrebno dejavnostjo in so v tem času uspela nabaviti mnogo boljšo opremo kot marsikatera komunalna podjetja. Bojazni velikih podjetij pred konkurenco ne bi smele biti povod za to, da osirajo mala podjetja. Veliki, ki danes dobro delajo, se nimajo česa bati. Edino monopola ne bo več v določenih krajih in ljudje bodo imeli večjo možnost izbire.« Coifova tudi ne verjame, da bodo ljudje odslej hodili iz kraja v kraj preverjat cene. »Nič bistvenega se ne bo spremenilo, bodo pa enaki pogoji za vse.«

Kako o novostih razmišljajo v Žalcu in Celju?

Z vsemi pokopališči v občini Žalec upravlja javno komunalno podjetje (JKP). V občini sicer podpirajo tržno usmeritev pri pogrebnih storitvah, a za dogajanje znotraj pokopališč želijo skrbeti sami.

Preveč pomanjkljivosti

»V Skupnosti občin Slovenije (SOS) ugotavljamo, da smo kljub večkratnim sestankom, med njimi tudi z ministrom, in dolgotrajnim usklajevanjem prejeli različico zakona, ki se po našem mnenju izogiba rešitvi neurejenih razmerij pri izvajanju te dejavnosti,« nam je v odgovoru zapisala generalna sekretarka Jasmina Vidmar.

Poudarja, da ima pogrebna dejavnost širši družbeni pomen, kar je z odločbo ugotovilo tudi ustavno sodišče, zato je ni mogoče prosto prepuščati trgu. »Zmotno je tudi prepričanje, da bo liberalizacija dejavnosti prinesla nižje cene. Prinesla bi le izkoriščanje svojcev v trenutku, ko so najbolj ranljivi.« Meni, da mora lokalna skupnost zagotoviti, da se pogrebna dejavnost izvaja kot javna služba, torej za vse občanke in občane pod enakimi pogoji in predpisanimi standardi ter normativi.

Občine glede na besedilo zakona ugotavljajo tudi, da je problematično področje nadzora, saj ni določeno, kdo je prekrškovni organ za izvajanje kazenskih določb.

Pri teh spremembah je mogoče slišati tudi bojazen o pretiranih željah po dobičkih manjših zasebnih podjetij. Coifova pravi, da so v preteklosti mnogi zasebniki predvsem vlagali v svoj razvoj, ne delili dobička. Nenazadnje, ali v komunalnih podjetjih hodijo v službo zastoj ali zato, da kaj zaslužijo, se sprašuje Jožica Coif.

Nevarnosti prostega trga

Drugače razmišljajo v Zbornici komunalnega gospodarstva v okviru GZS. Po besedah mag. Roberta Martinčiča, predsednika sekcije za pogrebno in pokopališko dejavnost, je glavni očitke predlogu zakona ta, da enotno dejavnost deli na dva dela: pokopališko dejavnost določa kot gospodarsko javno službo (GJS) in pogrebno dejavnost kot tržno. »Pri tem kot GJS opredeljuje le tiste dejavnosti, kjer nastajajo samo stroški in jih gospodarske družbe ne želijo opravljati.« Zavze-

ma se za to, da bi pogrebna dejavnost ostala obvezna GJS, lokalna skupnost pa bi določala vrste storitev, ki se lahko zaračunavajo, in tudi višino cene. S tem bi po besedah Martinčiča ščitili občane, ki so ob izgubi svojcev ranljivi in težko sprejemajo racionalne odločitve. Prosti trg bo po njegovem mnenju prinesel veliko negativnih posledic, med drugim opozarja na boj za pokojnike in dobiček brez pravega nadzora, kar lahko vodi do nepietetnega ravnanja. Poudarja, da so zasebna podjetja že zdaj praviloma dražja in manj kakovostna. Pri tem meni, da bodo odslej precej dražje tudi grobnine ali pa se bo poslabšala raven vzdrževanja pokopališč. Komunalna podjetja so namreč lahko iz tržnih dejavnosti pokrivala izgubo v pokopališki dejavnosti, dobiček pa vlagala tudi v obnovo in razvoj infrastrukture pokopališč, še pravi Martinčič.

TATJANA CVIRN
Foto: arhiv NT (GrupA)

GEKOTT

GEKOTT D.O.O.
POGREBNA SLUŽBA IN CVETLIČARNA

TEL.: 03/810 11 11
041 653 299

AŠKERČEV TRG 3,5
ŠMARJE PRI JELŠAH
GEKOTT@SIOL.NET

CVETLIČARNA
KOZJE 150.

WWW.GEKOTT.SI

Kot je povedal Aleksander Žolnir, vodja urada za gospodarske javne službe v Občini Žalec, jim je vseeno, kdo bo pripravil posmrtno ostanke posameznika na pogrebno slovesnost. »Ko pa jih pripeljejo k nam na pokopališče, jih prevzamemo mi. In nihče drug, razen pooblaščenih ljudi podjetja, ki s pokopališči upravlja, ne more »sariti« po našem pokopališču,« pravi Žolnir. Le tako lahko zagotovijo red in vsem uporabnikom primerne usluge. Ob tem dodaja, da ne nasprotujejo, da se del pogrebnih storitev, ki ne posegajo v prostor pokopališča, prenese na trg.

Podjetje Veking kot izbrani upravljavec s koncesijo za Mestno občino Celje opravlja gospodarsko javno službo vzdrževanja in urejanja pokopališč ter pogrebne storitve na mestnem pokopališču

in pokopališču Teharje. Kot je povedala Angela Kelhar, direktorica Vekinga, je glavni očitke predlogu zakona ta, da spreminja koncept ureditve na tem področju in da do sedaj enotno dejavnost deli na dva dela: da torej pokopališko določa kot gospodarsko javno službo, pogrebno pa kot tržno dejavnost.

Kot navaja Kelharjeva, si v Celju lahko stranka, ki ima smrtni primer, izbere pogrebno službo, ki ji opravi prevoz, upepelitev, prodaja pogrebno opremo in pripeleže žaro ali krsto do mrliške vežice. »Samo pogrebno slovesnost s pripravo grobnega prostora pa mora prevzeti upravljavec pokopališča. Le na ta način je mogoče vsakomur zagotoviti dostojno pogrebno svečanost in ohranjati red na pokopališču,« je še poudarila Kelharjeva.

LK, RG

Priziganje sveč ob pogrebih je navada, ki izvira iz prepričanja, da ogenj ščiti žive, zvonjenje naj bi zadržalo duhove pred vrnitvijo. Kropitev s sveto vodo naj bi zaščitila trupla pred demoni, postavitev vencev ali cvetja pa je navada, s katero naj bi po starejših prepričanjih ljudje dobili naklonjenost umrlih. Glasba ob pogrebih ima svoje korenine v starodavnem cerkvenem petju, ki je bilo namenjeno pomiritvi duhov. Sedmine so posledica mišljenja, da se hrana ponuja kot daritev duhovom. (Foto: arhiv NT, SHERPA)

Pokojnikove želje

Omejitev pri pogrebnih slovesnostih skorajda ni

Enako kot ostala področja dela in življenja gredo v korak s časom tudi oblike pogrebnih storitev. Pravzaprav niti ne oblike pogreb, bolj morda odnos do njih in načini, kako kakšen pogreb poteka. Tudi pogrebne storitve so danes, ne glede na svečano in dostojanstveno slovo od umrlega, dobra tržna niša za marsikoga, ki se želi približati strankam in pri tem ugoditi posebnim željam o tem, kakšen bo pogreb njihovega svojca.

V Sloveniji so zaradi katoliške vere še vedno najbolj priljubljeni standardni in tradicionalni pogrebi ter s tem tudi pogrebna slovesnost. Ta se pravzaprav začne že doma, ko molijo za umrlo osebo, sledijo sprevod na pokopališče, pokop, sprevod v cerkev in maša zadušnica. Slovenski duhovniki so pri tem kar »odprti«. Prilagodi jo se tako, da lahko v cerkvi

opravijo le besedno bogoslužje in ne maše ali opravijo krajši pogrebni obred na pokopališču, svojci pa se za mašo zadušnico odločijo kasneje.

Darujejo za »dober namen«

Vedno bolj se ljudje tudi odločajo, da v osmrtnicah, ki jih objavijo v časopisu ali na radijskih postajah, poleg obvestila o smrti in datuma, kraja in ure pogreba objavljajo, da naj vsi, ki se bodo poklonili spominu, to storijo z nakazilom v dobrodelne namene namesto z nakupom rož. Praksa kaže, da se ob pogrebih tega vedno ne držijo vsi, saj je tradicija pri nas zakoreninjena in jo je težko spremeniti. Katoliška prošnja pri takšnih željah svojcev umrlega je pogosto tudi, naj namesto rož prijatelji in znanci darujejo za potrebe cerkve, pač tiste, ki je na območju, kjer je pokojni živel.

Slovenska komunalna podjetja in pogrebne službe v zadnjem desetletju bolj, kot je to bilo včasih, organizirajo tudi oblike pogreb, ki so značilne za določeno vero. Na Celjskem je poleg katoliških največ pravoslavnih pogreb, a tudi islamskih, ki se imenujejo dženez. Za slednje je značilno, da muslimani stremijo k temu, da se pogreb opravi v čimkrajšem času po smrti.

Tihi in anonimni pogreb

Pogrebne službe morajo upoštevati tudi želje svojcev, ali se želijo od umrlega posloviti v širšem ali ožjem krogu. Zanimivo je, da je vedno več želja, da svojci za širši krog opravijo slovo v poslovnih dvoranh ali mrliških vežicah, nato se ob grobu od svojca poslovijo sami oziroma v ožjem krogu. V pogrebnem žargonu se uporablja tudi izraz tihi pogreb. To je takrat, kadar na željo pokojnika ali svojcev o pogrebu nihče ne obvesti javnosti. Anonimni pogreb pa je, kot to pojasnjuje na primer na svojih spletnih straneh podjetje Veking, takrat, ko na željo pokojnika ali svojcev ne opravijo pogrebne svečanosti in tudi groba ne obeležijo. Pepel lahko raztrosijo na za to posebej določenem prostoru. Anonimni pokop opravijo ob prisotnosti najožjih svojcev ali brez njihove prisotnosti v skladu z dogovorom z naročnikom pogreba.

Slovenska komunalna podjetja in pogrebne službe imajo praviloma na svojih spletnih straneh objavljene točne razlage in navodila, kako pogrebne svečanosti potekajo od dogovora zanje do izvedbe. Pogosto je opisan postopek pogreb, od tega, kje morajo stati svojci, kje v poslovnih dvorane ali mrliške vežice vstopajo sorodniki in kje znanci in prijatelji. Kje je prostor za govorca, pevce ali tiste, ki nosijo krste, žare ali zastavo. Velikokrat je zapisano tudi to, kdo se prvi postavi v žalni sprevod. Pri katoliških pogrebih morajo biti na primer v ospredju samo moški, ampak ta navada počasi že prehaja v pozabo. Nekatere mrliške vežice so po Sloveniji sodobneje opremljene in lahko na zaslonih predvajajo fotografijo umrlega ali osmrtnico, v večini primerov pri nas je fotografija še vedno uokvirjena in postavljena v ospredje, pred žaro ali krsto.

Na slovenskih pokopališčih je še vedno aktualen tudi raztros pepela, kadar je podlaga odločba pristojne upravne enote, pa je možen raztros pepela tudi na drugih mestih. Slovenci se čedalje bolj odločamo za raztros pepela na morju ali gorah.

Posebnih omejitev ni

Kakšne so navade pri željah ob pogrebih, smo vprašali tudi Komunalo Laško, ki skrbi za urejanje pogrebnih svečanosti na tamkajšnjem območju. In tudi laško pokopališče velja za eno lepših na Celjskem. »Pri pripravi pogreb, obstaja jo navodila – v ustni obliki ob prijavi pogreba in pisno na naši spletni strani. Tudi občinski odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč v enem od poglavij obravnava pogrebne svečanosti,« smo izvedeli. Svojci kljub temu lahko izrazijo svoje želje pri pripravi pogrebne slovesnosti, kjer ni nobenih omejitev, še dodajajo.

V zadnjih letih je možno z različnih pokopališč ob

pogrebih slišati raznovrstno glasbo. Največkrat takšno seveda, ki jo je pokojnik včasih poslušal in mu je bila pri srcu. »Pri izvedbi pogrebnih svečanosti upoštevamo želje svojcev za glasbeno spremljavo. V primeru, da gre za pokojnika kakšne druge veroizpovedi, slovesnost prilagodimo željam pokojnikovih svojcev. Kakšnih posebnih omejitev ni,« še pojasnjujejo v Laškem. Razložili so nam še, da dopisa ali predpisa, ki bi predpisoval dolžino pogrebne slovesnosti, ni. Včasih se namreč zgodi na kakšnem pokopališču, da so govori, ki jih govorci preberejo med pogrebom, predlogi. Toda navodil, kako naj bodo govori sestavljeni ali kako dolgi naj bodo, ni.

SŠol

MESTNA OBČINA CELJE

OBELEŽITEV DNEVA SPOMINA NA MRTVE – KOMEMORACIJE 2015

POČASTITEV SPOMINA NA ČASTNE MEŠČANE

Mestna občina Celje se vsako leto, pred 1. novembrom – dnevom spomina na mrtve, poleg spominskih komemoracij spomni tudi umrlih častnih meščanov.

Častni meščani, pokopani na celjskem pokopališču so: Albert Sirk, dr. Josip Tomišek, Stane Kokalj, Fedor Gradišnik, Blaž Pristovšek, Fran Roš, Janko Orožen, Franc Kač, Rado Jenko, Jože Marolt, prof. dr. Janko Lešničar in Stanko Loriger.

Ob tej priložnosti bodo predstavniki MOC obiskali njihove grobove na Mestnem pokopališču Celje in prižgali sveče.

OB DNEVU SPOMINA NA MRTVE BODO DELEGACIJE MESTNE OBČINE CELJE POLAGALE VENCE NA NASLEDNJIH GROBIŠČIH IN SPOMINSKIH OBELEŽJIH:

STARI PISKER,
petek, 30. oktober 2015, ob 11. uri
osrednja slovesnost in polaganje vencev

TEHARJE,
petek, 30. oktober 2015, ob 12. uri
polaganje venca

GROBNICA GOLOVEC,
petek, 30. oktober 2015, ob 13. uri
krajši program in polaganje vencev

ŽALUJKA
d.o.o.

Laze pri Dramljah 14a 3222 Dramlje
03/748 80 26 041/638 194

info@zalujka.si

www.zalujka.si

Sveče, ki jih izdeluje Igor Lužar, se od drugih razlikujejo po tem, da so malenkost težje od tistih, polnjenih s parafinsko peno.

Iz teh sestavnih delov Igor Lužar sestavi svečo za prodajo. V sredini je parafinski vložek, izdelan iz stoodstotnega parafina.

Butična izdelava »pravih« sveč

Stoodstotni parafin daje sveči večjo kakovost in daljšo življenjsko dobo

Vse sveče v plastičnih lončkih, ki jih te dni kupujemo, da jih bomo ob prvem novembru prižgali na grobovih, so na prvi pogled enake. Vsi lončki so polnjeni, v sredini je stenj in na vrhu pokrov. A niso vse sveče enako kakovostne. Zato smo si ogledali, kako nastajajo sveče, ki so polnjene s stoodstotnim parafinom.

Pred sedmimi leti se je Igor Lužar iz Lemberga

»spustil« v podjetniške vode in postavil na noge lastno svečarstvo. S prihranki se je lotil tega posla in uspelo mu je ustvariti delovno mesto. Sveče, ki nastajajo v njegovi domači delavnici, so ročno izdelane. Osnovne materiale kupi, svečo pa dokonča sam. »Parafinski vložek, ki ga izdelam, stisnem iz parafinskih granul. Vložki so različnih velikosti, prilagam jih modelu nagrobne

sveče. V ta vložek vstavim stenj oziroma vrstico za prižiganje sveče,« pripoveduje Lužar, ki poudari, da je izjemno pomembno, da je stenj res na sredini sveče: »Stenj mora goreti na sredini, sicer se lahko zgodi, da zagori tudi lonček.«

Kakovost se opazi

Ko je parafinski vložek izdelan, ga vstavi v lonček in ga do končne višine dolije s

parafinom, ki ga prej stali in segreje na približno 60 stopinj Celzija. »Ko se parafin v lončku strdi, dodamo še pokrov in s tem je sveča pripravljena za uporabo,« zaključno dejanje v izdelavi opiše Lužar. Njegove sveče se od drugih razlikujejo tudi po tem, da niso polnjene s parafinsko peno, temveč s stoodstotnim parafinom. »To podaljša čas gorenja sveče oziroma daje boljši izkoristek,« pojasnjuje odločitev za večjo kakovost Lužar. Da je njegova odločitev prava, dokazujejo redne stranke, ki si podajajo kljuko tudi v njegovi trgovini v središču Vojnika. »Stranke so že opazile razliko in se rade vračajo,« zadovoljno pripoveduje Lužar.

V Svečarstvu Lučka izdelujejo tudi elektronske sveče. Baterijski vložek vstavijo v plastični lonček in ga zalijejo s parafinom. »Takšne sveče se bolje prodajajo prav v zimskih mesecih, ko na grobove moramo ne zahajamo tako pogosto kot med letom,« pravi Lužar.

MRL
Foto: SHERPA

Vložek vstavi v plastični lonček in ga zalije s parafinom, da »stoji« v lončku. Pomembno je, da je stenj natančno na sredini sveče.

Po uradnih podatkih, ki nam jih navede tudi Igor Lužar, reciklirajo 90 odstotkov plastike, 90 odstotkov parafina, pokrovi sveč pa kar stoodstotno. Pri tem večino reciklirane plastike in parafina ponovno uporabijo za isti namen. Lužar tudi ocenjuje, da je primerno poskrbljeno za zbiranje odpadkov nagrobnih sveč, za kar poskrbita dve družbi. Vsekakor pa velja omeniti še, da proizvajalec od vsake nagrobne sveče plača reciklažo in okoljsko dajatev.

V zimskem času ljudje radi izberejo sveče z elektronskim vložkom.

Teharska cesta 54, 3000 Celje
veking@t-2.net

Veking d.o.o.

inženiring za pokopališko in pogrebno dejavnost,
trgovina in gostinstvo d.o.o.

pokopališka
in pogrebna dejavnost
03/428 13 00

24 urna dežurna služba
051/330 360

poslovilna dvorana

kamnoseštvo

zastopstvo in prodaja
komunalnih strojev

cvetličarstvo in trgovina
tel.: 03 428 13 08 in 041 325 016

www.veking.si

Borba, močnejša od raka dojke

Diagnoza, ki žensko postavi na prvo mesto

»Ne smejo imeti jeze v sebi, naj v vsaki stvari vidijo lepoto. Življenje je enkratno in neponovljivo,« pravi Albina Videnšek iz Šmartnega v Rožni dolini. Natančno pred tremi leti, v času rožnatega oktobra, ki je namenjen ozaveščanju o raku dojk, je izvedela bolečo diagnozo: da je tudi sama zbolela. Sprejeti bolezen in se boriti je zato njen nasvet vsem ženskam, ki so zdaj morda v enaki situaciji, kot je bila sama.

Za Videnškovo je obdobje dolgotrajnih terapij in zdravljenja. A pri vsej borbi za življenje so se ji spremenile tudi prednosti. »Družina je bila vedno prva, toda ko se soočiš s takšno diagnozo, postaviš tudi sebe na prvo mesto,« pravi in oriše prve dni spomladi leta 2012, ko je v sebi začutila, da »je nekaj narobe«.

Več dni je imela nenavadno bolečino v ramenih in vratu, kar jo je oviralo pri vsakdanjih opravilih. Nato je zatipala bulico v dojki. Kljub temu da je vse to omenila ginekologu in ga prosila za natančne preglede, je takoj ni uslišal. »Miril me je, češ da gre najverjetne-

Celjska izpostava društva onkoloških bolnikov je bila pretekli teden v celjskem zdravstvenem domu in bolnišnici, kjer so mimoidoim članice društva delile gradivo o raku in ljudem tudi predstavljale svoje izkušnje s to težko boleznijo. Druga z desne je Albina Videnšek, ki so ji besede v skupini za samopomoč znotraj društva onkoloških bolnikov tako pomagale, da želi s svojo zgodbo zdaj opogumiti tudi ostale ženske, naj pravočasno poiščejo pomoč zdravnika, če na svojem telesu opazijo spremembe. Predvsem pa jim želi povedati, naj bodo vztrajne.

je za hormonske spremembe in naj počakava še do jeseni. Nato je prišel oktober in z njim je prišla postavitev diagnoze. Takrat sem razmišlja-

la, ali bi me zgodnja diagnoza in to, da bi me zdravnik poslušal, rešila pred kemoterapijo. A danes nekako vem, da je očitno moralo biti tako. Ko zbolíš, v tebi ne sme biti jeza,« nam je še zaupala. O svoji bolezni ni bila tiho. Kaj

prestaja, je zaupala svojim prijateljem. »Vedela sem namreč, da se marsikdo ne zna odzvati, ko izve, da je nekdo zbolel. Zato sem jim povedala sama,« še dodaja.

Največ ji je pomenila podpora družine, partnerja in

V Sloveniji letno zboli približno tisoč žensk. Po napovedih naj bi v prihodnosti zbolela vsaka osma ženska. Najpogostejše zbolevalo med 50. in 70. letom. Kljub večjemu obolenju se zadnja leta smrtnost zaradi te bolezni v razvitem svetu zmanjšuje. Razloga za to sta organizirano iskanje raka pri najbolj ogroženih ženskah in uvajanje novih učinkovitejših načinov zdravljenja.

Rubriko Za zdravje ureja Simona Šolinič. Predloge oziroma ideje ji lahko posredujete na simona.solinic@radiocelje.com

otrok. Partner ji nikoli ni dal občutka, da je zaradi bolezni kot ženska manjvredna, ves čas ji je stal ob strani. Njena borba je bila tudi njegova. »Vem, da sta tudi sinova čutila mojo bolečino, a danes sem jima hvaležna, da se jima nikoli nisem smilila, ker sta vedela, da sama tega ne želim. Vse to nas je utrdilo,« še dodaja Videnškova. Ni popustila. Zato je boj

z zahrbtno boleznijo dobila. Uživa v življenju. Vsak dan je v naravi in vsak dan si vzame čas zase. »Veste, ženska mora v vsem, kar se ji zgodi, videti nekaj lepega. Vsakodnevne skrbi v takšnih situacijah postaviš na drugi tir. Sebe pa na prvega. Šele takrat vidiš lepoto življenja,« še zaključuje.

SIMONA ŠOLINIČ
Foto: GrupA

Za večjo telesno zmogljivost starejših

Projektna pisarna Celje zdravo mesto Javnega zavoda Socio, bo prihodnji teden pripravila posebno brezplačno delavnico za starostnike Ali sem fit. Gre za srečanje, ki je namenjeno starejšim, ki so relativno zdravi ali imajo nizko tveganje za pojav kronične nenalezljive bolezni. Cilja delavnice sta preverjanje telesne zmogljivosti starejših in glede na rezultate nudenje strokovnega svetovanja o najbolj ustreznih telesnih dejavnostih za krepitev zdravja.

Udeleženci bodo opravili test hoje ali test stopanja na mestu, izpolnili bodo vprašalnike o telesni vzdržljivosti, izmerili pa jim bodo tudi krvni tlak, telesno težo, višino in določili indeks telesne mase. Na podlagi testiranj bodo lahko starejšim napovedali tudi, kakšne funkcijske omejitve in nezmožnosti jih čakajo v prihodnosti, koliko so izpostavljeni poškodbam zaradi padca, kakšne so njihove hitrosti odzivanja pri zadanih nalogah in gibljivost pri vsakdanjih opravilih. Delavnica bo v torek, 3. novembra, ob 11. uri v Kocenovi ulici 8 v Celju.

**OSTEOPATSKA-KIROPRAKTIČNA
AMBULANTA
V ZDRAVILIŠČU V LAŠKEM**

DR. VERSHININ ANDREY
DR. OSTEOPATIJE, ORTOPED, REVMAOLOG

TEL.: 03 734 51 28, GSM: 031 566 262
WWW.CENTERZDRAVJA.NET; E-POŠTA: VERSHININ.ANDREJ@GMAIL.COM

Koliko bomo shujšali v »trinajstici«?

Prijave za novo akcijo (S)hujšajmo z Novim tednikom in Radiem Celje

Udeleženci lanske akcije so takole skrbeli za svojo fizično aktivnost. 20 jih je v treh mesecih shujšalo kar za 230,3 kilograma, v obseg pasu pa so se stanjšali za 324 centimetrov. Spremenili so svoje prehranjevalne navade, v primerjavi z obdobjem pred hujšanjem pa so postali bolj fizično aktivni, pridobili so veliko pozitivne energije. Zmagovalci so bili vsi, a najbolj vztrajna je bila Marjeta Krušič, ki je v treh mesecih shujšala kar za 17,3 kilograma!

Če so se spletni nasveti, diete ali različni dodatki v zadnjem letu pri hujšanju pri kom izkazali za neučinkovite in če je volja za hujšanje nekoliko splahnela, potem je čas za recept naše medijske hiše in Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Začela se bo nova šola oziroma akcija hujšanja. Strokovno vodenje celotnega procesa izgube telesne teže in skupinska motivacija sta zagotovo učinkovita. Potrjeno. V lanskem letu je skupina shujšala za več kot 200 kilogramov. Čas je za prijavo nove, trinajste skupine.

V akciji bodo v ospredju zdrav način življenja, zdrava prehrana, fizična aktivnost in nauki, ki ostanejo v udeležencih zasidrani do konca življenja. Med vsemi prijavljenimi bomo izbrali dvajset posameznikov, ki bodo z nami doživeli enkratno izkušnjo hujšanja na pravilen in predvsem zanesljiv način. Strokovni in zdravstveni nadzor nad udeleženci bo onemogočil hujšanje, ki lahko vodi v porušenje zdravja ali imunskega sistema. Skratka, za vse bo poskrbljeno tako, kot mora biti. To je naša obljuba in obljuba zdravnikov ter profesionalne skupine, ki bo akcijo vodila. Vaša naloga je samo, da se prijavite. Hujšati bomo začeli januarja.

SŠol, foto: Arhiv NT (GrupA)

KUPON

(S)hujšajmo
z Novim tednikom in Radiem Celje

ŽE 12 LET AKCIJE

ime in priimek

naslov

e-naslov in gsm

starost, teža, višina

izobrazba

ali imate kakšne zdravstvene težave? ☐ DA ☐ NE

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika

Izpolnjen kupon pošljite na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje.

Udeleženec dovoli organizatorju zbiranje, obdelovanje, uporabo in hranjenje posredovanih podatkov skladno z veljavnim Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

Zlata medalja na prestižnem tekmovanju iz sintezne biologije

Ana Milovanović: »Nisem se še dokončno odločila za smer študija, vsekakor pa želim ostati v raziskovalnih vodah.«

Ana Milovanović, dijakinja 4. letnika I. gimnazije v Celju, je letos s sedmimi drugimi dijaki slovenskih srednjih šol zastopala Slovenijo na prestižnem svetovnem tekmovanju iz sintezne biologije iGEM. Tekmovanje je bilo na slavnici univerzi MIT v Bostonu od 24. do 28. septembra. Na tekmovanju, na katerem je sodelovalo več kot 2.700 mladih raziskovalcev, je letos prvič nastopila tudi slovenska srednješolska ekipa. Sestavljala jo je osem dijakov z različnih slovenskih gimnazij (Novo mesto, Bežigrad, Kranj, Škofijske klasične gimnazije Ljubljana, Gimnazije Jurija Vege Idrija, Gimnazije Trbovlje in I. gimnazije v Celju).

Na tekmovanje so se pripravljali na Kemijskem inštitutu in Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo v Ljubljani, in sicer od oktobra 2014 do konca septembra 2015. Dijaki so izdelali koristen visokotehnološki projekt za pridobivanje biogoriva iz odpadnih surovin. Projekt je bil uvrščen med pet najuspešnejših na svetu, dijaki pa so z njim osvojili zlato medaljo.

O projektu smo se pogovarjali z Ano Milovanović.

Kaj pravzaprav je iGEM?

iGEM (angleško International Genetically Engineered Machine) je svetovno tekmovanje iz sintezne biologije, ki je namenjeno predvsem študentom, od leta 2012 pa tudi dijakom z vsega sveta. Gre za edinstveno tekmovanje na tem področju, saj omogoča tekmovalcem, da se v enem letu poglobijo v izbrano področje in najdejo možno rešitev za globalen ali povsem lokalni problem. Velik poudarek je tudi na povezavi med skupinami po svetu in predstavitvi sintezne biologije širši javnosti.

Kdaj in kako si se v projekt vključila ti?

Julija lani sem se prijavila na javni razpis, ki je bil objavljen na spletni strani Kemijskega inštituta. Za izbor je bilo treba napisati motivacijsko pismo, rešiti psihološki test, imeti intervju in napisati idejno rešitev biosinteznega problema v desetih dneh. Sredi avgusta sem tako prejela e-pošto, v kateri je pisalo, da sem sprejeta v ekipo.

Kako si usklajevala šolske obveznosti in raziskovalno

delo v Ljubljani? Si imela še kaj časa za svoje konjičke?

V Ljubljano sem odhajala najprej enkrat do dvakrat na teden, kasneje pa skoraj vsak dan. Pri usklajevanju mi je zelo pomagal dodeljen status tekmovalke, s čimer sem lahko prestavljala datume ocenjevanja. Zaradi obilice dela za konjičke žal nisem imela časa.

Zakaj ste se s svojo ekipo odločili, da boste raziskovali prav biogorivo? Ste imeli pri raziskavah kakšne težave?

Naša družba je večinoma odvisna od nafte in fosilnih goriv, zaloge katerih bodo – po mnenju nekaterih – v prihodnosti kmalu pošle. Zaradi tega je izjemno pomembno, da čim prej najdemo rešitev za ta problem. Naša ekipa je rešitev našla v sintezni biologiji.

Na začetku smo res imeli nekaj težav, saj smo prvič delali s precej zahtevno opremo. Prav tako smo se morali naučiti veliko novih metod, kar nam je vzelo precej časa, vendar smo po več ponovitvah poskusov le prišli do rezultatov.

Koliko časa ste bili v Bostonu in kaj te je tam naj-

bolj navdušilo? Kakšen vtis je nate napravil New York?

V Bostonu smo preživeli šest dni, nato smo se za pet dni odpravili v New York in se zadnji dan ponovno vrnili v Boston. Tako v Bostonu kot v New Yorku sta mi ostala v spominu predvsem prijaznost ljudi in občutek varnosti v tako velikih mestih. Slednji me je zelo presegel, saj ti dve metropoli na medmrežju pogosto uvrščajo med bolj nevarni mesti za turiste, moj vtis pa je bil ravno nasproten. Seveda bom najbolj pogrešala druženje s člani iGEM ekip.

Kaj ti pomeni ta projekt? Si zadovoljna z doseženim rezultatom?

Projekt je zame neprecenljiva izkušnja, obenem pa tudi dobra iztočnica za nadaljnje raziskovalno delo. Z rezultatom sem zelo zadovoljna. Zlata medalja, nominacija med najboljših pet ekip na svetu in druge nominacije mi pomenijo veliko, še posebej ker smo prva slovenska dijaška ekipa na tem tekmovanju.

BRINA JENČEK,
Kajuh Press, I.
gimnazija v Celju

Nagrada za tretji najlepší slovenski avtohtoni vrt

Ureditev šolskega ekovrta in skrb zanj postajata danes dragocena izkušnja. V OŠ Frana Kranjca v Celju že šesto leto skrbimo za urejenost vrta, ki nam pogosto poživi učne vsebine. V šolskem letu 2014/15 smo prejeli potrditev za svoje delo, saj je bil naš vrt v mednarodnem programu Ekošola izbran kot tretji najlepší slovenski avtohtoni vrt.

Šolski ekovrt je čudovita popestritev šolske okolice in zanimiv učni poligon za otroke, kjer spoznavajo rastline, pridelke, vrtno prebivalce in procese v naravi. Naučijo se tudi spretnosti rokovanja z orodjem in dela na zemlji. Vrt nudi tudi prostor za aktivno preživljanje prostega časa v naravi, sprostitve, obliko druženja in zabavo.

Mentorica SERGEJA LONČAR

In kaj o vrtu pravijo učenci?

Šolski vrt je za šolo, kjer se dobivamo po pouku. Vzamemo orodje, zalivalke in semena, se obujemo in gremo na delo. Tam sejemo in sadimo različne rastline, jih zali-

vamo in skrbimo zanje. Na vrtu zraste veliko zelišč, zelenjave, rož in sadja. Pozimi si včasih skuhamo domač čaj iz zelišč, ki jih pridelamo na vrtu, iz domačega krompirja pa naredimo čips. Velikokrat nas presenetijo slastne jagode ali debele rdeče redkvice. Tudi sadno drevje v našem sadovnjaku pridno raste. Posadili smo že jablo, hruško, slivo, češnjo in kivi.

Na vrtu s pomočjo knjige spoznavamo tudi živali, ki jih tam srečamo. Že dlje časa imamo ob vrtu tudi hotel za žuželke. To so manjše hiške, v katerih so veje, lubje, storži in podobno. Služijo temu, da si žuželke naredijo dom. Pred kratkim smo v bližino vrta postavili še netopirnico.

Ob delu na vrtu se zelo zabavamo. Naši novi pridobitvi sta kompostnik in zbiralnik za deževnico. Pod lipo je v senci tudi miza s klopmi, kjer si lahko odpočijemo in se odžejamo.

MATEVŽ OZVATIČ, ZALA ZUPANČIČ,
AJDA LAZAR

Izdelovali smo knjigo

V OŠ Vransko – Tabor smo v torek, 29. septembra, izvedli kulturni dan v spomin na 150-letnico rojstva rojaka Lavoslava Schwentnerja. O njegovem založništvu nam je zanimivosti povedal antikvar Rok Glavan in nam predstavil kamišibaj.

S prvošolci sta ustvarjali razredničarka Tina Puntar in Marija Drnolšek, z drugošolci sta delala razredničarka Stanka Tomiňšek Kužnik in Miha Miklavc, s tretješolci sta bili razredničarka Darja Savinek in Marjeta Kapus ter s četrtošolci razredničarka Simona Jan in Deja Žunko.

Kaj smo delali učenci 4. c?

Danes je bil kulturni dan. Najprej smo se pogovarjali o Otonu Župančiču. Brali smo uganke in jih reševali. Nato smo šli v jedilnico, kjer nam je gospod Rok Gla-

van predstavil življenje in delo Lavoslava Schwentnerja in kamišibaj. Sledila je malica. Ko smo se najedli, smo začeli izdelovati knjigo. Zelo sem bila ponosna na svoje delo in šivanje.

EVA DRNOLŠEK

Danes mi je bilo zelo lepo. Obiskal nas je Rok Glavan, ki nam je predstavil kamišibaj. On je antikvar. Izdelali smo knjigo. Izdelek mi je bil zelo všeč.

MAJ ŽURA

Všeč mi je bilo, ko smo brali uganke. Izdelovali smo knjigo, kjer sem imel težave pri šivanju. Gost nam je pokazal, kakšne so bile knjige v starih časih.

DAVID GRABNER

Pojdem na Štajersko, gledat, kaj delajo

V Žalcu so otroci ob podpori strokovnih delavk vrtca pripravili pravo poročno slavo. In kot se za slavlja spodobi, so ob koncu še veselo zaplesali. (Foto: FK)

V okviru letošnjih 25. Dnevoev evropske kulturne dediščine, katerih tema so bila praznovanja, so otroci Vrtcev občine Žalec ob podpori vzgojiteljic in staršev v tematsko obarvanem tednu raziskovali dve področji praznovanj.

V enoti Žalec I so ob različnih aktivnostih spoznavali življenjske šege in navade ob poroki. Mali nadebudneži so v vrtec prinesli poročne fotografije svojih staršev in starih staršev, ki so jih le-ti opremili s spomini in z zgodbami. Otroci so ob vodstvu vzgojiteljic ugotavljali in primerjali oblačilni videz ženina in neveste ter svatov nekoč in danes. Poslušali in plesali so ob glasbi, ki so je na porokah igrali nekoč, in pri tem spoznavali slovensko glasbeno izročilo in glasbila. Ob poročnih slavljih se je vselej tudi dobro jedlo, pri čemer se je poročna kulinarika sčasoma močno spremenila. Otroci so spoznavanje praznične poročne kulinarike nadgradili s peko čisto prave orehove

potice. Zelo zanimiva je bila tudi primerjava poročnih daril nekoč in danes. Zanimivo popotovanje skozi čas in znanja, ki so jih pri tem pridobili, so žalski otroci predstavili tudi na zaključni prireditvi v začetku oktobra, na katero so povabili tudi starše ter babice in dedke.

Otroci v šempetrski enoti pa so spoznavali delovne šege in navade, ki so bile značilne za podeželje v Spodnji Savinjski dolini v jesenskem času. Otroci so se pri tem naučili ličkanja koruze, k sodelovanju pa so povabili gospodarja kmetovalca, starše, stare starše in zunanje sodelavce. Ob ličkanju so poslušali in prepevali ljudske pesmi. Teh so se učili tudi ob podpori ljudskih pevkv, ki so jih povabili medse. Otroci so sami izdelali ljudska glasbila, nanje igrali in jih razstavili za ogled obiskovalcem vrtca. Naučili so se nekaj ljudskih plesov. Posebej slastna pa je bila priprava tradicionalne hrane – koruznih žgancev, zabeljenih z domačimi ocvirki.

LK

Mladi za mlade

Avtorji prispevkov naj bodo učenci in dijaki in ne njihovi mentorji oziroma učitelji!

Prispevke pričakujemo na elektronski naslov tednik@nt-rc.si

Če radi pišete in fotografirate, zabeležite dogodke med vrstniki v šoli, društvu, kraju!
Naj še drugi vedo, kaj se dogaja pri vas!

Zlati in bronasti dijaki

Na 62. Gostinsko-turističnem zboru, ki je bil med 12. in 14. oktobrom v Novi Gorici, so se naši dijaki ponovno odlično odrezali. Ekipa, ki je tekmovala na področju strežbe, je osvojila 1. mesto z zlato medaljo. Na tekmovanje so se Urška Fale in Uroš Podbregar iz 3. a ter Janez Nicklas Revinšek iz 2. f pripravljali z mentorico Judito Križnik.

Tekmovalna ekipa je izvedla filiranje kuhane (soške) postrvi, pripravila je hladne predjedi – glavna in obvezna sestavina je bila kuhana postrv (filiral jo je prvi tekmovalec). Svojo jed smo poimenovali postrv po tržaško malo drugače. Poleg tega je naša ekipa pripravila mizo za dve osebi in sprejem dveh polnoletnih gostov. Postrežbo hladne predjedi je pripravil drugi tekmovalec, tretji pa je priporočil in postregel izbrano vino.

Pred začetkom tekmovanja so tekmovalci izžrebali, katero nalogo bodo opravljali pred komisijo.

Strokovna komisija je ocenjevala po naslednjih kriterijih: dokumentacija (receptura in zahtevki živili), priprava delovnega mesta (mise en place), delo tekmovalca (strokovnost in estetika), komuniciranje s komisijo in predstavitev jedi, predstavitev in postrežba pe-

Z leve: mentorica Judita Križnik in dijaki Janez Nicklas Revinšek, Urška Fale in Uroš Podbregar

nečega vina, okus jedi (vsake posebej), inovativnost in videz (vsaka jed posebej) ter deserviranje in pospravljanje.

Naši dijaki so tekmovali tudi na področju kuharstva in strežbe. Ekipa kuharjev – Martin Jurjevec iz 4. a, Jurij Jurjevec in Filip Burnik iz 1. a, ki so se pripravljali pod budnim očesom mentorja

Boštjana Bezgovška – se je v Celje vrnila z bronastim priznanjem.

Na področju turizma so se dijakinja 4. b Sabina Pečnik, Hermina Prelesnik in Lea Vuga pripravljale z mentorjem Janezom Turnškom. Tudi njihovo delo je bilo nagrajeno z bronastim priznanjem.

VB

Humovit

Dekoratívna mešanica šot
Substrat za prekrivanje

IZ NARAVE ZA RASTLINE ZDRAVE

20L

Substrat za prekrivanje zemlje na grobovih in gredicah, da zelenje in cvetje pride bolj do izraza.

OPTIMALNI SUBSTRAT ZA UREDITEV GROBOV.

CINKARNA

www.cinkarna.si

Ne obupajte, iščite izgubljeno žival!

Ta zgodbica je nekaj posebnega, je v poduk, da svoje izgubljene živali nikoli ne prenehajte iskati. Poskušajte z objavami na radiu, na FB, s slikami živali na raznih mestih in tudi od vrat do vrat.

Pred mesecem se je k nam po pomoč obrnila gospa M. H., ki je izgubila svojega najdražjega mucka Japija. Z domačega dvorišča v Sentjurju so domači na odlagališče v Bukovžlak s prikolico odpeljali kosovne odpadke. Ko so prišli, je naenkrat iz nje skočil muc, ki je verjetno zaspal v prikolici. Prestrašen jo je ucvrl čez hrib proti gozdičku. Takoj so ga začeli klicati, a zaman. Ni bilo več sledu o njem. Resnično obupani

so se lastniki vrnili domov in premišljevali, kaj storiti. Ker je gospa M. H. članica našega društva, je poklicala tudi nas.

Takoj smo ukrepali. Sliko muca smo fotokopirali in jo obesili po širši okolici Teharrij, Bukovžlaka, Slanc, Vrh in tudi Štor ter Celja. Naša vztrajnost je obrodila sadove. Nekdo iz okolice cerkve svete Ane nas je poklical in zatrdil, da ta muc zjutraj zajtrkuje z njihovimi domačimi mačkami in da se je pojavil naenkrat ter da tudi opisu slike ustreza. Že ob 6. uri zjutraj sem se odpravila, da bi ga videla in se prepričala, ali je pravi. Še slikala sem ga in potem je zbežal. Vede-la sem, da ga brez živolovke

Muc Japi je po zaslugi prizadevnih članov Društva proti mučenju živali Celje spet doma.

ne bomo ujeli. Tudi lastnica glede na slabo kakovost slike ni bila prepričana, ali je to njihov izgubljen Japi.

Tudi letos smo ob svetovnem dnevu varstva živali, 4. oktobru, opravili blagoslov naše pisarne v Gosposki ulici 6. Udeleženi smo bili člani in simpatizerji, zaščitniki živalskih pravic, a tudi psička našega člana. Blagoslov je tudi letos opravil opat Marjan Jezernik.

Naša članica Katarina Šumej in lastnica mucke sta se odpravili v akcijo. Muc je prišel, gospa je potrdila, da je to Japi, postavili sta živolovko in muc se je ujel.

Sicer je bil v kletki zmeden in še bolj prestrašen, a se je kmalu umiril. Sledili so objemi in solze sreče. »Nisem si nikoli mislila, da ga boste našli po dolgem mesecu iskanja!« je povedala presrečna lastnica, ki je med iskanjem trpela, saj se je čutila krivo za njegov pobeg in izgubo. Vsi smo si oddahnilo, ko se je Japi vrnil domov, kjer živi že osem let! Člani DPMŽ Celje pa še enkrat poudarjamo, kar smo tudi na stojnici v Planetu Tuš ob svetovnem dnevu varstva živali: nikoli ne obupajte, iščite svojo izgubljeno žival, tudi ona išče vas!

VERICA ŠTANTE,
podpredsednica
DPMŽ Celje

Benu pomaga Miša

Društvo za zaščito živali Veles ne samo da aktivno deluje na področju zaščite živali, ampak pomaga tudi pri zbiranju in pri razvoju hrane tistim, ki zaradi finančne stiske težko skrbijo zase, kaj šele za živali. Redno obiskujemo domove upokojencev, centre za invalide, imamo srečanja po vrtcih in predavanja po šolah, seveda z našim priljubljenim kužkom Benom.

Ker je vedno večje zanimanje za srečanja v ustanovah, ki jih še nismo obiskali, smo se v društvu odločili, da bo še en kužek šel po Benijevih stopinjah, saj se bo z njegovo prisotnostjo najhitreje naučil, kaj in kako mora delati oziroma kako se mora pravilno vesti v ustanovah.

Pred pol leta smo imeli doma leglo labradorcev. Od-

ločili smo se, da bo doma ostala psička, ki je kazala podobne lastnosti, kot jih ima Ben. Primerna se nam je zdela za delo z ljudmi. Psički smo dali ime Miša.

Naša odločitev se je izkazala za pravilno, saj se zelo hitro uči, seveda pod vodstvom Bena. Vedno sta skupaj, tudi takrat, ko gremo po sledih prijave ali razvažamo hrano tistim živalim, ki potrebujejo našo pomoč.

Miša je bila z Benom že v domu upokojencev Nine Pokorn Grmovje in Špesovem domu Vojnik in se je izkazala kot prava mala pasja terapevtka, s svojo prisotnostjo in podobo razveseljuje varovance, jih nasmeji, predvsem pa jim vrača voljo do življenja.

V času našega obiska je bil vedno problem, saj samo z Benom nismo mogli biti

v stiku z vsemi varovanci zaradi prevelikega števila in časovne omejitve, zdaj bo lažje, ker bosta lahko vsak na svojem oddelku. Če bi hoteli uresničiti vse želje glede naših obiskov, bi morali k njim prihajati vsaj vsak drugi dan, to pa žal ne gre, saj sta pri našem društvu na prvem mestu zaščita in pomoč živalim.

Po izjavah prebivalcev Celja je naša Miša prava popestritev za njih, predvsem za otroke, ki ne morejo mimo nje, ne da bi jo pocartljali. Nekateri pravijo, da je legenda Celja še vedno Beni in bo tudi ostal. Ob boku mu stoji mala Miša, se sprehaja z njim in v gobčku drži košarico za prostovoljne prispevke, ki jih porabimo za nemoteno aktivno delovanje društva.

DUŠAN VENGUST,
predsednik društva Veles

Na dobrodelni akciji v Volčjem Potoku

Na povabilo društva starodobnih vozil z Vranskega smo se dijaki in mentorji šole za hortikulturo in vizualne umetnosti iz Celja v soboto, 3. oktobra, v Volčjem Potoku udeležili dobrodelne akcije z naslovom Cvetje in vozila.

V društvu starodobnih vozil so poskrbeli za avtomobile in tudi za material za izdelavo dekoracij. Mi pa smo s svojim znanjem in delom poskrbeli, da so starodobniki zažareli v cvetličnih dekoracijah. Izkupiček od prodanih aranžmajev je bil namenjen za neposredno finančno pomoč osnovnošolcem pri zagotavljanju šolske prehrane.

Seveda smo začeli delati že v dneh pred soboto, saj je bilo poleg suhega cvetja treba dopolniti izdelke z obstojnim zelenjem. Pri pouku strokovnega modula poročna floristika so dijaki spoznavali možnosti in načine dekoracij avtomobila ob poroki. Pri izdelavi cvetličnih dekoracij smo izdelali tri aranžmaje v obliki dvojnega prstana, pet vencev, štiri obroče v obliki srca, 48 manjših aranžmajev in kar 48 metrov pletenice. Dijaki so nato sodelovali tudi pri sobotnem dopoldanskem delu akcije, ko smo pripravljene izdelke namestili na avtomobile. Kljub deževnemu začetku, ko smo že mislili, da bo dogodek odpovedan, nas je ob koncu dela pozdravilo tudi sonce. Tako je organizatorjem na pomoč priskočilo tudi vreme, saj so avtomobili lahko zasedli predvidene prostore v arboretumu, ki jim je nudil prekrasno kuliso. Akcijo je v šoli koordiniral Emil Špes, pomagali pa so mu mentorji Mojca Sodin, Sergej Kos in Romana Špes.

Redko se zgodi, da lahko pri pouku združimo svoje delo z dobrodelnostjo in tako cvetličarstvu dodamo novo in drugačno vrednoto.

ROMANA ŠPES, Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje

Desetletnica Likovnega društva Laško

Da, vsi verjamemo, da je v slogi moč, da je sreča v skupnem delovanju. Udeležba likovnih ustvarjalcev iz Laškega na Sladki Istri je vsem prinesla kanček tiste sreče, ki jo dosežeš po dobro opravljenem delu. Dobra družba, lepo sončno vreme, čeprav je na našem koncu še deževalo ... vse skupaj je vplivalo na razpoloženje in nastala so res lepa dela. Na festivalu Sladka Istra se vsako leto nabere več kot sto likovnih ustvarjalcev – domačih in tujih, zato smo bili zvečer toliko bolj ponosni, da sta z »našega avtobusa« doseгла dva člana prvo mesto in eden drugo. Bravo!

Oktober se je za naše društvo začel res uspešno, saj so se dela treh naših članic na temo Kvadrat in krog, kocka in krogla uvrstila na regijsko likovno razstavo, ki je bila v Preboldu, za kar jim iskreno čestitamo.

In ker »je treba delat«, nismo obsedeli na lovorikah. Hitro se je bilo treba obrniti, saj nas je čakala pomembna obletnica – desetletnica Likovnega društva Laško – in je bilo treba pripraviti nove slike na temo Laško – barvito mesto. Slike so bile postavljene v Kulturnem centru Laško, od srede, 14. oktobra, pa krasijo Thermano Laško.

Obletnico smo proslavili na nepozaben večer 9. oktobra v kulturnem centru ob številnih nastopajočih skupinah: Vaška godba Vrh nad Laškim, moški pevski zbor Svoboda Hrastnik, ženska skupina Vodomke, plesalke GŠ Laško-Radeče, KD Antona Tanca z Marija Gradca, klapa Gambrinus, rok skupina Marvin in pevska skupina Šentlenartčani. Vsem se iskreno zahvaljujemo za popestritev večera, ki ga je sproščeno in profesionalno vodila Marijana Kolenko. S skromno pozornostjo smo se zahvalili dolgoletnim donatorjem, hvaležni pa smo tudi vsem, ki so poskrbeli za polne mize in za pijačo. Hvala tudi vsem, ki ste našo obletnico ovekovečili s fotoaparati, in vsem udeležencem, ki ste skupaj z nami stopili v svet umetniških doživetij.

Želimo vam lepo, barvito jesen, takšno, kot je barvitih naših deset let!

CB, NF

Zahvala

Pomoč ob požaru

Zahvaljujemo se vsem gasilcem, sokrajanom in sosedom za pomoč, saj so nam pomagali omejiti požar in obvarovati druga poslopja. Še enkrat iskrena hvala!

Družina Tovornik iz Curnovca

Praznovali smo teden otroka

Teden otroka je za vse zaposlene in za otroke vrtca Šmarje pri Jelšah prav poseben teden. Vsako leto pripravimo za otroke zanimive dopoldneve z različnimi dejavnostmi. Letos smo poleg dopoldanskih dejavnosti pripravili tudi popoldanske delavnice za otroke in njihove starše.

Skupaj so razigrano ustvarjali v jesenskih delavnicah in se preizkusili tudi v štafetnih igrah. Med delavnicami so si marsikaj zaupali. To je bil tudi namen in rdeča nit letošnjega tedna otroka. Nekaj ti moram povedati.

Otrokom smo strokovni delavci popestrili dopoldanske dejavnosti z obiskom knjižničarke iz centralne osnovne šole. Knjižničarka nam je predstavila nekaj jesenskih zgodbic. Tako smo lahko naslednje dni ustvarjali z jesenskimi plodovi. Otroci so ob koncu tedna svoj izdelek odnesli domov in z njim tudi staršem »nekaj povedali«. Otroci starejših skupin so se v dopoldanskem času odpravili tudi na orientacijski pohod in imeli pri tem različne naloge, ki so jih pripravile strokovne delavke.

Kot vsako leto smo medse povabili tudi intervencijske službe. Ogledali so si jih otroci vseh enot in dislociranih oddelkov, nekaj vrtcev iz sosednjih občin, otroci prvih razredov centralne šole in številni zunanji obiskovalci.

Z izvajanjem letošnje teme v tednu otroka smo se naučili, da moramo med seboj pravilno komunicirati, si prisluhniti, poslušati, slišati in razumeti drug drugega. Vse to nam je otrokom in vsem zaposlenim v vrtcu Šmarje pri Jelšah v tednu otroka tudi uspelo.

JANJA ORAČ, vzgojiteljica v OE Sonček Šmarje

Cuprablau Z

Škropljenje sadovnjakov po obiranju

Bakterija (*Erwinia amylovora*)-hrušev ožig

Jablanov škrlup

Jablanov škrlup-močna okužba

Luknjičavost koščičarjev

Škropljenje opravimo s pripravkom **Cuprablau Z** v odmerku 2 kg/ha (škropimo po pravilu pridelka).

Cuprablau Z zmanjšuje potencial jablanovega škrlupa (*Venturia inaequalis*), ki prezimi v obliki askospor v odpadnem listju, z uporabo pa bistveno zmanjšamo potencial glive za prihodnje leto.

Cuprablau Z pospešuje olesenitev lesa, odpadanje listja, s tem zmanjšuje možnost zimske pozebe, ki lahko poveča napad jablanovega raka (*Nectria galligena*).

Cuprablau Z uporabljamo tudi za učinkovito varstvo koščičastega sadja pred okužbami glive breskove kodravosti (*Taphrina deformans*) in rožičavosti češpelj (*Taphrina pruni*).

Breskve in češplje poškropimo jeseni in spomladi in tako pravočasno zatremo brstiče glive, ki prezimijo pod lubjem.

Hkrati pripravek **Cuprablau Z** zatira tudi glivo, ki povzroča listno luknjičavost koščičarjev (*Stigmata carpophila*).

Breskova kodravost

Češpljeva rdeča listna pegavost

Rožičavost češpelj

Jablanov rak

Permakultura

Si predstavljate, da enkrat uredite vrt, potem pa nanj samo še sadite in z njega pobirate? V realnosti ni tako enostavno, saj je gradnja različnih tipov visokih, vkopanih, kopastih, krožnih in kdovekakšnih gred precej zapleten in tudi težak proces. In še ponoviti ga je treba vsakih nekaj let. Prav zaradi tega je moj vrtiček še vedno lepo klasično pri tleh. Odkar so mi povedali, da so visoke grede pravzaprav nekaj takega kot mercedezi – še najbolj pristojijo starim ljudem – si pač govorim, da pride vse ob svojem času.

Navdušenje nad drugačnim vrtnarskim pristopom me je prijelo ob ogledu dokumentarnih vrtnarskih filmov na Youtubeu. V živo pa me je za nove vrtnarske metode navdušila Ana Vovk Korže s svojim učnim poligonom v bližini Poljčan. Tam je mogoče od blizu videti vse, kar je na vrtu mogoče početi, kar se obnese in kar se ne. Tudi to si je za začetek mogoče ogledati kar na Youtubeu, če vtipkate iskalni niz učni poligon Dole.

Kljub zvrhani meri navdušenja nad tovrstnimi podvigi sama za kaj takega enostavno še nisem našla časa. Sem pa med vsemi temi informacijami zasledila namig, kako zelo je lahko navaden karton uporaben na vrtu. V permakulturi ga namreč položimo v plast na veje, les in listje. In tako se mi karton v slabo voljo ostalih družinskih članov že lep čas kopiči v kleti. So me pa zadnjič na Facebooku poučili, da lahko karton uporabim že zdaj, in sicer za pripravo zemlje na zimo. Menda je najslabše, kar lahko naredimo rodovitni prsti, da jo odkrijemo in prepustimo zmrzali na milost in nemilost. Če na to nismo mislili, ko smo odvažali posušeno seno, in nimamo sekancev ali kaj podobnega, jo lahko pokrijemo tudi s tanko plastjo kartona. Karton ima namreč izvrstno lastnost, da privablja deževnike. Tako se bo pod razmočeno celulozo nabralo vse polno zemeljskih delavcev, ki bodo obogatili in predelali prst pred pomladno setvijo in sajenjem. Po nasvetu s Facebooka plast kartona ne sme biti predebela, ker se bodo sicer v njem zaredili še kakšni glodalci. Glede na zimsko burjo je nujno treba poskrbeti tudi za to, da nam kartonaste odeje ne odnese veter. Tako bom v teh dneh upam porabila vsaj nekaj starega kartona, za vsega ostalega pa moram moža prepričati, da bo prej ali slej tudi prišel prav. Namignil je namreč, da bi ga za prvi naslednji kres z veseljem porabil tudi on.

Dobro utrjene sadike za prvovrsten pridelek

V Drevesnici in trsnici Krajšek v Radečah ponujajo pestro izbiro sadnega drevja in trsov

Pri Krajškovih se drevesnica in trsnica prenašata iz roda v rod že 90 let. Kljub temu, da sta se ponudba in povpraševanje v teh letih spreminjala, ostajajo zvesti osnovnemu vodilu, to je s prijaznostjo in z izkušnostjo ponuditi kakovostno sadiko, prilagojeno našim podnebnim razmeram.

»Drevesnico je postavil na noge moj ded. Starša Justina in Janez sta sprva delala v Nemčiji, vendar sta se po vrnitvi odločila, da bosta prevzela to dejavnost. Čeprav sta pri našem delu še vedno nepogrešljiva, sem jo pred približno osmimi leti prevzela sama,« pripoveduje Jerneja Knavs Krajšek, ki ocenjuje, da je povpraševanja po sadikah v zadnjih letih več, kot ga je bilo nekoč, vendar je tudi konkurence več. So

V Drevesnici in trsnici Krajšek lahko izbirate med približno 25 sortami jablan, 12 sortami hrušk, več češnjami, slivami, breskvami in višnjami. Širok je izbor jagodičevja. Imajo rdeč, črn in rumen ribez, kosmulje, maline, robide in lešnike, najdete pa tudi kakšno sadiko okrasnega grmičevja, kot je liguster.

se pa spremenile nakupovalne navade, pravi: »Ljudje kupujejo majhne količine. Kupec ne vzame 10 ali 20 sadik, ampak dve do tri, toliko, da zamenja stara drevesa z novimi.«

Trdo delo v domači reži

Najbolj prodajane sadike pri Krajškovih so carjevič, bobovec, mošančkar, krivopecelj, kanadka, idared, jonagold. Ljudje izbirajo vrste, ki ne potrebujejo toliko kemične obdelave in ki so bolj odporne. Pri izboru trsov beležijo veliko povpraševanje po takšnih, ki bodo krasili pergole in brajde: »Tu pridejo v poštev bela in rdeča izabela, jurka, beli muškatni francoz, muškat blue. Sicer pa vinogradniki s savinjsko-celjskega konca kupujejo kerner, beli pinot, chardonnay, beli muškat, sauvignon, frankinjo. Tisti z dolnjskega konca pa bolj cviček, laški rizling, frankinjo.«

V Drevesnici in trsnici Krajšek vzgajajo sadike na približno hektarju. Vsako leto kolobarijo. Zemljo

imajo svojo, nekaj malega je imajo tudi v najemu. Pri delu sodeluje cela družina, to so ob Jerneji in možu Matjažu Jernejina starša, sin Alen, ki je pravkar končal kmetijsko-tehnično šolo v Šentjurju, in hči Ana, ki ima, kot smo se lahko sami prepričali, izjemen smisel za okraševanje. »Vsi smo doma, nihče ne hodi v službo, le Ana še hodi v šolo. Dela je veliko celo leto. Sadike prodajamo dvakrat letno, v pozni jeseni in zgodaj spomladi. Malo se umiri zgolj od sredine decembra do sredine januarja. Ker pa imamo še kmetijo in živali, dela pri nas nikoli ne zmanjka,« pripoveduje Jerneja Knavs Krajšek.

MRL, foto: Grupa

Sadike Krajškovih lahko kupite v sezoni sajenja, to je od začetka novembra do sredine decembra in od začetka marca ob sredah na »svinjskem sejmu« v Celju ali pri njih doma.

Pripravljena sadilna jama, kup »žive« in »mrtve« zemlje in uležan gnoj

Ob sadiko postavimo oporo.

Družina Knavs Krajšek: od leve Alen, Jerneja in Matjaž

Pravilno posadimo jablano

Alen nam je prikazal, Matjaž pa opisal, kako pravilno posadimo jablano. Ob obisku smo sadili carjeviča:

»Pripravimo sadilno jamo, veliko meter krat meter in z globino 40 cm. Sadiko postavimo v jamo,

okrog nje in po koreninah dodamo sadilno zemljo. Zrel kompost, dobro uležan gnoj ali ustrezno umetno gnojilo potresemo okrog korenin, nikakor pa po njih. Potem damo »živo« zemljo, to je vrhno plast, ki smo jo odstranili ob začetku izkopavanja luknje. Obrnemo in damo na zemljo. Spodnjo zemljo damo na vrh. Sadiko privežemo ob oporo. Če imamo voluharje v zemlji, je korenine dobro zaščititi z mrežo, posajeno sadiko pa še pred divjadjo. Zemlje v jesenskem času po vrhu ne teptamo. Vsaj

dve ali tri leta je treba sadiko okopavati in jo gnojiti. Prva leta moramo biti pozorni še na morebitne uši ali gosenice, ki lahko precej poškodujejo mlado sadiko.«

Sadno drevje sadimo od prvega novembra do snega, spomladi pa od odjuge naprej. Nizke nasade sadimo od 80 do 100 cm narazen, medvrstno pa 3 do 4 metre. Srednje visoke jablane sadimo 3 do 4 metre narazen, visokodebelne pa na razdaljo 6-8 metrov. Foto: SHERPA

Sezona za nakup se je že pričela!

Pestra ponudba

sadik jablan, hrušk, sliv, češenj in drugih vrst sadja
Trsne sadike za vinograde
Različne sorte trte za brajde in pergole
Jagodičevje
(maline, robide, ribez, ameriške borovnice...)

DREVESNICA IN TRSNICA KRAJŠEK,

Žebnik 40
1433 Radeče

Naročila na telefonu:

03 56 87 630,

031 576 750 ali 031 491 707

www.krajsek.com

Setveni koledar

Čas za presajanje je od 31. oktobra. od 11. ure, od 1. novembra. do 14. novembra. in od 28. do 30. novembra.

29. ČE	korenina
30. PE	korenina
31. SO	korenina do 9. ure, od 10. ure cvet
1. NE	cvet
2. PO	cvet do 12. ure, od 13. ure list
3. TO	list
4. SR	plod

Podatki so vzeti z dovoljenjem avtorice iz setvenega priročnika Marije Thun za leto 2015, ki ga v Sloveniji izdaja v neskrajšani obliki založba Ajda, Vrzdenc, tel.: 01/754 07 43.

Tudi na domačem poligonu ima Neli takšen pomični most, saj se ga na tekmovanjih ne sme ustrašiti.

Nevenka in Neli – idealen reševalni par

Na Danskem sta bili najboljši v svetovni konkurenci

V soboto so se v celjskem parku predstavili člani Kinološkega društva reševalnih psov Celje, ki letos slavi desetletnico delovanja. Priказali so nekaj zanimivih spretnosti svojih reševalnih psov, a tudi druge kinološke discipline, ki jih izvajajo v društvu. Njihova najpomembnejša dejavnost je usposabljanje reševalnih parov za iskanje pogrešanih oseb, ukvarjajo se tudi s tekmovanji, kjer pokažejo uspešnost svojega dela, vendar so tudi ta priprava za morebitno iskanje ljudi v primeru nesreč. A poseben dosežek tudi za društvo predstavlja nedavna zmaga članice Nevenke Štor, ki je s psičko Neli na Danskem postala svetovna prvakinja v iskanju pogrešanih oseb.

Takšnega uspeha seveda ni mogoče doseči čez noč. Nevenka Štor vadi z Neli že pet let, saj je vedno želela delati z reševalnim psom. »Slišala sem, da so prinašalci dobri pri tem, in sem izbrala Neli, ki je gladkodlaka prinašalka, vendar sta bila odločilna barva in karakter.« Neli je zelo igriva, rada ima ljudi,

vse aktivnosti v naravi so ji v veselje. »Enako mora veljati tudi za vodnika, ki mora z veseljem opravljati vse treninge.« Le popolna usklajenost obeh lahko da uspehe.

Lasten poligon za vadbo

Pasja družba je v teh časih za marsikoga tudi antistresna terapija. Tudi Štorova pravi, da njeno delo učiteljice v Srednji šoli za storitvene dejavnosti in logistiko Celje ni vedno enostavno, zato so ure druženja z Neli zelo dragocene. Tudi zato, ker nekaj časa vzame tudi vožnja iz okolice Maribora, kjer živi zadnja leta. Vmes, ko je Nevenka v službi, poskrbita za psičko njena starša, sama pa se z njo ukvarja popoldne in ob koncih tedna. Selitev iz Celja ni prinesla le negativnih stvari, temveč tudi veliko dobrega, saj ima Neli okrog hiše veliko prostora za igro, Nevenka pa je s pomočjo prijateljev in očeta celo uredila lasten poligon z ovirami. Na njem delata vaje za premaganje ovir in pridobivanje spretnosti, medtem ko se na treninge iskanja vozita v

Celje, saj se izvajajo v skupini. Vsak torek se skupina približno 18 aktivnih reševalnih parov razdeli v dve skupini. Ena se poda na vadbo v gozd, druga h kakšnim ruševinam v okolici Celja, kjer ima društvo dovoljenje za vadbo. Vadi tudi v Merkschi na lesenih ostružkih. »V tujini, kamor tudi hodimo na treninge, imajo povsem drugačne razmere kot mi, tam so uredili celo vas, ki izgleda, kot da jo je podrl potres. Tja hodimo zato, ker se mora pes znati gibati po takšnih ruševinah in znati nakazati pogrešano osebo globoko pod betonskimi kladami in zruški.« A takšni izleti seveda stanejo. Stroške treningov v tujini krije Enota reševalnih psov Slovenije.

Ves prosti čas

Tej dejavnosti namenja Štorova ves prosti čas, zato si je psa kupila šele potem, ko so otroci odrasli. »Nisem ga kupila le zato, da bo nek privešek, ki bo hodil z menoj, temveč da lahko z njim nekaj naredim. Prej sem bila v šoli sindikalna zaupnica in ker sem vedela, da dveh stva-

ri ne morem enako dobro opravljati, sem eno opustila in se zdaj ukvarjam samo še s psom.«

Vsi treningi, ki jih opravijo vodniki reševalnih psov, so namenjeni usposabljanju za reševanje v resničnih situacijah. »Pri nas je teh malo, seveda pa treniramo in se udeležujemo tekem ter s tem ohranjamo pripravljenost. Letos sva z Neli sodelovali v štirih iskalnih akcijah pogrešanih ljudi. Pet članov se nas lahko udeležuje takšnih akcij, ker imamo opravljen izpit in preizkušnjo s psom. Ko nas kličejo, gremo, če nam to dopuščajo služba in ostale okoliščine. Sama težko manjkam med šolskim letom. Me pa sicer sodelavci podpirajo pri moji dejavnosti.«

Celo lajanje je pomembno

Na svetovnem prvenstvu, ki je bilo konec septembra na Danskem, sta z Neli zmagali v hudi konkurenci več kot 50 reševalnih parov. Tekmovanje, ki je bilo zelo zahtevno, je trajalo vse dni od četrтка do nedelje. »Prvi dan je samo en pes našel vse

Šestletna Neli je gladkodlaka prinašalka, ki se zelo rada igra in to dokaže tudi pri igri s svojo najljubšo igračo.

Nevenka Štor: »Psi te pasme so zadovoljni, da so ob lastniku, niso za v pesjak ali na verigo. Veseli so, ko te samo pogledajo in so v tvoji bližini.«

tri pogrešane osebe, drugi dan samo dva. Če ne najdeš vseh treh, izpadeš. Pri tem te komisija tudi točkuje in doseči moraš več kot 140 točk od 200 možnih. Podobno je pri ocenjevanju poslušnosti in sposobnosti premagovanja ovir. Samo sedem nas je bilo na koncu razvrščenih in nismo vedeli, kaj se dogaja na terenu, da so izpadali tako dobri psi. Včasih veter ne piha prav, morda je kriva vlaga, vse okoliščine vplivajo na iskanje. Vedno pa je treba imeti kanček sreče,« pripoveduje Nevenka, kot da še vedno ne more povsem dojeti, kakšen uspeh sta dosegli s psičko. »Tekmovanje je bilo ob morju in ker ima Neli zelo rada vodo, nisem vedela, ali se bo šla raje kopat ali iskati. Na srečo je ugotovila, da gre tokrat za delo. Sicer vedno ne uboga povsem, včasih gre po svoje, kot da hoče reči, da vse sama ve. Tam sva se res

ujeli, čudovito je iskala, delala samostojno, v pravem tempu, tudi lajala je lepo.« Ne boste verjeli, na tekmovanju ocenjujejo tudi to, kako pes z lajanjem nakaže najdbo! V resničnih situacijah je seveda drugače, tam je glavno, da najde iskano osebo.

In nagrada za ves trud? Dobili sta dve vreči hrane, ki pa je Neli ne je, ker je alergična nanjo. »S psom, ki se ves čas praska, ne moreš iskati,« pravi Nevenka, ki ji zato sama kuha in peče razne mesne dobrote. Sicer pa je največja nagrada zanj prav gotovo zadovoljstvo psičke, ki je njena družabnica in spremljevalka in ki je srečna ter hvaležna za vsak trenutek, ki ga preživita skupaj. Občutek, da lahko s tem treningom pomagaš sočloveku, pa je zagotovo nekaj posebnega.

TATJANA CVIRN
Foto: GrupA

DELOVNI ČAS
pon. - pet. 7. - 19. ure
sob. 7. - 12. ure
ned. in prazniki 7. - 8. ure
dežurstvo 24 ur

veterinarska bolnica šentjur

V ambulantni se vsakodnevno izvajajo:

- zdravstveni in laboratorijski pregledi živali
- preventivna cepljenja psov in mačk
- rtg slikanja skeleta in kolkov
- kirurški posegi na mehkih in trdih tkivih živali
- diagnostika notranjih organov in ostale storitve.

www.vb-sentjur.si

**Cesta Leona Dobrotniška 12
3230 Šentjur, Slovenija**
GSM: 041 618 772
Tel.: 03 749 32 10
Fax.: 03 749 32 11
E-mail: veterinarstvo.sentjur@siol.net

NOVO!

DELO NA TERENU!

VETERINARSKA BOLNICA ŠENTJUR NUDI 24 URNO NUJNO VETERINARSKO POMOČ TUDI V ENOTI LJUBLJANA
(Glonarjeva 2, Ljubljana)!

DARILO ZA NAROČNIKE

Prednosti posod TO GO:

Moderno oblikovanje, izjemno kakovosten material brez BPA, 100 % zrakotesnost, srajčka iz kakovostnega neoprena, obdrži temperaturo do 3 ure, enostavno shranjevanje hrane, ergonomičen način zapiranja, hitro čiščenje (pomivanje v pomivalnem stroju), velikost prilagojena priporočilu nutricionistov ...

www.zdravo-kosilo.si

Prodajna mesta: Celje – Danstudio Celje, Teharska cesta 4 in vse trgovine Tuš po Sloveniji.

70
LET

novi tednik

www.novitednik.com tednik@nt-rc.si

Med vsemi naročniki, tako tistimi, ki ste nam zvesti že vrsto let, kot tistimi, ki se nam boste pridružili do konca leta, bomo ob novem letu izžrebali prejemnika čudovite nagrade:

vgradne indukcijske plošče Simfer 6040 DEISP

simfer

Indukcijska plošča Simfer s 5-letno garancijo vam nudi 4 indukcijske kuhalne površine: 2 x Ø 16 cm, 1 x Ø 16 cm, s Power Boost funkcijo in 1 x Ø 20 cm s Power Boost funkcijo. Ploščo upravljate na dotik, ima programsko uro/timer ter pokazatelja preostanka toplote. Plošča vam omogoča kakovostno in hitro kuhanje. K plošči pa lahko izberete svoj set gospodinjskih aparatov na www.simfer.si

Darilo pripada samo novim naročnikom, ki pred tem vsaj 6 mesecev niso bili naročeni na časopis Novi tednik in plačajo naročnino za pol leta oziroma leto dni. Darilo prevzamejo na oglasnem oddelku Novega tednika in Radia Celje.

NAROČILNICA

☐ Naročam Novi tednik za 6 mesecev in izberem posodo TO GO 1 oz. TO GO 2.

☐ Naročam Novi tednik za 12 mesecev in izberem posodo TO GO 3 oz. TO GO 4.

Ime in priimek:

Naslov, kraj:

E-poštni naslov:

Datum rojstva:

Telefonska številka:

Podpis:

Ostale ugodnosti za naročnike: **brezplačno prejemajo vse posebne izdaje Novega tednika, 4 male oglase v Novem tedniku (do 10 besed) In 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje.**
Izpolnjeno naročilnico pošljite na naslov: Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje.

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Rubriko pripravlja
Osrednja knjižnica Celje

Postavitev spominskega obeležja na grobu Hermana Potočnika Noordunga

Kmalu po sporočilu dr. Wolfa, predsednika odbora evangeličanskega dela pokopališča (o tem je bilo več napisanega v prejšnji številki Novega tednika), so se začeli vrstiti dogovori glede vseh postopkov za postavitve spominskega obeležja.

Veliko je k postopkom pripomoglo to, da so dodelili obeležju sosednje grobno mesto, saj je bilo zato mogoče brez stroškov prevzeti opuščeno grobnico. Kljub vsemu so nastali še mnogi dodatni stroški, ki sem jih kril izključno z lastnimi sredstvi. Zato sem bil primoran izbrati ugodno cenovno rešitev. Z monolitnega nagrobnega spomenika je bilo treba zbrusiti obstoječi napis in po mojem predlogu vgravirati zeleno dvojezično besedilo ter stilizirano risbo Potočnikovega bivalnega kolesa, ki je upodobljeno na ščitnem ovitku njegove knjige. Dobil sem ponudbi dveh kamnosekov v neposredni bližini pokopališča. Kamnoseška dela (brušenje, graviranje, pozlato, čiščenje in restavriranje zidanih površin grobnice) je prevzelo podjetje Schreiber, ki ima delavnico v neposredni bližini, sredi novega judovskega pokopališča. Dokončen dogovor z lastnikom podjetja Jirijem Schreiberjem glede nagrobnika je bil sklenjen 15. januarja 2014. Isti dan sem obiskal tudi predse-

dnika skupnosti evangeličanskih pokopališč na Dunaju dr. Michaela Wolfa, ki sem mu izročil predstavitevno besedilo za vpis Potočnika v vodnik pomembnih osebnosti, pokopanih na omenjenem pokopališču. Ker zgolj ta vpis ni zadostoval, da bi stroške, povezane z vzdrževanjem groba, trajno prevzelo mesto Dunaj, je Mestna občina Maribor na mojo pobudo na dunajski magistrat poslala vlogo za vpis Potočnikovega spominskega obeležja v seznam častnih grobov.

Pomoč veleposlanika

Hkrati je bilo treba razmišljati tudi o slovesnosti ob postavitvi spominskega obeležja – kenotafa. Za soorganizacijo se mi je zdelo primerno za pomoč zaprositi Veleposlaništvo Republike Slovenije na Dunaju. Pripravljenost veleposlanika dr. Andreja Rahtena, da bi sodeloval pri dogodku, je bila izjemna. S svojimi sodelavci se je potrudil, da je 11. aprila 2014, na dan pred mednarodnim dnevom vesoljskih pletov s posadko, slavnostna postavitve predstavila vsem udeležencem nepozabno doživetje. Naklonjenost in podporo pri postavitvi obeležja ter pri organizaciji slovesnosti je izrazil tudi mariborski župan dr. Andrej Fištravec. Na dunajsko pokopališče se

Spominsko obeležje ob grobu Hermana Potočnika na dunajskem pokopališču

je z avtobusnim prevozom, ki ga je organizirala Mestna občina Maribor, pripeljalo petdeset Mariborčanov, mnogi pa so se pripeljali s svojimi vozili. Slovesnost s približno 130 udeleženci se je začela v cerkvi na evangeličanskem pokopališču. Prvi govornik je bil izr. prof. dr. Andrej Rahten,

veleposlanik Republike Slovenije na Dunaju, sledili so mu akad. prof. dr. Boštjan Žekš, svetovalec predsednika Republike Slovenije, dr. Andrej Fištravec, župan Mestne občine Maribor, univ. prof. dr. dr. h. c. Karl W. Schwarz, ministrski svetnik na Ministrstvu za šolstvo, umetnost in

kulturo Republike Avstrije. Zadnji sem nastopil Primož Premzl, pobudnik postavitve spominskega obeležja. Svečani dogodek je zaključil Komorni zbor Huga Wolfa iz Maribora s koncertom Zven vesolja, ob zlahtnih zvokih pa so obiskovalci lahko občudovali projekcijo posnetkov vesoljskega teleskopa Hubble. Po koncertu so se udeleženci dogodka napotili k Potočnikovemu grobu, kjer sta spominsko obeležje blagoslovila škof Evangeličanske cerkve na Slovenskem mag. Geza Filo in evangeličanski duhovnik dr. Michael Wolf na Dunaju. Po slavnosti je ob koncu sprejema, ki ga je priredil veleposlanik dr. Andrej Rahten, predstavnica mesta Dunaj z referata za kulturno dediščino Astrid Rypar povedala, da je razglasitev Potočnikovega spominskega obeležja s posebnim statusom že v procesu podpisovanja pri dunajskem županu in deželnem glavarju dr. Michaelu Häuplu. 28. aprila 2014 je na veleposlaništvo na Dunaju prispelo obvestilo, da je spominskemu obeležju, posvečenemu Hermanu Potočniku, mesto Dunaj dodelilo častno varstvo za čas obstoja pokopališča. S svojimi diplomatskimi spretnostmi ima pri tem pomembne zasluge dr. Andrej Rahten. Doslej je imel ta status med znamenitimi Slovenci, pokopanimi na

Dunaju, le jezikoslovec Fran Miklošič.

Prva razstava

Prepričan sem, da sem s tem poravnal naš skupni dolg do pomembne osebnosti, ki nam je s svojo tragično osebno življenjsko zgodbo in humanističnim pristopom pri drznih idejah osvajanja vesolja lahko velik vzornik.

S tem dejanjem so bili poplačani tudi večletni trud pri zbiranju arhivskih dokumentov in številne poti, predvsem na Dunaj, ki jih je gnala iskrena želja po predstavitvi resnične Potočnikove življenjske zgodbe.

Poleg knjige Herman Potočnik Noordung, Življenjepis v besedi in sliki (2013), druga dopolnjena izdaja 2014, sem v letih 2012–2015 pripravil pet dokumentarnih razstav (Maribor, Ljubljana, Slovenj Gradec, Celje in Pulj) in pet predavanj (Ljubljana, Dunaj, Slovenj Gradec, Maribor in Celje).

Odprtje zadnje razstave je bilo prav pred tednom, 22. oktobra, v puljski knjižnici. To je tudi prva razstava o Hermanu Potočniku Noordungu v njegovem rojstnem mestu. Njeno gostovanje so soorganizirali Gradska knjižnica i čitaonica Pula, Osrednja knjižnica Celje, Umetniški kabinet Primoža Premzla in Slovensko kulturno društvo Istra.

PRIMOŽ PREMZL

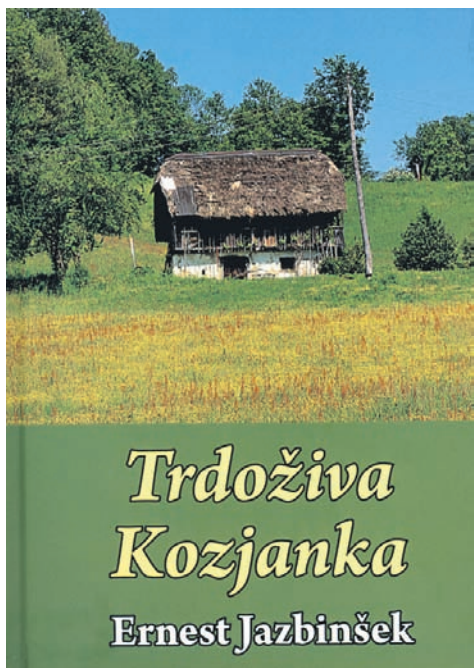
Ernest Jazbinšek: Trdoživa Kozjanka

Več kot pripoved o pogumnih ženskah

»Ta roman v mislih posvečam mamam. Moji, tvoji, njegovi, vsem našim mamam!«

Trdoživa Kozjanka je izvrstno zasnovana, bogato ubesedena in vendar izjemno domača pripoved o več generacijah preprostih žensk v kozjanskem hribovju. Na eni strani gre za pripoved o poslanstvu mam, ki rojevajo novo življenje, varujejo in vzgajajo otroke ter so se zanje pripravljene žrtvovati do konca. Poleg tega je zgodba o značajski trdnosti, ki jo usodni udarci in dogodki samo še utrjujejo. Ko seštejemo ta dva dejavnika, je rezultat Jazbinškovega romana portret žensk, ki jim še najmanj pritiče sicer ljudsko tako trdno zasidran opis šibkejšega spola.

Pripoved se začne v letu 1947, ko se je na domačiji Horjakovima po težkem porodu rodila hči Anka, ki že od začetka ni bila načrtovan otrok. Odraščala je v pridno in marljivo kmečko dekle. Stikov s fanti, razen pri skupnem delu, ni imela. Prav eno takšnih delovnih srečanj je izkoristil razvpit vaški pridanič Dolfe. Po končanem delu je Anki sledil domov, tudi njo je premamila radovednost in po poti se mu je predala. Razočarana nad njegovim odzivom je s strahom pričakovala, kaj bo sledilo. Zanosila je in ko je to povedala

staršem, je bila njena zgodba zapečatenata. Podrediti se je morala takratnim družbenim

O avtorju:

Ernesta Jazbinška, ki se je s pisanjem začel ukvarjati šele po upokojitvi, smo predstavili v Novem tedniku v začetku septembra, ko je roman Trdoživa Kozjanka predstavil v šentjurski knjižnici. Takrat smo zapisali tudi njegovo pretresljivo zgodbo, kako je pri devetnajstih letih ostal brez noge. Kljub temu je doštudiral in bil uspešen v raznih športih. Zadnja leta ga zaposluje predvsem pisanje in v samozaložbi je letos izšla že njegova šesta knjiga.

pravilom, ki so zapovedovali poroko ne glede na to, da so tako Ankini kot Dolfetovi starši vedeli, da bo ta zakon pekel zanjo.

Anka svoje življenje povzame z besedami: »Lahko me pretepaš kot garjavega psa, me kruto posiljuješ in do onemoglosti obremenjuješ z delom, ne moreš me pa zlomiti, ker sem pač Horjakova iz Prilok!« V tem nasilnem in komunikacijsko povsem odtujenem zakonu se rodijo trije otroci, med njimi Milena. Vsi trije ves čas spremljajo dogajanje v domači družini z odporom in jasno mislijo, da se bodo odselili od doma takoj, ko bodo končali osnovno šolo. Tudi Milena, ki že od otroštva sanja, da bo postala trgovka, odide na šolanje v Celje in biva v dijaškem domu. Zavedajoč se, kaj se je dogajalo mami, in potem ko ji je mama tudi opisala vse, kar ji je počel njen mož in Milenin oče, je sama še toliko bolj previdna pri navezovanju stikov z moškimi.

Tako je le stežka in šele po več poskusih dopustila, da je v njeno življenje stopil Roman. Rodilo se jima je pet otrok, in ko je že kazalo, da je za Mileno nastopilo boljše življenje, kot ga je sama imela v otroštvu in mladosti, se je Roman smrtno ponesrečil.

Takrat se je prava kalvarija zanjo šele prav začela. Njeni dohodki, sestavljeni zgolj iz otroških dodatkov in socialne pomoči, niso zadostovali za odplačevanje dveh stanovanjskih posojil, za prehrano in vse ostale potrebščine otrok. Milena pride dobesedno do ničelne točke svojega življenja, ko je za večerjo otrok pripravljena storiti tudi najbolj ponižujoče dejanje ...

Avtor Jazbinšek je v tej pripovedi brez olepševanja prikazal trdo življenje, neizprosno kmečkega vsakdana na odmaknjem podeželju, prepredenega s predsodki, z avtoriteto, nenapisanimi pravili, o čemer smo zdajšnje generacije slišale pripovedovati svoje babice in prababice. In brez dlake na jeziku spregovori o današnji materialni tiski, podira predsodke o domnevno neskrbnih materah, ki jih gojijo zdravniki in šolniki. Jazbinškova pripoved se odlikuje tudi v izjemno pretanjenem opisu ženskega doživljanja, njenega razmišljanja in oblikovanju značaja. Zgodba teh žensk ima vse elemente drame, bralca ves časa drži v popolni napetosti. Je eden tistih romanov, ki jih ne izpustiš iz rok, dokler ne končaš.

MRL

Pogled na Bohinjsko jezero z Rudnice, na kateri so v času »fužinarstva« kopali železovo rudo.

V kraljestvu Zlatoroga

Med potepanjem po okolici Bohinja ne zmanjka lepih kotičkov

»Najprej pojdite na Vogar, potem pa na Komno,« mi je naročila sodelavka, ko sem ji omenila, da bomo nekaj prostih dni preživel v Bohinju. Naslednji dan je v službo prinesla zemljevid in mi z rdečo barvo označila Zlatorogovo kraljestvo in ostale kraje, ki naj bi jih obiskali. V Bohinju sem sicer že bila; moj oče se je v mladosti zelo rad potepal, zato je izkoristil vsak konec tedna, da nas je kam odpeljal. Ker mi je bilo v avtomobilu vedno slabo, se krajev, ki smo jih takrat obiskali, sploh ne spomnim. Kadar vzamem v roke črno-belo fotografijo, na kateri so razen mene vsi nasmejani, vidim, da smo med drugim privijugali tudi do slapa Savica ...

Srce Bohinja je seveda njegovo jezero; če ga želimo spoznati, je najbolje, da ga obhodimo. Triurni sprehod okoli jezera smo začeli v Ukancu in se uro in pol kasneje ustavili v Ribčevem Lazu pri cerkvi svetega Janeza. Seveda smo tudi mi v objektiv ujeli cerkev iz 15. stoletja, ki je s kamnitim mostom, pod katerim iz jezera izteka Jezernica, najznamenitejša podoba Bohinja.

Naslednji dan smo se zapekljali do Stare Fužine, od koder smo se po precej strmem in kamnitem kolovozu v približno uri povzpeli do planine Vogar. Ta je nekakšno preddverje Fužinarskih planin in je

zato zelo obiskano planinsko izhodišče. Opoldne smo se ustavili pri spomeniku padlim železničarjem in se na razgledišču, ki je priljubljeno odskočišče padalcev in zmarjarjev, naužili pogledov na Bohinjsko jezero. Dan smo zaključili v dolini triglavskih

Od Komne do Triglavskih jezer

Na obsežno planoto Komno, ki je v zimskem času raj za turne smučarje, vodita dve označeni poti. Daljša, dve uri in pol dolga nezahtevna mulatjera, se vije v številnih serpentinah

lahko na prostranih planotah pod Komno, Bogatinom in Mahavščkom napolni z mirom, se naužije gorskih lepot in tako postane pravi »bogatin« ...

Zadnji dan našega oddiha smo prihranili za potep po cvetočem paradižu – Dolini Triglavskih jezer – katerega varuh je bil po starodavni legendi Zlatorog, bel gams z zlatimi rogovi. Za izhodišče smo izbrali Fužinarske planine in se čez Planino Blato, Planino pri Jezeru in Planino Dedno polje čez razgiban svet smrek in macesnov vzpenjali proti planoti Ovčarija. Na razpotju smo zavili desno in se čez Štapce povzpeli do skalnatega prehoda, od koder smo se po kratki strmi grapi spustili do Dvojnega jezera. V dolini, obdani s stenami Kopice, Zelnaric in Velikega Špičja, smo v razkošju cvetočega gorskega cvetja preživel nepozaben dan in se pozno popoldne polni prečudovitih vtisov čez Prode počasi vračali na izhodišče.

Bohinj je eden tistih krajev, kamor se človek vedno znova vrača. Leto kasneje smo v Ukancu ponovno najeli apartma. Ob odkrivanju Rudnice, Grmečice, Zajamnikov, Konjščice, Viševnika, Vogla, Črne prsti in Raskovca vse tja do Rodice in Šije smo spoznali, da nam pohodov po prečudovitih bohinjskih kotičkih še dolgo ne bo zmanjkalo ...

TP, foto: AM

Naravna znamenitost: okameneli slonček se namaka v Mostnici.

voda – Vojah. Korita Mostnice ljubitelji pohodništva zaradi slapa in številnih mostičkov ter tolmunov zelo radi obišejo. Cesta pelje prav do zatrep doline, vendar je štiriurno krožno pot bolje prehoditi, sicer znamenitega kamnitega slončka kar iz vozila ni mogoče ogovoriti.

skozi strm bukov gozd, medtem ko krajša, zelo strma in izpostavljena vodi mimo Črnega jezera čez Komarčo. Od Doma na Komni do Planine na Kraju, kjer so nekaj nekdanjih vojaških stavb predelali v planinske – s Kočo na Bogatinu na čelu – ni daleč. Tu se pravljica pravzaprav šele začne; človek se

Skoraj 80 metrov visok slap Savica, ki privre na dan iz razpoke pod steno Komarče, je tako kot jezero ena največjih znamenitosti Bohinja.

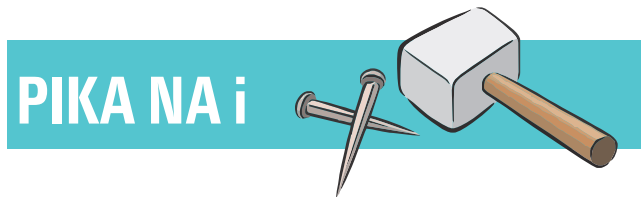
Po starodavni legendi naj bi Zlatorog, ki je živel v vrtovih okoli Triglava, v gori Bogatin čuval neizmeren zaklad. Zaradi človekovega pohlepa je Zlatorog iz naših krajev izginil, njegov zaklad pa je še vedno zakopan nekje pod Bogatinom.

S panoramske »Triglavske ulice«, kot imenujejo Zajamnike, lahko pot nadaljujemo do planine Praprotnica, od tam naprej na Uskovnico ali Rudno polje.

Do Koče pri Triglavskih jezerih se lahko povzpemo čez Fužinarske planine in čez Prode ali Štapce ali od Koče pri Savici čez Komarčo.

PIKA NA i

Slovenščina je očitno vedno bolj ogrožena, kar ugotavljamo ob dejstvu, da pri nas skorajda ni več ljudi, ki bi lahko odgovarjali na novinarska vprašanja, ne da bi za to morali imeti »blagoslov« različnih šefov. Zadnji primer iz regije: za pojasnila o poslovanju podjetja, ki ima tuje lastnike, je bilo treba vprašanja v angleščini poslati v Belgijo!

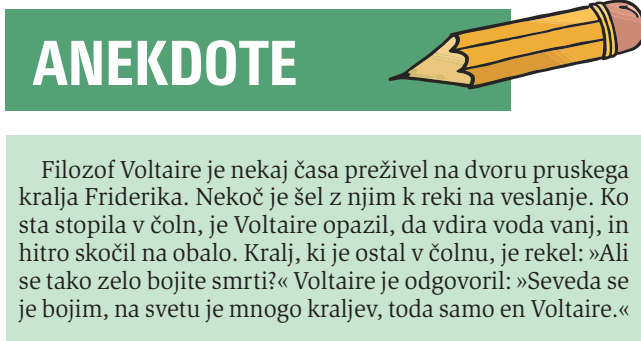
NA SVOJ RAČUN

V zadnjih, a glasnih izdihljajih

Prejšnji teden smo našemu novemu tiskalniku napovedali skorajšnji žalostni konec, saj je začel spuščati čudne glasove. V zadnjem tednu se mu je zdravstveno stanje še poslabšalo in njegovo »žaganje« vse bolj glasno odmeva v uredništvu. Zdaj čakamo, ali bo sam »poginil« ali ga bo treba uspavati.

Navada je ...

Tiskalnik ni edina naprava, ki nas spravlja v šok. Pred kratkim so nam zamenjali avtomat za kavo in prigrizke, kar je nekatere stalne uporabnike povsem izzirilo. Odpri-tina za denar je povsem drugje kot prej, izbor izdelkov čisto drugačen, tako da so se nekateri kar precej časa zadržali pred aparatom in se študijsko lotili navodil. Za nameček je menda še kava dražja in slabše kakovosti! Navada je pač železna srajca.

ANEKDOTE

Filozof Voltaire je nekaj časa preživel na dvoru pruskega kralja Friderika. Nekoč je šel z njim k reki na veslanje. Ko sta stopila v čoln, je Voltaire opazil, da vdira voda vanj, in hitro skočil na obalo. Kralj, ki je ostal v čolnu, je rekel: »Ali se tako zelo bojite smrti?« Voltaire je odgovoril: »Seveda se je bojim, na svetu je mnogo kraljev, toda samo en Voltaire.«

Spraševali smo vas, kako se imenuje priloga, v kateri smo prejšnji teden svetovali, kako poceniti svoje življenje. Pravilen odgovor se glasi: Varčevanje. Med pravičnimi odgovori smo izžrebali kupon bralke **Cvetke Drozg iz Celja**, ki ji bomo poslali brisačo Novega tednika in Radia Celje. Čestitamo.

NAGRADNO VPRAŠANJE

V Novem tedniku tokrat pišemo tudi o svetovnih pr-
vakinjah v iskanju pogrešanih oseb. Kako jima je ime?

Ime in priimek

Naslov

Kontaktna telefonska številka

Odgovor

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika

Udeleženec dovoli organizatorju zbiranje, obdelovanje, uporabo in hranjenje po-
sredovanih podatkov skladno z veljavnim Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

Kupone z odgovorom pošljite najkasneje do torka, 3. no-
vembra, na naslov Novi tednik, Prešernova ulica 19, 3000 Ce-
lje. Izžrebanemu nagrajencu bomo podarili brisačo NT&RC.

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Nespodobno povabilo

Bil sem srečen s svojim dekletom. Hodila sva že več kot leto. Odločila sva se, da se bova poročila. Moji starši so bili navdušeni, prijatelji so me spodbujali. Ona je bila dekle iz sanj. Obstajala je samo ena težava, ki mi ni dala miru. Njena mlajša sestra. Imela je 20 let, oblačila se je v mini krila in majice z globokim dekoltejem. Ko sem bil v njeni bližini, sem redno videval njeno spodnje perilo. Mogoče si domišljam, mislim pa, da se ni tako razkazovala v bližini drugih.

Nekega dne me je poklicala, naj pridem, da bova skupaj preverila vabila za poroko. Ko sem prišel, je bila sama. Na uho mi je zašepetala, da si me je vedno želela. Rekla je, da se želi ljubiti z menoj vsaj enkrat, preden se poročim in se predam njeni sestri. Bil sem v totalnem šoku, nisem mogel spregovoriti niti besedice. Rekla je: »Jaz grem gor v spalnico, če želiš pridi in me vzemi.«

Okamenel sem. Ko je prišla na vrh stopnic, si je slekla tan-
gice in jih vrgla proti meni. Še nekaj trenutkov sem stal tam, nato sem se obrnil in zdirjal proti izhodnim vratom. Stekel sem do svojega avtomobila. Takrat sem opazil bodočega tasta in zaročenko, kako tečeta proti meni. Objela me je, me poljubila in rekla: »Dragi moj, vedela sem, da si izjemen.« Tast pa je dodal: »Ta mali test me je prepričal, da svojo hčer prepuščam v prave roke. Čestitam mladenič. Dobrodošel v družino!«

Nauk te zgodbe je: Vedno imej kondome shranjene v avtu ...

Novo leto

Kje boste za novo leto? Včeraj so mi rekli, da lahko za 500 evrov dočakam novo leto v Parizu. Za 500 evrov lahko doma dočakam marec!

Roman

Če bi Dostojevski živel v Sloveniji, bi napisal samo Zločin.

Japonci

Na Japonskem naj bi odprli sobo za jok. Prvič so Japonci za nami. Mi imamo za jok kar celo državo.

Na avtobusu 1.

V avtobus vstopi starejši moški in reče mladeniču na sedežu, če lahko vstane, da bi sam sedel, ker ga bolijo noge. Mladenič ga vpraša: »Ko ste bili mladi, ste tudi vstali in drugemu odstopili sedež?«

Mož pritrdi. Mladenič: »No, vidite, zato vas pa zdaj bolijo noge!«

Na avtobusu 2.

Starejša ženica vstopi v avtobus in ker ni prostora, se ustavi kar pri šoferju. Med vožnjo ji šofer reče, naj se malo pomakne nazaj, ker ne vidi v vzvratno ogledalo. Pa mu ona odgovori: »V ogledalo se pa doma glej!«

Šali nam je poslal Nande Jakopič iz Laškega.

176 SUDOKU

	8				4	5	
		5		9	8		
1	7	2					
7		3					2
		4	1				7
			2		4	1	8
4	5	7					
					9	6	
9			8	4	3		2

Z REŠETA RAZSVETLJENIH NOVINARJEV

Čakanje na kahlico

Veste, česa me je najbolj strah, ko potujem z letalom? No, zadnje čase je takšnih potovanj sicer zelo malo, saj se je naš družinski proračun neverjetno skrčil, a vendar-le ... Ko potujem z letalom, me ni najbolj strah, da bom neke sredi poti zgrmela na kakšno gorovje ali sredi morja. Moja najhujša mora je, ali bo moja prtljaga res skupaj z mano prispela na cilj.

Že ko oddajam kovček na prijavnem oknu na letališču, se mi trga srce, kot bi dajala od sebe nekaj naj-
bolj dragocenega. Pa čeprav gre le za kupček oblekic in spodnjega perila ter malo kozmetike, zdravil in ka-
kšen klobuk. Do zdaj sem z izgubo prtljage imela le dve slabi izkušnji, ki pa sta me tako pretresli in se mi tako globoko vtisnili v srce in spomin, da še danes zaradi njiju trepetam.

Prvič je bilo pred nekaj desetletji na poti med Beogradom in Ljubljano. Včasih je pač bilo tako, da smo iz Slovenije namesto v Bruselj potovali v srbsko prestolnico. No, skratka, ob vrnitvi domov na brniško letališče sem se vsa vznemena postavi-
la ob tekoči trak, po katerem kakšnih deset ali petnajst minut po pristanku letala začno polagati prtljago. Pa sem čakala in čakala in ko so že vsi sopotniki odšli z le-
tališča in se je tekoči trak že zdavnaj ustavil, sem še kar čakala. Na svojo svetlo rja-
vo potovalko. Končno mi je »prebilo«, da čakam zaman in da so se moja bela čipka-
sta bluzica in zelene usnje-
ne hlače (ja, včasih je bilo to moderno) najverjetneje za vedno izgubile neke med letališči jugoslovanskih mest. A sem bila kljub temu vztrajna. Čeprav nisem ime-
la skoraj nobenega upanja, da se bodo stvari uredile in bodo letališki uradniki našli mojo rjavo potovalko – časi so pač bili kaotični, birokra-
cija v nekdanji skupni drža-
vi pa ubijajoča – sem izgubo

prtljage prijavila. In upala, da se bo vendarle zgodil čudež. In se je. Po kakšnih dveh mesecih so me poklica-
li z letališča in povedali, naj pridem po svojo potovalko. Ne vem, kje vse je revica po-
tovala, ampak glede na to, kakšna je bila, se ji je mo-
ralo dogajati veliko hudega. Bila je umazana, ožgana, odrgnjena, potrgana. Am-
pak bela bluzica in zelene hlače so bile nedotaknjene.

Drugič se je mora s prtljago zgodila na nekoliko daljšem potovanju – z enega od ka-
ribskih otokov na letališče na Dunaju. Tokrat ob teko-
čem traku za prtljago nisem stala sama, skupaj z mano sta si nohte grizla še mož in sin. In smo čakali in čaka-
li, kovčka pa ni in ni bilo. Vendar se nismo pustili kar tako odgnati, odločili smo se, da bomo vztrajali, če bo treba tudi do nezvesti. Pa ne zaradi oblačil, kozmetike in nekaj slik lokalnih karib-
skih umetnikov, skritih med umazane majice in hlače. V kovčku smo namreč imeli veliko dragocenost – vijolič-
no plastično kahlico. Mame najbrž veste, kaj ena na vi-
dez še tako navadna kahlica pomeni za otroka. Našemu je pomenila veliko, saj je sicer ne bi skupaj z vso goro prtlja-
ge vlačili na tako dolgo pot. In če je ne bi prinesli nazaj domov, bi bila katastrofa velika. Bog ve, ali bi otrok sploh še hotel lutati kam dru-
gam in kakšne travme bi iz-
guba plastičnega vijoličnega izdelka pustila na njegovem občutljivem srčku! Torej, na dunajskem letališču smo se utaborili in čakali kar dva-
najst ur. In nam je uspelo. Ko smo bili že na koncu moči in popolnoma obupani, se je nenadoma na tekočem traku za prtljago začel vrteti tudi naš temno moder kovček. Skupaj z našo največjo dra-
gocenostjo – vijolično plastič-
no kahlico. Domovina je bila rešena, predumem pa sta bila rešena naš družinski mir in lulanje, seveda.

MATILDA

70 LET novi tednik

REŠITEV SUDOKU 175

6	9	4	8	3	5	2	1	7
1	7	3	6	4	2	5	9	8
5	8	2	1	9	7	4	3	6
9	3	7	2	8	4	6	5	1
8	2	1	7	5	6	9	4	3
4	6	5	3	1	9	7	8	2
7	1	9	5	6	3	8	2	4
3	5	6	4	2	8	1	7	9
2	4	8	9	7	1	3	6	5

V Novem tedniku
novice iz 33 občin

Navihanke so očitno resno vzele dogajanje na festivalu piva in glasbe.

Oktoberfešta

Na celjskem sejmišču so konec tedna pripravili slovensko različico znamenitega Münchenskega festivala piva, glasbe, kulinarike in zabave. Dvodnevna Oktoberfešta se sicer težko primerja z nemškim vzornikom, je pa kombinacija glasbe, piva in hrane privabila kar nekaj obiskovalcev, zlasti tistih, ki imajo radi narodnozabavno in pop glasbo. V petek so nastopili Tanja Žagar, Modrijani z Andrejem Šifrerjem in skupina Mambo Kings, dan kasneje pa še hrvaška izvajalka Petra Kovačević, Navihanke in legendarni Plavi orkestar. Manjkali niso niti člani godbe in skupina mažoretk iz Laškega.

Foto: Grupa

Voditelj prireditve Klemen Bunderla je bil takole vesel, ko je srečal Tanjo Seme, svojo sodelavko na Radiu Aktual in voditeljico na Radiu Celje.

Zdrava kmečka pamet v politiki

Na Ponikvi so se nedavno srečali mnogi prijatelji in znanci. Med njimi smo ujeli tudi starosti slovenske in lokalne politike. Prvi slovenski pomladnik **Ivan Oman** in nekdanji šentjurski župan **Jurij Malovrh** imata skupno zgodovino tudi kot poslanca ljudsko-krščanske naveze. Danes se oba v glavnem posvečata kmetijstvu in vinogradništvu. Tega, ali sta nad zdravo kmečko pametjo v politiki že povsem dvignila roke, nam nista zaupala.

StO, foto: SHERPA

Čehe imamo radi od nekdaj

Včeraj so na Češkem praznovali državni praznik, dan neodvisnosti. Prijateljstvo med Slovenci in Čehi je zelo staro in sega daleč nazaj v čase stare Avstrije. Po drugi svetovni vojni ga je bilo zaradi vpliva politike nekoliko manj, vendar je zadnje čase ponovno zacvetelo.

V naših krajih ga zelo negujejo v občini Vojnik, kjer so češki veleposlaniki pogosti gostje. Na Frankolovem si je razstavo češkega karikaturista **Karla Macasa** ogledala veleposlanica **Vera Zemanova** (na desni), ki je poklepetala z domačini. Pri tem je bila v družbi velikega prijatelja Češke, kulturnega delavca **Jožeta Žlause** iz Globoč, vsestranske **Marije Železnik**, ki je prejela lani za delo v društvih vojniško občinsko priznanje, Žlausove soproge **Jelke** in še enega člana Turistično-kulturnega društva Globoče **Tonija Brecla**. Po sliki sodeč, češkega piva ni bilo ravno v izobilju, saj so dali prednost naši vinski kapljici.

BJ

Jaz sem za ples

»Nikoli ne zamudim priložnosti za ples,« si je najbrž mislila **Gabrijela Kovačič** (levo), kustosinja v Pokrajinskem muzeju Celje, in se malce zavrtela pred odprtjem spominske table na celjskem Vodnem stolpu, posvečene 500-letnici kmečkega upora. Njena kolegica **Barbara Trnovec** se tokrat ni predala plesnim korakom. Morda se raje kot po mestnem jedru vrti po plesnem parketu.

TS, foto: Grupa

Kako pa kaj KLJUB?

V zadnjih dneh se pogosto srečujeta **Robert Hutinski** (levo), ki je sicer zaposlen v celjski knjižnici, sicer pa je uspešen fotograf in pobudnik galerije AQ, ter **Vasja Ocvirk**, računalničar in glasbenik ki ga med drugim poznamo kot nekdanjega člana skupine Strelnikoff. Vzrok njunih srečanj je seveda KLJUB oziroma razstava o tem legendarnem celjskem mladinskem klubu, ki je predvidena za 4. december v galeriji AQ.

TS

Foto: SHERPA

